

Udskriftsdato: 2. januar 2026

VEJ nr 9300 af 30/04/2015 (Gældende)

Vejledning om socialtilsyn

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, j.nr. 2015-3363

Senere ændringer til forskriften

BEK nr 550 af 02/05/2016 - BEK nr 809 af 23/06/2016 - BEK nr 1602 af 19/12/2017 - VEJ nr 10264 af 19/12/2017

Vejledning om socialtilsyn

Kapitel 1

Indledning

1. Denne vejledning omhandler lov om socialtilsyn og er udarbejdet på baggrund af loven og dens forarbejder samt flere bekendtgørelser. Det drejer sig om følgende lovmateriale m.v.:

- Lov om socialtilsyn, lov nr. 608 af 12. juni 2013
- Lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 150 af 16. februar 2015 med senere ændringer
- Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1019 af 23. september 2014 med senere ændringer
- Bekendtgørelse om socialtilsyn, bkg. nr. 551 af 28. april 2015
- Bekendtgørelse om Tilbudsportalen, bkg. nr. 1558 af 19. december 2013
- Bekendtgørelse om plejefamilier, bkg. nr. 1554 af 18. december 2013
- Bekendtgørelse om revision af regnskaber for private tilbud omfattet af lov om socialtilsyn, bkg. nr. 531 af 27. maj 2014
- Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og det almene ældreboligområde, bkg. nr. 1156 af 29. oktober 2014

Lov om socialtilsyn, bekendtgørelse om socialtilsyn, bekendtgørelse om Tilbudsportalen, bekendtgørelse om plejefamilier samt bekendtgørelse om revision af regnskaber for private tilbud omfattet af lov om socialtilsyn er medtaget som bilag 1-5 til vejledningen.

Når der henvises til ”loven” i denne vejledning, menes lov om socialtilsyn. Når der henvises til ”serviceloven”, menes lov om social service. Når der henvises til ”retssikkerhedsloven”, menes lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Når der henvises til lovens forarbejder henvises bl.a. til lovforslag nr. L 205 af 10. april 2013 om forslag til lov om socialtilsyn.

2. Vejledningen beskriver gældende regler pr. 1. maj 2014. Bestemmelser, der følger af bekendtgørelse om revision af regnskaber for private tilbud omfattet af lov om socialtilsyn, gælder først for revision af private tilbuds regnskaber for regnskabsåret 2014, jf. punkt 189 Efterfølgende ændringer af lovgivning og praksis vil fremgå af Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale forholds hjemmeside www.sm.dk eller på Retsinformations hjemmeside www.retsinformation.dk, hvor der også kan findes oplysninger om, hvorvidt der er udarbejdet nye og opdaterede vejledninger. Det er ligeledes vigtigt at være opmærksom på, om Ankestyrelsen har truffet nye afgørelser på området eller ændret praksis. Ankestyrelsens principafgørelser kan findes også på Retsinformation.

Hvem yder vejledning?

3. I forhold til vejledning og spørgsmål vedrørende socialtilsynet er det som udgangspunkt de fem tilsynskommuner, der yder vejledning over for borgere og tilbud. Medarbejdere i kommunerne kan søge generel vejledning hos Ankestyrelsen både telefonisk, på e-mail og ved mere komplicerede spørgsmål gennem den juridiske hotline www.ast.dk/juridiskhotline. Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område indeholder en bestemmelse om Ankestyrelsens pligt til at yde vejledning til kommunerne inden for det sociale område. Der henvises for yderligere information til ministeriets vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område. Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og

Sociale forhold yder vejledning i forhold til reglerne beskrevet i denne vejledning i en 3 måneders periode efter vejledningens offentliggørelse. Herefter over går vejledningsforpligtigelsen til Ankestyrelsen.

Kapitel 2

Formål

Lov om socialtilsyn

§ 1. Formålet med denne lov er at bidrage til at sikre, at borgerne ydes en indsats, der er i overensstemmelse med formålet med offentlige og private tilbud efter lov om social service. Formålet skal opnås gennem en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent varetagelse af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbuddene.

Lovens formål

4. Lov om socialtilsyn indledes med en formålsbestemmelse, der angiver de formål, der skal forfølges og varetages med reglerne om socialtilsyn. Formålet er at sikre, at borgerne får en indsats, der er i overensstemmelse med formålet med en indsats efter serviceloven.

Det fremgår af lovbemærkningerne til formålsbestemmelsen, at tilbuddene skal være drevet og have rammerne til at opfylde servicelovens generelle formål i § 1 og målgruppespecifikke formål i hhv. § 46 (børn og unge med behov for særlig støtte) og § 81 (voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer).

Det fremgår herudover bl.a. at der er en særlig forpligtelse til at sikre, at udsatte børn og voksne eller borgere med handicap, som samfundet har taget et ansvar for at støtte, får en indsats af høj kvalitet og at de trives. Indsatsen i botilbuddene, opholdsstederne og plejefamilierne og de øvrige tilbud skal bidrage til at skabe en reel og positiv forskel for de mennesker, som bor der.

5. Formålet skal opnås gennem en ”systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent varetagelse af opgaven”.

Etableringen af større tilsynsenheder giver mulighed for, at der i hvert af de fem socialtilsyn oppebæres de nødvendige specialistkompetencer, der skal til for at sikre et højt fagligt niveau og ensartet kvalitet i godkendelses- og tilsynsopgaven. Tilsynene skal i deres varetagelse af opgaven bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddene bl.a. gennem dialog med tilbuddene om deres pædagogiske tilgang, behandling af borgerne og deres styringsmæssige forhold som f.eks. økonomien.

Det enkelte socialtilsyn tager selv stilling til, hvilke kompetencer det har brug for. Det fremgår dog af forarbejderne til loven, at de personer, som skal føre tilsyn med tilbuddene, samlet set skal have en stærk faglig indsigt i bl.a. økonomi, jura, pædagogik og sociale metoder.

Tilsynets uvildighed sikres ved, at socialtilsynet ikke kan godkende og føre tilsyn med tilbud beliggende i egen kommune, herunder tilbud som tilsynskommunen selv driver.

Socialtilsynene skal ud fra en risikobaseret tilgang, som socialtilsynene selv fastlægger, tilrettelægge tilsynets intensitet på baggrund af systematisk inddragelse af viden. Dog er der krav om, at alle tilbud skal have mindst ét årligt tilsynsbesøg.

Til brug for vurderingen af tilbuddenes kvalitet anvendes en kvalitetsmodel, som ved hjælp af opstillede kriterier og indikatorer giver mulighed for dialog på et systematisk og ensartet grundlag om kvaliteten i indsatsen over for borgerne i tilbuddene og om tilbuddets økonomiske og organisatoriske forhold. Socialtilsynet foretager på baggrund af en gennemgang af temaer, kriterier og indikatorer i kvalitetsmodellen for socialtilsyn en samlet, faglig vurdering af, om tilbuddets kvalitet er tilstrækkelig god. Der er ikke fastsat grænseværdier for kvalitet.

For at sikre koordinering af opgaveløsningen i de fem socialtilsyn skal Socialstyrelsen varetage en auditfunktion. Socialstyrelsens auditfunktion skal løbende følge udførelsen af socialtilsynenes opgaver og understøtte socialtilsynene med vejledning, redskaber og materialer af relevans for varetagelsen af godkendelses- og tilsynsopgaven.

Socialtilsynets opgaver er nærmere beskrevet i det følgende.

Kapitel 3

Anvendelsesområde

Lov om socialtilsyn

§ 4. Socialtilsynet godkender og fører driftsorienteret tilsyn med følgende sociale tilbud:

- 1) Plejefamilier og kommunale plejefamilier efter § 66, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om social service.
- 2) Døgntilbud efter § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, og §§ 107-110 i lov om social service samt stofmisbrugsbehandlingstilbud efter § 101 i lov om social service.
- 3) Tilbud i form af hjælp og støtte efter §§ 83-87, 97, 98 og 102 i lov om social service, når
 - a) tilbuddet leveres til beboere i plejeboliger eller lignende boligformer efter andre bestemmelser end nævnt i nr. 2, hvor borgeren er visiteret af kommunalbestyrelsen til ophold i boligen, dog ikke friplejeboliger,
 - b) hjælpen udgår fra servicearealer knyttet til boligerne og ydes af et fast ansat personale,
 - c) tilbuddet til beboerne omfatter i væsentligt omfang støtte efter § 85 i lov om social service og
 - d) tilbuddets målgruppe er personer, der har ophold i boligen på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Stk. 2. Socialtilsynet træffer afgørelse om, hvorvidt det konkrete tilbud er omfattet af godkendelse og driftsorienteret tilsyn efter stk. 1, nr. 3, eller af tilsyn efter § 151 i lov om social service.

Omfattede tilbud

6. Af lovens § 4, stk. 1, nr. 1-3, fremgår samtlige typer af tilbud, som er omfattet af socialtilsynets godkendelse og tilsyn. Socialtilsynet omfatter private, kommunale og regionale tilbud. Tilbuddets selskabsform og indgåede aftaler (f.eks. driftsaftaler) om en kommunalbestyrelses eller et regionsråds anvendelse af tilbuddets plads eller pladser er uden betydning for, om tilbuddet er omfattet af socialtilsynet.

Tilbud, som har driftsoverenskomst med staten, f.eks. Møltrup Optagelseshjem og Kofoeds Skole, er således også omfattet af socialtilsynet. Når tilbuddene er finansieret af statslige midler, jf. servicelovens § 178, stk. 1 og 2, fører socialtilsynet dog ikke tilsyn med tilbuddenes økonomi, da sikringen af, at statslige budget- og bevillingsregler overholdes, varetages af de kompetente statslige myndigheder.

Plejefamilier

Lov om socialtilsyn

§ 4. Socialtilsynet godkender og fører driftsorienteret tilsyn med følgende sociale tilbud:

1) Plejefamilier og kommunale plejefamilier efter § 66, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om social service.

...

7. Det fremgår af lovens § 4, stk. 1, nr. 1, at plejefamilier, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 1 og 2, herunder plejefamilier, der anvendes som aflastningsfamilier, er omfattet af socialtilsynet. Det indebærer, at disse skal godkendes som generelt egnede af socialtilsynet, jf. lovens § 2, samt at de er omfattet af socialtilsynenes løbende driftsorienterede tilsyn.

Døgntilbud mv.

Lov om socialtilsyn

§ 4. Socialtilsynet godkender og fører driftsorienteret tilsyn med følgende sociale tilbud:

...

2) Døgntilbud efter § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, og §§ 107-110 i lov om social service samt stofmisbrugsbehandlingstilbud efter § 101 i lov om social service.

...

8. Det fremgår af lovens § 4, stk. 1, nr. 2, at følgende typer af sociale tilbud efter serviceloven er omfattet af socialtilsynet:

- opholdssteder for børn og unge, jf. § 66, stk. 1, nr. 5,
- døgninstitutioner, jf. § 66, stk. 1, nr. 6, herunder delvist lukkede døgninstitutioner, sikrede døgninstitutioner og selvejende døgninstitutioner, der har en aftale med en kommunalbestyrelse eller et regionsråd.
- behandlingstilbud til stofmisbrugere, jf. § 101,
- botilbud til midlertidige ophold til voksne, § 107,
- botilbud til længerevarende ophold til voksne, jf. § 108,
- kvindekrisecentre, jf. § 109 og
- forsorgshjem, jf. § 110.

9. Hvis et tilbud er oprettet og drives efter en af de pågældende bestemmelser i serviceloven er det omfattet af socialtilsynet, uanset hvilken indsats der ydes i tilbuddet. Der vil i de pågældende typer af tilbud typisk være tale om, at der ydes hjælp til beboerne på døgnbasis, men det er ikke afgørende for, om tilbuddet er omfattet af socialtilsynet. Med ”døgntilbud” menes, at beboerne har længerevarende eller midlertidigt døgnophold i tilbuddet.

10. Døgnophold for både børn og deres familier skal efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 4, ske på godkendte anbringelsessteder. Dermed er såkaldte ”familieinstitutioner”, hvor andre af familiens medlemmer anbringes i døgnophold sammen med barnet eller en unge, også omfattet af godkendelse og tilsyn fra socialtilsynet.

11. Godkendelse af og tilsyn med sociale tilbud efter serviceloven som nævnt i punkt 8ff omfatter både bodelen og de ydelser, der leveres i tilbuddet. Socialtilsynets godkendelse og tilsyn omfatter således den samlede indsats efter serviceloven i de tilbud, der er nævnt i § 4, og dermed også indsatsen i f.eks. dagbehandlingstilbud eller tilbud efter servicelovens §§ 103 og 104, hvis den leveres som integreret del af tilbud, der er omfattet af § 4. Indsatser efter anden lovgivning, f.eks. sundhedslovgivningen, er ikke omfattet.

12. Anbringelse efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 7, af et barn eller ung på en kost- eller efterskole kræver, at pladserne på kost- eller efterskolen er godkendt efter § 5 i lov om socialtilsyn, jf. § 66, stk. 1, nr. 5 eller 6, i lov om social service som et opholdssted eller en døgninstitution. Godkendelse sker på grundlag af en anmodning fra kost- eller efterskolen, indeholdende en redegørelse for det antal pladser, der ønskes godkendt til anbragte børn og unge, hvilke aldersgrupper der kan modtages, særlige karakteristika hos de børn og unge, som stedet mener at kunne modtage som led i en anbringelse samt den særlige støtte skolen evt. yder til børn og unge, som er anbragt.

I det omfang kost- eller efterskolen er underlagt godkendelse og/eller tilsyn fra Undervisningsministeriet efter gældende regler herom, kan socialtilsynet lægge resultaterne heraf til grund for deres godkendelse og tilsyn. Da Undervisningsministeriet godkender og fører løbende tilsyn med skolens eller kostafdelingens vedtægter, regnskaber, tilskudsbetingelser og undervisningens kvalitet m.v. betyder det f.eks. at socialtilsynet ikke selvstændigt skal undersøge disse forhold, jf. pkt. xx om snitflader til andre tilsyn.

13. Anbringelse efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 7, af et barn eller ung i et socialpædagogisk skibsprojekt forudsætter, at skibsprojektet har en fast landbase, og at skibsprojekt og landbase samlet er godkendt efter § 5 i lov om socialtilsyn som et opholdssted, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 5, eller som en døgninstitution, jf. § 66, stk. 1, nr. 6.

Socialtilsynet foretager således vurderingen af og det løbende tilsyn med skibsprojektets generelle egnethed som anbringelsessted, og har pligt til løbende at sikre sig, at skibet og besætningen har de fornødne godkendelser. Det er et nødvendigt led i tilsynet med skibsprojekter at aflægge besøg på skibene, før tilsyn med hvordan det daglige arbejde foregår, samt om der kan være forhold, som kan være farlige for de anbragte unge.

Socialtilsynet skal forud for godkendelsen af skibsprojektet påse, at skibet er godkendt af Søfartsstyrelsen, jf. nedenfor punkt 58-61. Der skal derfor være fremvist dokumentation fra skibet i form af de i punkt 59 nævnte dokumenter. Hvis der er tvivl om, hvorvidt et konkret skib er godkendt efter bestemmelserne i søfartslovgivningen, kan der rettes henvendelse til Søfartsstyrelsen.

For nærmere om anbringelse i socialpædagogiske skibsprojekter se vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier (vejledning nr. 3 til serviceloven).

”§ 85-tilbud” eller ”bostøttetilbud”

Lov om socialtilsyn

§ 4. Socialtilsynet godkender og fører driftsorienteret tilsyn med følgende sociale tilbud:

...

3) Tilbud i form af hjælp og støtte efter §§ 83-87, 97, 98 og 102 i lov om social service, når

a) tilbuddet leveres til beboere i plejeboliger eller lignende boligformer efter andre bestemmelser end nævnt i nr. 2, hvor borgeren er visiteret af kommunalbestyrelsen til ophold i boligen, dog ikke friplejeboliger,

b) hjælpen udgår fra servicearealer knyttet til boligerne og ydes af et fast ansat personale,

c) tilbuddet til beboerne omfatter i væsentligt omfang støtte efter § 85 i lov om social service og

d) tilbuddets målgruppe er personer, der har ophold i boligen på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Stk. 2. Socialtilsynet træffer afgørelse om, hvorvidt det konkrete tilbud er omfattet af godkendelse og driftsorienteret tilsyn efter stk. 1, nr. 3, eller af tilsyn efter § 151 i lov om social service.

14. Det fremgår af lovens § 4, stk. 1, nr. 3, at tilbud bestående af hjælp og støtte efter serviceloven, der leveres til beboere i boligtyper, der kan sidestilles med midlertidige eller længerevarende botilbud efter servicelovens §§ 107 og 108, er omfattet af socialtilsynet.

15. For at tilbuddet skal være omfattet af socialtilsynet, skal følgende fire betingelser være opfyldt:

1. Hjælpen skal ydes til beboere i plejeboliger eller lignende boligformer efter andre bestemmelser end nævnt i lovens § 4, stk. 1, nr. 2, hvor der forudsættes kommunal visitation til bodelen, og hvor kommunen visiterer til boligen. Der kan således være tale om plejehjem m.v. efter servicelovens § 192, plejeboliger omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap og tilsvarende boliger.

Friplejeboliger er ikke omfattet, da kommunalbestyrelsen ikke visiterer borgere til ophold i friplejeboliger men til hjælp af et vist omfang og af en vis karakter, som borgeren selv vælger at få leveret i en bestemt friplejebolig.

Lejeboliger, hvor beboeren har en lejekontrakt, og hvor lejeforholdet reguleres af lejeloven er heller ikke omfattet. Heller ikke hvis der er tale om, at en kommune ejer den pågældende ejendom og alene udlejer til borgere med behov for hjælp efter serviceloven.

2. Der skal være tilknyttet servicearealer til boligerne og hjælpen skal udgå herfra og ydes af et fast ansat personale. Der skal ikke være tale om servicearealer i snæver juridisk forstand, men om arealer, der anvendes til omsorgs- og servicefunktioner, der normalt ikke vil foregå i en selvstændig bolig, og som indrettes i umiddelbar tilknytning til boligerne. Det er ikke en forudsætning, at hjælpen leveres i servicearealet. Hvis hjælpen udgår fra et serviceareal, som er tilknyttet f.eks. en anden boligafdeling vil betingelsen ikke være opfyldt.

3. Tilbuddet til beboerne skal generelt omfatte en væsentlig andel af støtte efter servicelovens § 85 i forhold til hjælpen efter de andre nævnte bestemmelser, da det som udgangspunkt er den type hjælp, der gør, at tilbuddet kan sidestilles med botilbud efter servicelovens §§ 107 og 108. Omfanget af hjælp efter § 85 kan desuden være med til at afgrænse de typer af tilbud, der er omfattet af socialtilsynet, fra de tilbud - typisk på ældreområdet, som ikke er omfattet af socialtilsynet, men som til gengæld er omfattet af kommunalbestyrelsens tilsyn efter servicelovens § 151.

4. Tilbuddets målgruppe skal være personer, der efter kommunalbestyrelsens afgørelse har ophold i boligen på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Målgruppen skal således generelt være at sidestille med målgruppen for botilbud efter servicelovens §§ 107 og 108, ligesom målgruppebeskrivelsen for det konkrete tilbud skal være i overensstemmelse med dette.

Alle fire betingelser skal være opfyldt, da der først dermed er tale om et samlet tilbud, der kan sidestilles med tilbud efter servicelovens §§ 107 og 108. Betingelserne skal være opfyldt generelt og ikke kun for enkelte beboere.

16. Lige som det er gældende for døgntilbud efter serviceloven som nævnt i lov om socialtilsyn § 4, stk. 1, nr. 2, jf. punkt 9, er det ikke afgørende for, om tilbuddet konkret er omfattet af lov om socialtilsyn, at der ydes hjælp til beboerne på døgnbasis, men derimod om, at beboerne har længerevarende eller midlertidigt døgnophold i tilbuddet.

17. De fire nævnte betingelser har alene betydning for, om ”§ 85-tilbuddet” er omfattet af socialtilsynet. Når et tilbud er omfattet af lov om socialtilsyn, kan kommunen kun anvende det i forhold til konkrete borgere, hvis tilbuddet er godkendt af socialtilsynet.

Hvis et tilbud ikke opfylder betingelserne for at være omfattet af socialtilsynet, f.eks. fordi hjælpen leveres i boliger, der ikke forudsætter kommunal visitation, betyder det ikke i sig selv, at kommunerne ikke må anvende tilbuddet men derimod, at tilbuddet ikke er underlagt de regler om godkendelse og tilsyn, som fremgår af lov om socialtilsyn.

18. Den bygningsmæssige del af de samlede ”§ 85 tilbud” etableres og drives efter anden lovgivning, og bygningerne/bodelen er derfor ikke omfattet af godkendelse og tilsyn fra socialtilsynet. Socialtilsynets kompetence omfatter alene det indholdsmæssige tilbud bestående af hjælp efter servicelovens §§ 83-87, samt hjælp efter §§ 97, 98 og 102, der ydes til beboerne som en integreret del af hjælpen i botilbuddet, og som gør, at der er tale om et samlet tilbud, der kan sidestilles med botilbud efter servicelovens §§ 107 og 108. Indsatser efter anden lovgivning, f.eks. sundhedslovgivningen, er ikke omfattet.

19. De faglige krav til kvaliteten af hjælpen i ”§ 85 tilbud” er de samme som til den tilsvarende hjælp, der ydes til borgere i botilbud efter servicelovens §§ 107 og 108. Socialtilsynet tager i vurderingen af kvaliteten hensyn til den konkrete organisering af hjælpen, til de fysiske rammers egnethed samt til, om der er sammenhæng mellem den socialfaglige indsats og de økonomiske rammer afsat hertil.

20. Leverandøren af tilbuddet efter lovens § 4, stk. 1, nr. 3, som er omfattet af socialtilsynet, kan være den samme som den, der leverer boligen f.eks. xx, men det behøver ikke være tilfældet.

21. For at sikre, at de boligtyper, der er omfattet af stk. 1, nr. 3, ikke underlægges tilsyn både af socialtilsynet og af den kommunalbestyrelse, der har en tilsynsforpligtelse efter servicelovens § 151, er det fastsat i lovens § 4, stk. 2, at socialtilsynet har kompetence til at afgøre, om socialtilsynet eller kommunalbestyrelsen, jf. servicelovens § 151, har tilsynsforpligtelsen i forhold til det konkrete tilbud. Som grundlag for afgørelsen skal socialtilsynet vurdere, om betingelserne nævnt i punkt 15 er opfyldt.

Indtil socialtilsynet har truffet afgørelse om, at et tilbud er omfattet af socialtilsynet, er tilbuddet omfattet af kommunalbestyrelsens tilsyn efter servicelovens § 151.

22. Socialtilsynets afgørelser efter denne bestemmelse kan, ligesom socialtilsynets øvrige afgørelser efter denne lov, påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, jf. lovens § 19.

Tilbud

23. Afgørelser efter lov om socialtilsyn træffes i forhold til tilbuddet, lige som det er tilbuddet og dets virksomhed, der er genstand for tilsynet.

Et tilbud er en offentlig eller privat organisation, der leverer ydelser, og som er kendetegnet ved at være en særskilt organisatorisk og økonomisk enhed. Tilbuddet behøver ikke være en selvstændig juridisk enhed, men kan være ejet af andre. Tilbuddet kan være, men er ikke nødvendigvis, den samme juridiske person som driftsherren. En privat eller offentlig driftsherre kan godt drive flere tilbud, som hver for sig er selvstændige tilbud.

Loven definerer ikke, hvilke selskabsformer der kan eller skal anvendes, for at et tilbud kan godkendes efter loven. Tilbud kan dermed organiseres forskelligt.

24. For at vurdere, om der konkret er tale om et tilbud, der er omfattet af socialtilsynet, er det vigtigt at være klar over tilbuddets juridiske grundlag. Med juridisk grundlag menes, hvilken type tilbud der er tale om. Et tilbuds juridiske grundlag kan f.eks. være servicelovens § 66, stk. 1, nr. 5, (opholdssted for børn og unge) eller servicelovens § 110 (forsorgshjem).

Et tilbud kan have flere juridiske grundlag. Der kan f.eks. være tale om et døgntilbud til stofmisbrugere, som modtager både unge under 18 år og voksne, og som derfor både er fx et opholdssted efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 5, og et midlertidigt botilbud efter servicelovens § 107. Godkendelse af et sådan tilbud vil omfatte begge hjemmelsgrundlag.

25. Forskellige typer af tilbud kan levere forskellige typer af ydelser (faglige indsatser). Døgninstitutioner for børn og unge efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 6, kan f.eks. som ydelse levere anbringelse efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 7, eller aflastning efter § 52, stk. 3, nr. 5, og midlertidige botilbud til voksne efter servicelovens § 107 kan levere døgnophold efter § 107 og derudover f.eks. behandling for stofmisbrug efter § 101.

26. I denne vejledning skal ”plejefamilier” forstås som både plejefamilier, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 1, og kommunale plejefamilier, jf. § 66, stk. 1, nr. 2, med mindre andet er særligt angivet. Generelt godkendte plejefamilier er omfattet af socialtilsynet, jf. lovens § 4, stk. 1, nr. 1.

Plejefamilier er tilbud i lovens forstand. På grund af plejefamiliernes særlige karakter, gælder i et vist omfang andre krav og betingelser for godkendelse af og tilsyn med generelt godkendte plejefamilier end for andre tilbud. Hvis ikke der er angivet andet i loven, bekendtgørelsen eller vejledningen, gælder der dog de samme krav for de generelt godkendte plejefamilier som for de øvrige typer af tilbud.

Tilbud med flere afdelinger

27. Et tilbud kan være fysisk placeret på en eller flere adresser. Tilbuddet skal i sin ansøgning om godkendelse, jf. punkt 72ff, angive, hvilke afdelinger tilbuddet omfatter samt oplyse tilbuddets hovedadresse.

Når et tilbud består af flere afdelinger, er det afgørende for vurderingen af, om der er tale om ét tilbud, at tilbuddet og dets afdelinger har karakter af at være en organisatorisk og økonomisk enhed.

28. Det er, jf. lovens forarbejder, en forudsætning for, at der kan være tale om ét tilbud med flere afdelinger i forhold til lov om socialtilsyn, at der er et vist samarbejde afdelingerne imellem om at levere samme form for ydelser til forskellige målgrupper eller forskellige ydelser til samme målgruppe samt, at afdelingerne har fælles ledelse, fælles økonomi og evt. fælles personale.

Det vil dermed ikke være tilstrækkeligt for at skulle behandles som ét tilbud med flere afdelinger i forhold til lov om socialtilsyn, at driftsherren er den samme, hvis der ikke samtidig består et reelt samarbejde mellem afdelingerne om at levere tilbuddets ydelser.

29. Når et tilbud består af flere afdelinger, godkendes det samlede tilbud under ét. Det gælder også, selv om en eller flere af tilbuddets afdelinger leverer ydelser efter serviceloven, som ikke selvstændigt ville være omfattet af socialtilsynet, f.eks. aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104.

30. Da tilbuddets godkendelse omfatter samtlige afdelinger under ét, afhænger fortsat godkendelse af, at samtlige afdelinger opfylder betingelserne for godkendelse. Hvis en af tilbuddets afdelinger ikke opfylder betingelserne for godkendelse, skal tilbuddet dog gives mulighed for at rette op på forholdene i den pågældende afdeling eller alternativt lukke den, før det får konsekvenser for godkendelsen af det samlede tilbud.

31. Når et tilbuds enkelte afdelinger er fysisk eller geografisk adskilt, skal der jf. punkt 218, aflægges minimum et årligt tilsynsbesøg på alle afdelinger.

32. Det er den offentlige eller private driftsherre, der beslutter, om en flerhed af enheder skal godkendes som enkelttilbud eller som ét tilbud med flere afdelinger. Godkendelse som ét tilbud med flere afdelinger kan dog kun ske, hvis forudsætningerne herfor, jf. punkt 27 f, er til stede.

Modsat forudsætter godkendelse af de enkelte enheder som enkeltstående tilbud, at personale, økonomi m.v. kan opgøres særskilt for hver enhed.

Hvis der er tale om private tilbud, kan der i givet fald være tale om, at de enkeltstående tilbud skal behandles som en koncern eller koncernlignende konstruktion, jf. punkt 33ff. Hvis to eller flere tilbud på den måde er organisatorisk fuldstændigt adskilt er det uden betydning, at de er beliggende på samme adresse.

Koncerner og koncernlignende konstruktioner

Lov om socialtilsyn

§ 2. ...

Stk. 4. Private tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, der drives af koncerner eller koncernlignende konstruktioner, hører under socialtilsynet i den region, hvor koncernen har sin hovedadresse.

...

33. Det fremgår af lovens § 2, stk. 4, at private, som driver tilbud, der er omfattet af socialtilsynet, i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, hører under socialtilsynet der, hvor koncernen har sin hovedadresse, selv om de enkelte tilbud ligger i forskellige kommuner og regioner, jf. punkt 45.

Det fremgår således af lovens forarbejder som en forudsætning, at private har mulighed for at drive tilbud efter serviceloven i koncerner. Private driftsherrer har således lige som offentlige driftsherrer mulighed for at udnyttet den synergi, der kan ligge i et tæt og løbende samarbejde om effektiv ressourceudnyttelse og kvalitetsudvikling.

34. I overensstemmelse med de selskabsretlige regler betragtes en koncern som de tilfælde, hvor en privat virksomhed, et selskab, en forening eller en organisation ejer eller på anden måde har økonomisk og

driftsmæssig bestemmende indflydelse over flere tilbud. Hvis en eller flere af enhederne i en koncern er et tilbud efter serviceloven, som er omfattet af lovens § 4, stk. 1, er koncernen omfattet af socialtilsynet.

35. ”Koncernlignende konstruktioner” anvendes om grupper af tilbud og andre private juridiske personer, hvoraf en eller flere er tilbud efter serviceloven, som er omfattet af socialtilsynet, jf. lovens § 4, stk. 1, og hvor der efter ovenstående definition ikke er tale om en koncern. Der vil efter en konkret vurdering kunne være tale om en koncernlignende konstruktion, hvis en det er en enkeltperson, der ejer eller på anden måde har økonomisk og driftsmæssig bestemmende indflydelse over flere tilbud, eller hvis der er sammenfald i bestyrelses-, leder- eller ejerkreds, herunder sammenfald ved nærtstående familiemedlemmer, og hvis der sker en ikke ubetydelig samhandel herunder køb, salg, leje og udleje af varer, ydelser, aktiver, fast ejendom m.v., og der derfor er behov for at kunne følge udvekslingen af ydelser og betaling herfor for at sikre, at betalinger sker på markedsvilkår.

Der kan f.eks. være tale om en koncernlignende konstruktion, hvis to eller flere tilbud ved aftale eller gennem bestemmelser i vedtægter er så tæt knyttet, at der reelt er tale om samme ejerkreds.

36. For både koncerner og koncernlignende konstruktioner gælder det, at det ikke er afgørende, at koncernens eller den koncernlignende konstruktions øvrige enheder leverer ydelser til servicelovstilbuddet. Det har alene betydning for, i hvilket omfang de øvrige virksomheder er omfattet af socialtilsynet, jf. 41 og 42.

37. Formålet med, at koncerner og koncernlignende konstruktioner omfattes af socialtilsynet er bl.a. at sikre, at man kan følge pengestrømmene mellem koncernens enkelte enheder og dermed, at der ikke udveksles ydelser mellem enhederne til kunstig overpris, og at der ikke dobbeltfaktureres ydelser, så f.eks. en bus finansieres over to tilbuds budgetter, eller at en leder oppebærer fuld løn i to tilbud på én gang. Det kan både hjælpe til at undgå misbrug af offentlige midler og til at undgå mistanke om misbrug af offentlige midler.

38. Den primære forskel på at være en koncern/koncernlignende konstruktion og at være et tilbud med flere afdelinger er, at de enkelte tilbud i en koncern eller en koncernlignende konstruktion skal godkendes selvstændigt efter loven, og at tilbud med flere afdelinger i modsætning hertil godkendes som et samlet hele med fælles økonomi, faciliteter og personale.

Bestemmelsen om koncerner/koncernlignende konstruktioner gælder kun for private leverandører.

39. Hvis socialtilsynet i løbet af godkendelsesprocessen konstaterer, at der er tale om en koncern eller en koncernlignende konstruktion, skal socialtilsynet, hvis der er tale om en koncern med hovedadresse i en anden region, jf. punkt 33, videresende ansøgningen til det socialtilsyn, der godkender og fører driftsorienteret tilsyn med tilbud i denne region. Der er tale om en procesledende beslutning, og derfor ikke om en afgørelse i forvaltningsretlig forstand, der kan påklages.

40. Retsvirkningen af, at private tilbud, der drives i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, bliver omfattet af socialtilsynet, er, at koncernen eller den koncernlignende konstruktion skal udarbejde et koncernbudget, jf. lovens § 16, stk. 2, og bekendtgørelsens § 13, stk. 2, hvoraf pengestrømmene mellem de enkelte enheder skal fremgå, samt at revisor som led i sin revision af årsregnskabet skal påse, at køb og salg af varer og tjenesteydelser mellem koncernforbundne selskaber sker på markedsvilkår,

jf. § 4, stk. 2, nr. 9, i bekendtgørelse om revision af regnskaber for private tilbud omfattet af lov om socialtilsyn. Koncernbudgettet indberettes på et særskilt skema på Tilbudsportalen, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 2.

Der skal under alle omstændigheder opstilles budget for det enkelte tilbud, der skal godkendes, jf. lovens § 16, stk. 2 og kapitel 7 nedenfor.

Derudover er retsvirkningen, at koncernenes enkelte enheder samt den samlede koncern bliver omfattet af ét socialtilsyn, jf. punkt 33.

41. Bestemmelsen om koncerner regulerer ikke, hvilke erhvervsmæssige eller andre aktiviteter koncernen og/eller ejeren i øvrigt kan varetage, og indebærer ikke krav til, hvordan organisationen skal være organiseret selskabsretligt. Bestemmelsen indebærer heller ikke, at der stilles krav om, at aktiviteterne, der skal godkendes efter lov om socialtilsyn, skal være økonomisk adskilte fra ejerens øvrige aktiviteter. Det kan dog fremgå af f.eks. en eksisterende driftsaftale mellem det private tilbud og en kommunalbestyrelse eller et regionsråd, at tilbuddets økonomi skal holdes adskilt fra ejerens eller ejerkredsens øvrige aktiviteter. En sådan aftale vil fortsat stå ved magt. Det samme gælder for evt. eksisterende bestemmelser i fondes fundatser.

42. Hvis en koncern eller en koncernlignende konstruktion omfatter andre aktiviteter end tilbud og ydelser efter serviceloven er disse alene omfattet af socialtilsynet i det omfang, der udveksles ydelser og betaling mellem de tilbud, der skal godkendes efter lov om socialtilsyn og koncernenes eller den koncernlignende konstruktions øvrige enheder. Hvis der i en koncern eller en koncernlignende konstruktion indgår et selskab, som udlejer ejendomme, er dette selskab alene omfattet af socialtilsynet i forhold til eventuel udlejning til koncernens eller den koncernlignende konstruktions servicelovstilbud og ikke i forhold til eventuel udlejning til andre.

43. De enkelte tilbud, der indgår i koncernen kan levere ensartede eller forskelligartede former for sociale tilbud og andre aktiviteter i de enkelte afdelinger, f.eks. boformer til døgnophold til voksne, skibsprojekter, kvindekrisecentre og dagtilbud.

Inden for en koncern kan der således både være tilbud efter serviceloven, som er omfattet af socialtilsynet, jf. lovens § 4, stk. 1, tilbud efter serviceloven, der ikke er omfattet af socialtilsynet, f.eks. tilbud efter § 103, og andre typer af virksomheder, f.eks. rengøring, busdrift eller andet, som ligger helt uden for serviceloven.

En del af grundlaget for godkendelse af og tilsyn med de tilbud i koncernen, som er omfattet af reglerne i lov om socialtilsyn, er imidlertid, at der foretages en vurdering af pengestrømmene internt i koncernen mellem tilbuddet og andre enheder i koncernen.

44. Hvis der ikke i det konkrete tilfælde og ifølge ovenstående definitioner er tale om en koncern eller en koncernlignende konstruktion, ændrer de beskrevne regler ikke ved, at private tilbud, som det ofte er tilfældet, kan være medlemmer af eller knyttet til f.eks. landsdækkende organisationer, fonde eller foreninger, som evt. varetager administration, interessevaretagelse eller udviklingsarbejde, som det enkelte tilbud betaler for efter konkrete aftale i begrænset omfang set i forhold til tilbuddets samlede økonomi. Om en forening e.l. er landsdækkende skal ikke vurderes på den geografiske udbredelse men

på foreningens karakter. I disse tilfælde er der tale om helt enkeltstående tilbud, der skal behandles som sådan i relation til godkendelse og tilsyn, og som i deres budget har afsat penge til køb af serviceydelser hos organisationen. Plejefamilier, som samarbejder inden for eller med plejefamilieorganisationer, opfattes f.eks. ikke som koncerner eller koncernlignende konstruktioner.

Der kan også være tale om, at organisationen, fonden eller foreningen udpeger et eller flere medlemmer til det eller de enkelte tilbuds bestyrelse, uden at der dermed er tale om en koncern eller en koncernlignende konstruktion. Kun hvis organisationen, fonden eller foreningen dermed får bestemmende driftsmæssig eller økonomisk indflydelse, kan der være tale om en koncern.

Ansvarligt socialtilsyn

Lov om socialtilsyn

§ 2...

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen i følgende kommuner varetager opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud, jf. § 4, som er beliggende inden for regionen, jf. dog stk. 4:

- 1) Frederiksberg Kommune i Region Hovedstaden.
- 2) Holbæk Kommune i Region Sjælland.
- 3) Faaborg-Midtfyn Kommune i Region Syddanmark.
- 4) Silkeborg Kommune i Region Midtjylland.
- 5) Hjørring Kommune i Region Nordjylland.

...

Stk. 4. Private tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, der drives af koncerner eller koncernlignende konstruktioner, hører under socialtilsynet i den region, hvor koncernen har sin hovedadresse

45. Socialtilsynet varetages af kommunalbestyrelsen i fem navngivne kommuner, jf. lovens § 2, stk. 2. Godkendelsen af og tilsynet med det konkrete tilbud varetages af socialtilsynet der, hvor tilbuddet har sin hovedadresse, jf. punkt 74. Dette socialtilsyn fører tilsyn med alle tilbuddets aktiviteter og med alle tilbuddets eventuelle afdelinger, uanset om afdelingerne er beliggende i forskellige kommuner og evt. i forskellige regioner. Socialtilsynet lægger tilbuddets egen angivelse af hovedadresse, til grund ved vurderingen af, hvilket socialtilsyn der er kompetent, jf. dog punkt 75 om koncerner og koncernlignende konstruktioners hovedadresse.

46. Reglen om, at det er det ansvarlige socialtilsyn der, hvor tilbuddet har sin hovedadresse, der godkender og fører tilsyn med tilbuddet, gælder også for kommunale og regionale tilbud.

Det betyder, at en kommune, der har tilbud beliggende både inden for og uden for egne kommunegrænser samt regioner, der har tilbud beliggende i flere kommuner, vil kunne komme ud for at skulle forholde sig til flere forskellige socialtilsyn.

Snitflader til det personrettede tilsyn

47. Det driftsorienterede tilsyn, som socialtilsynet udfører, har til formål at sikre, at tilbuddet generelt har den fornødne kvalitet. Socialtilsynet skal således som led i tilsynet påse, at den kvalitet, som var en forudsætning for, at tilbuddet blev godkendt, samt de øvrige forhold som lå til grund for godkendelsen, fortsat er til stede. Der henvises i øvrigt om indholdet i et driftsorienterede tilsyn til kapitel 8.

48. Det personrettede tilsyn, som efter servicelovens § 148 udføres af den kommune, der har ansvaret for borgerens ophold i tilbuddet, jf. retssikkerhedslovens §§ 9 – 9 b, har til formål at sikre, at den enkelte borger trives i tilbuddet, at hjælpen ydes i henhold til en aftale, der er indgået mellem kommunen og tilbuddet, og at hjælpen fortsat opfylder sit formål. Udgangspunktet for det personrettede tilsyn er, i modsætning til det driftsorienterede tilsyn, den enkelte borgers situation.

Hvis det personrettede tilsyn viser, at forudsætningerne for borgerens ophold i tilbuddet ikke er opfyldt, herunder at opholdet ikke forløber i overensstemmelse med den afgørelse, som kommunalbestyrelsen har truffet i forhold til den enkelte og målsætningerne i en eventuel handleplan, er den kommune, der har ansvaret for borgerens ophold i tilbuddet, jf. retssikkerhedslovens §§ 9 – 9 b, forpligtet til at reagere herpå.

Lov om socialtilsyn

§ 10. Hvis socialtilsynet bliver opmærksomt på bekymrende forhold i et tilbud, skal socialtilsynet underrette de kommuner, som har ansvar for de enkelte borgers ophold i tilbuddet i henhold til lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, når disse borgere kan blive berørt.

49. Socialtilsynet kan i forbindelse med deres virksomhed få kendskab til forhold, som kan være relevante for de kommuner, som har ansvaret for de borgere, der har ophold i tilbuddet eller plejefamilien, jf. retssikkerhedslovens § 9 - 9 b. Det kan være helt afgørende, at opholdskommunerne for borgerne i tilbuddet får disse oplysninger, og at disse oplysninger inddrages i det løbende personrettede tilsyn med borgeren med henblik på en eventuel revisitation af indsatsen.

Socialtilsynet skal derfor underrette de ansvarlige kommuner, hvis det bliver opmærksom på bekymrende forhold i et tilbud, og når de bekymrende forhold kan berøre borgere, hvis ophold i tilbuddet kommunen har ansvaret for, jf. lovens § 10.

Bekendtgørelse om socialtilsyn

§ 10. Når socialtilsynet har truffet afgørelse om skærpet tilsyn samt om udstedelse af påbud, orienterer tilsynet de kommuner, som har ansvar for de enkelte borgeres ophold i tilbuddet efter lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

50. I bekendtgørelsen § 10 er det udtrykkeligt angivet, at socialtilsynet skal orientere de ansvarlige kommuner, når der er truffet afgørelse om skærpet tilsyn og/eller om påbud i forhold til et konkret tilbud.

Det kan f.eks. være, at tilbuddet ikke (længere) har kompetencer til at behandle/støtte en bestemt målgruppe og har fået påbud om at sikre, at de nødvendige kompetencer er til stede som betingelse for fortsat at være godkendt til denne målgruppe, hvortil en allerede visiteret borger hører.

51. Socialtilsynet må kun videregive de oplysninger, der må anses for nødvendige til brug for den ansvarlige handlekommunes indsats over for borgeren. Det betyder, at socialtilsynet i hvert enkelt tilfælde skal tage stilling til, om en oplysning kan anses for nødvendig for den ansvarlige handlekommunes udøvelse af sit personrettede tilsyn.

Som eksempel kan nævnes, at oplysninger om en plejefamilies misbrug af narkotika eller alkohol, skal videregives til barnets eller den unges handlekommune, da det kan have betydning for dennes ophold i plejefamilien.

52. Parallelt til socialtilsynets pligt til at underrette de kommuner, der har ansvaret for borgernes ophold i tilbuddet, har disse kommuner efter servicelovens § 148, stk. 3, en pligt til at underrette socialtilsynet, hvis de i forbindelse med udførelsen af det personrettede tilsyn bliver opmærksomme på bekymrende forhold i tilbud, der er omfattet af socialtilsynet.

Det kan f.eks. være, hvis de bliver opmærksomme på oplysninger om magtanvendelse, som ikke bliver indberettet, eller oplysninger om uhensigtsmæssig adfærd fra tilbuddets ansatte.

53. Socialtilsynet har, jf. lovens § 7, stk. 2, nr. 3, en pligt til at høre de kommuner, som har ansvar for de enkelte borgeres ophold i tilbuddet, om kommunernes vurdering af tilbuddets evne til at opnå de opstillede mål for borgerne.

Socialtilsynet skal i den sammenhæng være opmærksom på kun at anmode om kommunernes vurdering på en måde og i et omfang, som står i rimeligt forhold til formålet med at indhente de pågældende oplysninger.

Socialtilsynet skal således ikke nødvendigvis høre alle de kommuner, der er handlekommune for borgere i tilbuddet, men skal vurdere konkret hvor mange og hvilke kommuner, det er relevant at høre. I den forbindelse kan der f.eks. lægges vægt på, om der er tale om en gruppe af beboere i tilbuddet med ensartede socialfaglige problematikker, eller om der er tale om beboere med meget forskelligartede behov.

54. Det forhold, at socialtilsynet har en pligt til at indhente oplysninger fra handlekommunen, betyder omvendt, at handlekommunen har en pligt til give tilsynet de relevante oplysninger.

Snitflader til andre tilsyn

55. Det er ikke alene socialtilsynet, der fører tilsyn med sociale døgntilbud mv. Der føres også andre tilsyn som f.eks. Sundhedsstyrelsens tilsyn, Undervisningsministeriets tilsyn, levnedsmiddelkontrollen, SKAT, Arbejdstilsynet, Byg og Plan, Datatilsynet og Ombudsmandens tilsyn. Listen er ikke udtømmende.

Hvert tilsyn har sine specielle opgaver og særlige kompetencer. Socialtilsynets tilsyn skal tilrettelægges, så det så vidt muligt ikke overlapper med andre tilsyn.

56. Hvis socialtilsynet i forbindelse med sit tilsyn bliver opmærksom på uhensigtsmæssige forhold, der hører under et andet tilsyn, skal socialtilsynet gøre dette andet tilsyn opmærksom på sin bekymring. Det følger af den almindelige forpligtelse for offentlige myndigheder til at følge god forvaltningsskik.

Som eksempel kan nævnes, at socialtilsynet i forbindelse med tilsynsbesøg kan blive opmærksomt på, at der er borgere, der muligvis ikke medicineres korrekt pga. mangelfuld medicinhåndtering. Socialtilsynet skal hverken undersøge eller tage stilling til medicinhåndteringen, som er en sundhedsindsats efter sundhedsloven, men det følger af god forvaltningsskik, at socialtilsynet skal gøre rette myndighed opmærksom på sin bekymring, hvis socialtilsynet kommer i besiddelse af informationer af betydning for denne myndigheds tilsyn. Det er i dette tilfælde embedslægen, som har tilsynet i forhold til den læge, der har delegeret medicinhåndteringen til medarbejdere i tilbuddet.

Det er praktiserende læge, der har ansvaret for medicinordination og for, at borgeren får den rigtige og rette mængde medicin. Personale, der doserer medicin og giver borgere lægeordineret medicin, handler derfor som den ordinerende læges medhjælp.

Tilbuddets ledelse har ansvaret for, at der er instrukser for faglig forsvarlig tilrettelæggelse af medicinhåndteringen og for, at det personale, der varetager medicinhåndteringen, er oplært til det. Socialtilsynet vurderer ledelseskompetencen som led i sit tilsyn, men ikke de konkrete instrukser for medicinhåndtering.

57. Socialtilsynet har ikke pligt til at følge op på, om andre ansvarlige tilsyn undersøger sagen nærmere. Tilbuddet har ansvaret for, at eventuelle bekymrende forhold, som hører under et andet ansvarligt tilsyn, bliver bragt i orden. Hvis det bekymrende forhold også har betydning for socialtilsynets samlede vurdering af tilbuddets kvalitet, bør socialtilsynet anmode tilbuddet om dokumentation for, at det ansvarlige tilsyn har tilset, at forholdene er bragt i orden, jf. kapitel 11.

Som eksempel kan nævnes, at de hygiejniske forhold i tilbuddets køkken er meget dårlige, og at de borgere, der bor i tilbuddet, oplyser, at de ofte bliver syge af maden. Her bør socialtilsynet – efter orientering af levnedsmiddeltilsynet – anmode tilbuddet om dokumentation for, at levnedsmiddeltilsynet har tilset, at de hygiejniske forhold er bragt i orden.

Særligt om snitflader til Søfartsstyrelsens tilsyn med socialpædagogiske skibsprojekter

58. Socialpædagogiske skibsprojekter er ud over at være omfattet af socialtilsynets godkendelse og tilsyn, jf. punkt 13, omfattet af godkendelse og tilsyn fra Søfartsstyrelsen, hvis tekniske godkendelse og eventuelle tilsyn omhandler, om skibet og besætningen opfylder gældende søfartsregler.

59. Ved Søfartsstyrelsens tekniske godkendelse af skibe skelnes der ikke mellem, om skibene medtager almindelig passagerer eller personer anbragt i henhold til serviceloven. Sejlads med personer anbragt efter serviceloven betragtes som erhvervssejlads. Skibe, der sejler med personer anbragt efter serviceloven, skal altså godkendes af Søfartsstyrelsen efter de almindelige regler for godkendelse af erhvervsfartøjer,

uanset om skibet tidligere har været har været anvendt til fritidsbrug. Fartøjer, der alene er godkendt som fritidsfartøjer, kan ikke anvendes til anbringelse efter serviceloven.

Når et skib er godkendt, vil det bl.a. være forsynet med en "farttilladelse", hvorefter det fremgår, hvor skibet må sejle (fartsområde). Dette er fastsat efter retningslinjerne for tilsvarende skibe, der ikke medfører personer anbragt efter serviceloven. Fartsområdet fastsættes ud fra en sikkerhedsmæssig vurdering og er ikke nødvendigvis det samme, som socialtilsynet i øvrigt finder hensigtsmæssigt.

Regler for godkendelse af skibe findes i Søfartsstyrelsens tekniske forskrifter. Disse regler medfører, at skibene skal være i besiddelse af nationalitetsbevis, målebrev, fartstilladelse, samt besætningsfastsættelse, jf. punkt. 60.

Der findes særlige regler om godkendelse af skibe til særlige formål (bevaringsværdige skibe, lystfiskerskibe mv.), og som er ombygget til formålet, inden reglerne trådte i kraft den 1. januar 2001. Disse skibe kan, hvis de allerede er godkendt, ligeledes anvendes til sejlads med anbragte personer. Fartsområdet for disse skibe fastsættes i hvert enkelt tilfælde af Søfartsstyrelsen efter en konkret vurdering. Sejlads med passagerer og personer, der er anbragt i henhold til serviceloven, tillades dog kun i danske farvande.

60. Skibe, som sejler med personer anbragt i henhold til serviceloven, skal have besætning efter reglerne i lov om skibes besætning. Krav til besætningen fastsættes af Søfartsstyrelsen. Rederen skal indsende ansøgning om besætningsfastsættelse. Fastsættelsen foretages for hvert enkelt skib under hensyn til skibets type, indretning, udstyr, anvendelse, fartsområde og passagerantal, herunder antallet af personer anbragt efter serviceloven. Ved vurderingen af størrelse og sammensætning af betænkningen indgår en vurdering af alle de opgaver og funktioner, der har betydning for de ombordværendes og skibets sikkerhed.

Søfartsstyrelsen kan i henhold til Bekendtgørelse om kvalifikationskrav til søfarende og fiskere og om sønæringsbeviser § 53 under særlige omstændigheder udstede et sønæringsbevis, eventuelt med begrænsede rettigheder, til besætningsmedlemmer, der ikke fuldt ud opfylder de krav, der er fastsat for erhvervelse af de krævede beviser i henhold til besætningsfastsættelsen. Fritagelse for opfyldelse af eksamens- og fartstidskrav kan dog kun gives, for så vidt det ved en vurdering af pågældendes realkompetencer, herunder uddannelse og praktisk erfaring, dokumenteres og om nødvendigt demonstreres, at vedkommende på anden måde har erhvervet sig tilstrækkelig teoretisk og praktisk uddannelse. Der kan findes en vejledning om disse særlige tilladelser på hjemmesiden www.fuldskrue.info.

61. Søfartsstyrelsen bemærker, at der i øvrigt gælder en række særlige forhold for anbringelser på skibene:

- De anbragte personer bør inden anbringelsen gennemgå et søsikkerhedskursus.
- Ved længerevarende ophold til søs bør der foretages en lægeundersøgelse, der påviser, at den anbragte person er egnet til at gennemføre opholdet.
- Der bør være en skriftligt formuleret alkoholpolitik.
- Der bør påbydes sejlads i farvande, hvor skibet ikke udsættes for særlig risiko for piratoverfald, røveri eller lignende.
- Der bør være en skriftligt formuleret plan for, hvordan anbragte personer får behandling og eventuelt bliver fragtet hjem i tilfælde af skade, sygdom eller lignende. Såfremt de anbragte personer ikke er omfattet af den offentlige sygesikring, bør der tegnes forsikring.
- I større skibe, der sejler med last (coastere), bør der ikke anbringes mere end én ung.
- Ved anbringelse af flere end tre unge på et skib bør den godkendende kommune foretage en særlig vurdering af de pædagogiske og sikkerhedsmæssige forhold med henblik på at beslutte, om der skal være ekstra pædagogisk mandskab med om bord. Ved en sådan vurdering bør man tillægge bl.a.

følgende forhold vigtighed: Antallet af besætningsmedlemmer i forhold til det samlede antal anbragte unge, skibets planlagte rejse, de anbragte unges baggrund og alder, samt anbringelsens varighed.

Jf. punkt 59 fastsætter Søfartsstyrelsen i forbindelse med den tekniske godkendelse af skibet en fartstillaelse, hvoraf det fremgår, hvor skibet må sejle (fartsområde). Dette er fastsat efter retningslinjerne for tilsvarende skibe, der ikke medfører personer anbragt efter serviceloven. Fartsområdet fastsættes ud fra en sikkerhedsmæssig vurdering og er ikke nødvendigvis det samme, som den anbringende myndighed i øvrigt finder hensigtsmæssigt.

Det er derfor socialtilsynet, der skal begrænse skibets fartsområde, såfremt det af Søfartsstyrelsen givne fartsområde findes at være for stort. I forbindelse med denne vurdering bør socialtilsynet blandt andet overveje mulighederne for at føre et forsvarligt tilsyn med projektet.

Klage til børnekontoret hos Folketingets Ombudsmand

62. Siden den 1. november 2012 har børn og voksne på vegne af et barn kunnet klage til børnekontoret hos Folketingets Ombudsmand (Ombudsmanden). Barnet eller den voksne kan f.eks. klage til børnekontoret, hvis de mener, at en offentlig myndighed ikke har fulgt reglerne, eller hvis en myndighed har givet en dårlig behandling. Der kan også klages over private institutioner for børn.

Der er mulighed for at ringe eller chatte anonymt, men hvis der klages, kan klageren ikke være anonym. Hvis børnekontoret går videre med klagesagen, kan det være nødt til at høre dem, der er klaget over.

Børnekontoret tager desuden på inspektionsbesøg på steder, hvor børn bor, hvis de ikke bor hos deres forældre. Det kan f.eks. være plejefamilier og døgninstitutioner.

Et tilbud vil dermed kunne få besøg af henholdsvis Ombudsmandens børnekontor og socialtilsynet, hvis der er rettet henvendelse til både Ombudsmanden og socialtilsynet over samme bekymrende forhold.

Samarbejde med politiet

63. Der er i dansk ret ikke nogen generel pligt for hverken privatpersoner eller offentlige myndigheder til at rette henvendelse til politiet, hvis man bliver opmærksom på, at en forbrydelse er begået eller er ved at blive begået. Som en undtagelse kan nævnes straffelovens § 141, hvorefter der gælder en strafsanktioneret pligt til at gøre, hvad der står i ens magt for at forebygge visse nærmere angivne alvorlige forbrydelser, om fornødent ved anmeldelse (afværgepligt).

Spørgsmålet om, hvorvidt offentlige forvaltningsmyndigheder har pligt til at indgive politianmeldelse i tilfælde af formodede lovovertrædelser begået af private, er ikke lovreguleret.

Socialtilsynet er således ikke forpligtet til at anmelde lovovertrædelser, som tilsynet bliver opmærksom på i forbindelse med et tilsynsbesøg.

Socialtilsynet har dog en ret til at anmelde lovovertrædelser.

64. Socialtilsynet er som offentlig myndighed underlagt den skærpede underretningspligt i forhold til børn og unge i servicelovens § 153. For nærmere herom se vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier (vejledning nr. 3 til serviceloven).

Kapitel 4

Godkendelse

Lov om socialtilsyn

§ 5. Socialtilsynet træffer efter ansøgning afgørelse om godkendelse som generelt egnet af sociale tilbud m.v., jf. § 4, på baggrund af en vurdering af, om tilbuddet samlet set opfylder betingelserne for godkendelse, jf. § 6 og §§ 12-18.

Stk. 2. Godkendelse efter stk. 1 er en betingelse for, at tilbuddet kan indgå i den kommunale forsyning, jf. § 4, stk. 3, i lov om social service.

Stk. 3. Socialtilsynet kan, når særlige grunde taler for det, træffe afgørelse om, at ikke-godkendte tilbud, som kommunalbestyrelsen i akutsituationer har visiteret borgerne til i en periode på op til 3 uger, jf. § 4, stk. 4, i lov om social, kan anvendes i yderligere 3 uger.

Stk. 4. Socialtilsynet kan i forbindelse med godkendelse efter stk. 1 fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for fortsat godkendelse. Socialtilsynet kan knytte frister til et vilkår.

Stk. 5. Socialtilsynet kan træffe afgørelser om ophør af godkendelse af tilbud, hvis tilbuddet ikke længere opfylder betingelserne for godkendelse, jf. § 6.

Stk. 6. Godkendelsen bortfalder, hvis tilbuddet ikke har været benyttet til det godkendte formål i en sammenhængende periode på 2 år, dog 3 år for plejefamilier og kommunale plejefamilier, jf. lov om social service § 66, stk. 1, nr. 1 og 2.

Stk. 7. Socialtilsynet skal i forbindelse med godkendelsen af plejefamilier og kommunale plejefamilier, jf. § 66, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om social service, tilbyde plejefamilien et kursus i at være plejefamilie.

Stk. 8. Social- og Integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om godkendelsens tilrettelægelse og om socialtilsynets forpligtelser i forbindelse med godkendelsen.

Socialtilsynets opgave med at godkende sociale tilbud mv.

65. Socialtilsynene varetager opgaven med at godkende tilbud omfattet af lovens § 4, stk. 1, som generelt egnede. Godkendelsen har til formål at sikre, at tilbuddet er generelt egnet til at modtage borgere i tilbuddets målgruppe.

66. Det ændrer ikke ved, at det er de enkelte kommuner, som har forsyningsforpligtelsen, jf. servicelovens § 4. Det er således også de enkelte kommuners ansvar at sikre, at der er det fornødne antal tilbud og plejefamilier og at foretage det opsøgende eller udviklende arbejde, der er forbundet hermed.

67. Godkendelsen af tilbud som generelt egnede indebærer en vurdering af, om tilbuddet samlet set opfylder betingelserne for godkendelse, jf. lovens § 6 og §§ 12-18.

68. Vurderingen efter § 6 indebærer desuden, at socialtilsynet skal tage stilling til, om det er sandsynligt, at tilbuddet vil kunne levere den fornødne kvalitet i indsatsen inden for de temaer, der fremgår af

bestemmelsen. Temaerne er uddybet i kriterier og indikatorer fastsat i en dialogbaseret kvalitetsmodel, jf. kapitel 5.

69. Socialtilsynets kvalitetsvurdering, jf. § 6, suppleres for private tilbud, dog ikke for plejefamilier, af enkelte formelle krav til bl.a. opstilling af budget, krav til bestyrelser mv. jf. lovens §§ 13-18, jf. punkt 135ff. Krav til opstilling af budget, jf. § 16, stk. 1 gælder dog også for offentlige tilbud.

70. Der findes endvidere krav efter anden lovgivning, som tilbuddene skal opfylde. Det gælder f.eks. krav til tilladelser vedrørende brand, fødevarer, arbejdstilsyn, teknik og miljø. Socialtilsynet skal ikke gennemgå disse forhold, som hører under andre tilsyn, men påser som led i godkendelsen, om tilbuddet har opnået eller er i gang med at opnå nødvendige tilladelser fra andre myndigheder. Socialtilsynet vurderer selv, om det er tilstrækkeligt stikprøvevist at konstatere, at tilbuddet er i besiddelse af nødvendige tilladelser.

71. Plejefamilier godkendes som generelt egnede af socialtilsynet. I særlige tilfælde kan den anbringende kommune dog undtagelsesvist godkende plejefamilien som konkret egnet til et eller flere nærmere angivne børn eller unge, jf. servicelovens § 66 a, stk. 1, nr. 2. Om konkret godkendelse af plejefamilier henvises til vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier (vejledning nr. 3 til serviceloven).

Bekendtgørelse om socialtilsyn

§ 1. Socialtilsynet træffer afgørelse om godkendelse af tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, i lov om socialtilsyn på baggrund af en skriftlig ansøgning og dialog med ansøger.

Stk. 2. Socialtilsynets afgørelse skal meddeles i en skriftlig, begrundet afgørelse.

Stk. 3. Hvis en godkendelse er betinget af, at visse vilkår opfyldes, jf. § 5, stk. 4, i lov om socialtilsyn, skal vilkårene samt fristen for deres opfyldelse fremgå af afgørelsen.

Stk. 4. Når socialtilsynet har godkendt et tilbud, offentliggøres oplysningerne om tilbuddet på Tilbudsportalen, jf. § 14, stk. 1, i lov om social service.

Ansøgning

72. Godkendelse af tilbud og plejefamilier sker efter ansøgning. Som udgangspunkt er det det enkelte tilbud, der søger om godkendelse hos det socialtilsyn, tilbuddet henhører under, jf. lovens § 2. Bestemmelsen er dog ikke til hinder for, at en kommune søger om godkendelse på vegne af tilbuddet. Det kan f.eks. være relevant for kommuner, som har egne procedurer for at rekruttere plejefamilier med henblik på at opfylde kommunens forsyningsforpligtelse efter servicelovens § 4.

73. Ved ansøgning om godkendelse skal ansøger rette skriftlig henvendelse til socialtilsynet og oplyse sine stamoplysninger. Stamoplysninger er oplysninger om tilbuddets navn, navn på kontaktperson, angivelse af hvilke(n) paragraf i serviceloven, der ansøges på grundlag af (tilbudstype) og kontaktoplysninger (telefon, mail, adresse).

74. Ved tilbud med flere afdelinger skal tilbuddet angive sin hovedadresse. Det er den offentlige eller private driftsherre af et tilbud med flere afdelinger, der afgør, hvor tilbuddet har sin hovedadresse. Det har i den forbindelse ingen betydning, om afdelingerne befinder sig i forskellige kommuner eller evt. regioner.

75. For tilbud, der er en del af en koncern, skal tilbuddet ud over sin egen adresse angive koncernens hovedadresse.

En koncerns hovedadresse er altid der, hvor den enkeltperson eller det selskab, der faktisk udøver den bestemmende indflydelse, har sin adresse.

Bekendtgørelse om socialtilsyn

§ 3. I forbindelse med behandlingen af en ansøgning fra et tilbud, der indgår i en koncernlignende konstruktion, skal socialtilsynet undersøge, om der allerede er et tilbud i den

koncernlignende konstruktion, der er godkendt af et andet socialtilsyn. Hvis det er tilfældet, skal ansøgningen behandles af socialtilsynet i den region, hvor det først godkendte tilbud har adresse, og hvor den koncernlignende konstruktion derfor har sin hovedadresse, jf. § 2, stk. 4, i lov om socialtilsyn.

76. For koncernlignende konstruktioner er hovedadressen der, hvor det først godkendte tilbud i konstruktionen har sin hovedadresse, jf. bekendtgørelsens § 3. Det betyder, at socialtilsynet, hvis det konstaterer, at der er tale om en koncernlignende konstruktion, skal henvise behandlingen af ansøgningen til det relevante socialtilsyn.

77. Oplysningerne i ansøgningen bruges til at oprette ansøgeren på Tilbudsportalen og til at sikre, at det er det kompetente socialtilsyn, jf. punkt 45, som behandler ansøgningen. Ansøgeren udfylder efter oprettelsen en indberetning på Tilbudsportalen, hvor der bl.a. oplyses om faglig metode, påtænkt leder mv. For plejefamilier udfylder socialtilsynet indberetningen til Tilbudsportalen efter dialog med plejefamilien.

Råd og vejledning

78. Socialtilsynene skal tilbyde råd og vejledning om godkendelse og tilsyn til tilbud og plejefamilier, der ansøger om at blive godkendt.

Behandling af ansøgningen

79. Socialtilsynet skal til brug for vurderingen af, om tilbuddet kan godkendes, foretage en grundig undersøgelse og vurdering af tilbuddet. Undersøgelsen omfatter vurdering af de oplysninger, tilbuddet afgiver i forbindelse med ansøgningen, samtale(r) med ansøger/leder, og besigtigelse af tilbuddet inkl. evt. afdelinger.

80. Tilbud, der søger om godkendelse, skal, jf. lovens § 12, stk. 1, give socialtilsynet de faglige, organisatoriske og økonomiske oplysninger, som socialtilsynet anmoder om, jf. kapitel 11.

Blandt de oplysninger, som er nødvendige for at behandle ansøgningen, er bl.a. oplysninger om den leder, der ønskes godkendt som den øverst ansvarlige for tilbuddets drift, herunder oplysninger om navn, alder, faglig baggrund og erhvervserfaring.

Det kan f.eks. også være oplysninger, som bruges til at vurdere, om kravene til private tilbuds bestyrelser, jf. lovens § 14, er opfyldt. Til brug for denne vurdering indhentes en oversigt over bestyrelsesmedlemmer med angivelse af kompetencer og rolle i bestyrelsen.

For plejefamilier kan der f.eks. være tale om, at de skal oplyse om deres erfaring med og kompetencer i at arbejde med børn og unge, uddannelsesbaggrund, hjemmeboende børn samt økonomiske forhold f.eks. i form af skatteoplysninger.

81. I overensstemmelse med god forvaltningsskik skal socialtilsynet behandle ansøgninger om godkendelse inden for en rimelig sagsbehandlingstid. Godkendelsen er afgørende for, at tilbuddene kan komme i drift og kan oppebære en indtægt, hvilket, ikke mindst for private tilbud, er et indgribende forhold. En smidig godkendelsesproces har endvidere betydning for kommunernes mulighed for at opfylde deres forsyningspligt efter serviceloven.

Igangsættelse af drift ved betinget godkendelse

82. Godkendelse kan i visse tilfælde ske på fastsatte vilkår, jf. lovens § 5, stk. 4, og nedenfor punkt 89ff, hvilket kan give mulighed for at optage driften, selvom samtlige betingelser for godkendelse endnu ikke er opfyldt, hvis socialtilsynet konkret finder det forsvarligt.

Afgørelse

83. Socialtilsynet træffer på baggrund af ansøgningen og undersøgelsen, herunder kvalitetsbedømmelsen, afgørelse om, hvorvidt tilbuddet eller plejefamilien kan godkendes. Socialtilsynet træffer samtidig afgørelse om, hvorvidt en godkendelse er betinget og fastsætter eventuelle vilkår.

Det er således en betingelse for godkendelse, at tilbuddet vurderes at have fornøden kvalitet inden for de temaer, der fremgår af § 6 i loven, og at tilbuddet opfylder de øvrige formelle betingelser for godkendelse, jf. lovens §§ 13-18.

84. Godkendelsen omfatter således tilbuddets juridiske grundlag, jf. punkt 24, de fysiske rammer, de organisatoriske og økonomiske forhold, antal pladser, målgrupper og metoder samt eventuelle vilkår.

85. Socialtilsynets godkendelse og tilsyn omfatter således den samlede indsats efter serviceloven i de tilbud, der er nævnt i § 4, og dermed også indsatsen i f.eks. dagbehandlingstilbud eller tilbud efter servicelovens §§ 103 og 104, hvis den leveres som integreret del af tilbud, der er omfattet af § 4. Det gælder også, hvis indsatsen efter f.eks. §§ 103 eller 104 leveres af en særskilt afdeling, når denne afdeling er en del af et samlet tilbud, der er omfattet af socialtilsynet, jf. pkt. xx.

Indsatser efter anden lovgivning, f.eks. sundhedslovgivningen, er ikke omfattet af socialtilsynet, men af det tilsyn, der evt. følger af den pågældende lovgivning.

86. Socialtilsynets godkendelse omfatter som nævnt også antal pladser i tilbuddet. Antal pladser beskriver, hvor mange borgere, der maksimalt kan have ophold og modtage hjælp i tilbuddet ad gangen. Hvis tilbuddet er godkendt med flere juridiske grundlag, jf. punkt 24 kan socialtilsynet, hvis det findes fagligt forsvarligt godkende, at det samlede antal pladser anvendes fleksibelt.

87. Afgørelse om afslag på godkendelse træffes, hvis tilbuddet vurderes ikke at opfylde betingelserne for godkendelse.

88. Socialtilsynets afgørelse skal være skriftlig og begrundet, uanset om afgørelsen indeholder en godkendelse eller et afslag på godkendelse, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2. Begrundelsen har betydning for en eventuel klage over afslag. Begrundelsen har desuden betydningen for socialtilsynets fremtidige vurdering af, om godkendelsesgrundlaget til stadighed er opfyldt.

Betinget godkendelse/godkendelse med vilkår

89. Det følger af lovens § 5, stk. 4, og bekendtgørelsens § 1, stk. 3, at socialtilsynet i forbindelse med en godkendelse kan fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for godkendelsen. En betinget godkendelse kan være særligt relevant for nye tilbud, som ikke har en eksisterende godkendelse.

Vilkårene samt fristen for vilkårenes opfyldelse skal fremgå af afgørelsen, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 3.

90. Et eksempel på et vilkår kan være, at et tilbud har en klar målgruppebeskrivelse, men hvor endelige aftaler med de kommende medarbejdere endnu ikke er på plads. Da tilsynet skal forholde sig til personalegruppens sammensætning for at sikre, at tilbuddet samlet set har de rette kompetencer ift. målgruppen, kan der ikke gives en endelig godkendelse på et tidspunkt, hvor medarbejderne ikke er ansat. Socialtilsynet kan da betinge godkendelse af, at der ansættes medarbejdere, som har de fornødne kompetencer til at håndtere tilbuddets påtænkte målgruppe.

91. Et andet eksempel kan være, at en anbringende kommune ønsker at benytte en plejefamilie, som endnu ikke har haft mulighed for at deltage i et grundkursus. Socialtilsynet kan i den situation efter en konkret vurdering fastsætte, at plejefamilien godkendes med vilkår om, at de deltager i kurset inden for en fastsat frist.

92. Hvis en godkendelse betinges af, at der f.eks. indgås lejemål om egnede lokaler, kan godkendelsen fastsættes med ikrafttræden pr. den dato, hvor lejeforholdet i henhold til et udkast til lejekontrakt er indledt.

93. For at et socialtilsyn kan træffe afgørelse om betinget godkendelse, må det anses for overvejende sandsynligt, at tilbuddet efterfølgende vil kunne opfylde betingelsen. Muligheden er således reserveret til de tilfælde, hvor der alene udestår formalia, eller hvor der er andre forhold, som er væsentlige nok til at være en betingelse for godkendelse, men som omvendt trods alt alene udgør en mindre del af det samlede godkendelsesgrundlag.

94. Det kan have vidtrækkende betydning for tilbuddet, om og hvornår det kan forvente at blive endeligt godkendt. Det er derfor vigtigt, at vilkåret formuleres så tilstrækkeligt klart, at det er tydeligt for tilbuddet, hvad det skal foretage sig for at blive endeligt godkendt, og hvornår godkendelsen således kan forventes at ske. Da manglende opfyldelse af den betingelse, som er opstillet for godkendelsen, vil medføre, at der gives afslag på ansøgning om godkendelse, kan en afgørelse om betinget godkendelse eller godkendelse med vilkår påklages, jf. lovens § 19.

Ophør af godkendelse

Bekendtgørelse om socialtilsyn

§ 4. Socialtilsynet skal, inden det træffer afgørelse om ophør, jf. § 5, stk. 5, i lov om socialtilsyn, genvurdere godkendelsen. Genvurderingen foretages efter dialog med tilbuddet om tilsynets overvejelser, hvor tilbuddet har haft mulighed for at rette op på de forhold, der ligger til grund herfor.

Stk. 2. Socialtilsynet skal, når der træffes afgørelse om ophør af godkendelsen, fastsætte en rimelig frist for ophøret. Fristen skal fastsættes på baggrund af en vurdering af de forhold, der har ført til, at der træffes afgørelse om ophør.

Stk. 3. En godkendelse kan under særlige omstændigheder, hvis hensynet til en eller flere borgere i tilbuddet taler for det, bringes til ophør med øjeblikkelig virkning.

Stk. 4. Socialtilsynet skal underrette de kommuner, der har ansvaret for borgernes ophold i tilbuddet, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, om godkendelsens ophør. Underretningen kan ske telefonisk eller skriftligt under hensyntagen til fristen for ophør.

95. Efter lovens § 5, stk. 5, kan socialtilsynet træffe afgørelse om ophør af godkendelsen af et tilbud, hvis tilbuddet ikke længere opfylder betingelserne for godkendelse.

Det vil f.eks. efter en konkret vurdering kunne være tilfældet, hvis forholdene, der ligger til grund for godkendelsen, har ændret sig væsentligt, og tilbuddet dermed ikke længere opfylder betingelserne for at være godkendt, eller hvis et tilbud ikke har efterkommet et påbud, f.eks. om at sikre de rette kompetencer i tilbuddet.

96. Forud for en afgørelse om ophør af en godkendelse forudsættes det, at der har været en dialog mellem socialtilsynet og tilbuddet om overvejelserne om ophør af godkendelsen, samt at tilbuddet har fået mulighed for at rette op på de forhold, der ligger til grund herfor, jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 1.

97. En afgørelse om ophør af en godkendelse skal fastsætte en rimelig frist, så både tilbuddet og de kommuner, der har ansvar for borgerens ophold i tilbuddet, har mulighed for at indrette sig på det. Der kan dog være særlige situationer, hvor godkendelsen, under hensyntagen til de anbragte borgere, fjernes omgående, f.eks. som følge af begrundet mistanke om seksuelle overgreb.

98. Ophør af en godkendelse er en afgørelse og kan derfor påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, jf. lovens § 19, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet, høring og begrundelse.

Konsekvenser af ophør

99. Ophør af en godkendelse har den virkning, at tilbuddet bliver fjernet fra Tilbudsportalen og ikke længere kan indgå i den kommunale forsyning. Det indebærer, at kommunerne ikke længere må visitere borgere til tilbuddet samt at beboere på tilbuddet må revisiteres til andre godkendte tilbud.

Hvis tilbuddet ønsker at indgå i den kommunale forsyning igen, skal tilbuddet på ny ansøge om godkendelse.

100. Socialtilsynet underretter de handlekommuner, der har ansvar for borgere i tilbuddet, om godkendelsens ophør, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 4. Under hensyntagen til den fastsatte frist for ophøret af godkendelsen sker underretningen telefonisk eller skriftligt. Handlekommunen har ansvar for at finde et nyt tilbud til de omfattede borgere.

Ikke anvendte tilbud

101. Det følger af lovens § 5, stk. 6, at godkendelsen bortfalder, hvis tilbuddet ikke har været anvendt til det godkendte formål i en sammenhængende periode på to år, dog tre år for plejefamilier. At tilbuddet

ikke har været benyttet til det godkendte formål vil sige, at borgere inden for den godkendte målgruppe ikke har haft ophold i tilbuddet i den pågældende periode. Begrundelsen herfor er, at der kan ske store ændringer i et tilbud, som kan betyde, at det grundlag, den generelle godkendelse oprindeligt blev givet på baggrund af, er bortfaldet.

Bestemmelse skal ses i sammenhæng med lovens § 12, stk. 2, nr. 2, hvorefter tilbuddene efter anmodning skal give det socialtilsyn, som har godkendt tilbuddet, oplysninger om, hvilke kommuner der har ansvaret for de borgere, der har ophold i tilbuddet, jf. retssikkerhedslovens §§ 9 – 9 b.

102. Hvis tilbuddet ønsker at indgå i den kommunale forsyning igen, skal tilbuddet på ny ansøge om godkendelse.

Anvendelsen af ikke-godkendt tilbud

Bekendtgørelse om socialtilsyn

§ 2. Socialtilsynet træffer afgørelse om forlængelse af en kommunalbestyrelses anvendelse i akut-situationer af et ikke-godkendt tilbud i op til tre uger, jf. § 5, stk. 3, i lov om socialtilsyn, på baggrund af en ansøgning fra den visiterende eller anbringende kommunalbestyrelse. Der er ingen formkrav til ansøgningen.

103. Det fremgår af § 5, stk. 2, i lov om socialtilsyn og § 4, stk. 3, i lov om social service, at tilbud, der er omfattet af krav om godkendelse fra socialtilsynet, skal være godkendt, før kommunerne kan anvende dem.

104. Det fremgår dog af § 4, stk. 4, i lov om social service, at en visiterende kommune kan anvende et ikke-godkendt tilbud i op til 3 uger, hvis der er et akut behov for at placere en borger, og der ikke kan findes et egnet, godkendt tilbud. Socialtilsynet skal orienteres om anvendelsen af det ikke-godkendte tilbud.

105. Af § 5, stk. 3 i lov om socialtilsyn fremgår det, at socialtilsynet, når særlige grunde taler for det, kan træffe afgørelse om, at ikke-godkendte tilbud anvendes i yderligere 3 uger. Herefter skal den pågældende borger visiteres til et godkendt tilbud.

106. Eksempler på særlige grunde, der kan tale for, at socialtilsynet kan træffe afgørelse om, at ikke-godkendte tilbud kan forlænges i yderligere 3 uger, kan være, at etablering af et egnet tilbud er i gang, og at der er højst 3 uger til, at det kan tages i brug, eller at den ansvarlige kommunalbestyrelse med sikkerhed ved, at der inden for 3 uger vil blive en plads ledig i et egnet, godkendt tilbud. Det forudsættes således, at den visiterende kommune har fundet en mere holdbar løsning, men at denne blot ikke kan ibrugtages endnu.

Grundkursus til plejefamilier

107. Socialtilsynet skal i forbindelse med godkendelse af plejefamilier, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 1 og 2, tilbyde plejefamilien et kursus i at være plejefamilie, jf. lovens § 5, stk. 7. Kurset skal give den fornødne information og viden om at være plejefamilie og samtidig mindske risikoen for, at plejeforholdet bryder sammen. Kurserne skal derfor både give kommende plejeforældre viden om, hvilken opgave de går ind til og redskaber til at løse opgaven jf. Vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier (vejledning nr. 3 til serviceloven).

Hvis socialtilsynet ikke selv udbyder kurset, men vælger en anden udbyder, er socialtilsynet forpligtet til at sikre, at kurset lever op til formålet.

108. Grundkurset skal være gennemført, inden familien modtager børn eller unge i pleje, med mindre særlige forhold gør sig gældende. Hvis en plejefamilie modtager et barn eller en ung, inden kurset er gennemført, skal kurset gennemføres hurtigst muligt herefter.

109. Ansvar for at sikre, at konkret godkendte plejefamilier, konkret godkendte kommunale plejefamilier samt netværksplejefamilier, gennemfører grundkursus, påhviler den anbringende kommune, jf. servicelovens § 66 a, stk. 3.

Godkendelse af eksisterende tilbud i perioden 1. januar 2014 til 1. januar 2016

110. I perioden frem til 1. januar 2016 skal eksisterende tilbud godkendes efter reglerne i lov om socialtilsyn. Tilbud der allerede er godkendt efter reglerne om godkendelse gældende før 1. januar 2014, skal (re)godkendes efter reglerne i lov om socialtilsyn. Afgørelsen om (re)godkendelse skal være truffet og meddelt tilbuddet senest den 1. januar 2016.

Tilbuddene vil blive godkendt løbende i perioden. Godkendelsen sker på socialtilsynets initiativ eller efter ansøgning fra de enkelte tilbud.

111. Disse tilbud er kendetegnet ved, at de allerede er i drift, og dermed er der praksis og resultater, som socialtilsynet kan bedømme kvaliteten på baggrund af. Ved godkendelsen af disse tilbud bedømmes kvaliteten derfor efter samme systematik som i det løbende driftsorienterede tilsyn, jf. punkt 133.

112. Disse tilbud er imidlertid ikke tidligere blevet stillet over for de krav til kvaliteten, der følger af lov om socialtilsyn. Det vil således være en ny situation for mange tilbud, at deres kvalitet f.eks. skal bedømmes på, hvorvidt borgerne er i uddannelse, beskæftigelse, beskyttet beskæftigelse eller dagtilbud i form af aktivitets- og samværstilbud. Socialtilsynet skal tage højde for, at disse tilbud ikke nødvendigvis har fornøden fokus på resultater for borgerne eller fornøden dokumentation herfor i socialtilsynets samlede vurdering af tilbuddets kvalitet.

Tilbuddene skal dog kunne sandsynliggøre, at de fremover vil kunne opfylde de krav til f.eks. dokumentation af resultater, som indgår i den nye godkendelsesordning. Der kan derfor blive tale om at give godkendelse på betingelse af, at der fremlægges oplysninger til brug for vurderingen af samtlige temaer, som fremgår af lovens § 6, stk. 2.

113. Plejefamilier, der allerede har gennemgået et grundkursus, skal ikke gennemføre et nyt kursus som led i (re)godkendelsen, lige som plejefamilier godkendt før 2006, hvor der ikke var krav om grundkursus, ikke skal gennemføre et kursus. Socialtilsynet kan dog i særlige tilfælde på baggrund af en konkret vurdering stille krav om grundkursus til disse familier som forudsætning for bevilling af godkendelsen. Det kan eksempelvis være i tilfælde, hvor der er sket væsentlige ændringer i familiens struktur mv. siden den oprindelige godkendelse blev udstedt. Det samme gælder i øvrigt i tilfælde, hvor kommuner godkender plejefamilier konkret.

Kapitel 5

Kvalitetsmodellen

Lov om socialtilsyn

§ 6. Det er en betingelse for godkendelse af sociale tilbud, at tilbuddet efter en samlet vurdering har den fornødne kvalitet.

Stk. 2. Tilbuddenes kvalitet vurderes inden for følgende temaer:

- 1) Uddannelse og beskæftigelse.
- 2) Selvstændighed og relationer.
- 3) Målgrupper, metoder og resultater.
- 4) Organisation og ledelse.
- 5) Kompetencer.
- 6) Økonomi.
- 7) Fysiske rammer.

Bekendtgørelse om socialtilsyn

§ 5. Socialtilsynet skal foretage en samlet faglig vurdering af tilbuddenes faglige kvalitet og økonomiske bæredygtighed i forbindelse med godkendelse og tilsyn, jf. § 5 og § 7 i lov om socialtilsyn. For at understøtte den faglige vurdering skal socialtilsynet benytte en kvalitetsmodel, der omfatter kvalitetskriterier og indikatorer for hvert af de overordnede kvalitetstemaer, jf. § 6, stk. 2, i lov om socialtilsyn.

Stk. 2. Socialtilsynet skal ved vurdering af kvaliteten i døgntilbud efter § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, og §§ 107-110 i lov om social service, behandlingstilbud efter lovens § 101, samt visse tilbud i form af hjælp og støtte efter §§ 83-87, 97-98 og 102, jf. lov om socialtilsyn § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, anvende den kvalitetsmodel, der fremgår af bilag 1.

Stk. 3. Socialtilsynet skal ved vurdering af kvaliteten i plejefamilier og kommunale plejefamilier efter § 66, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om social service, anvende den kvalitetsmodel, der fremgår af bilag 2.

114. Det er en betingelse for godkendelse af sociale døgntilbud mv., at tilbuddet efter en samlet vurdering har den fornødne kvalitet. Kvalitetsvurderingen indebærer, at socialtilsynet skal tage stilling til, om det er sandsynligt, at tilbuddet vil kunne levere den fornødne kvalitet i indsatsen inden for de temaer, der fremgår af lovens § 6. Socialtilsynet skal træffe afgørelse om ophør af en godkendelse, hvis tilbuddet ikke længere opfylder betingelserne for godkendelse, og dermed følger det, at tilbuddene fortløbende skal have den fornødne kvalitet.

115. Temaerne i lovens § 6, stk. 2, er uddybet i kriterier og indikatorer fastsat i en dialogbaseret kvalitetsmodel, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1.

Kvalitetsmodellen er som udgangspunkt generisk og skal anvendes ved vurderingen af alle tilbud omfattet af loven. Da der imidlertid er særlig stor forskel på henholdsvis sociale tilbud, som f.eks. kan være private virksomheder, og plejefamilier, hvor indsatsen foregår i familiens eget hjem, er der fastsat en tilpasset kvalitetsmodel for vurderingen af kvalitet i plejefamilier.

Kvalitetsmodellen for vurderingen af sociale tilbud henholdsvis plejefamilier fremgår af bilag 1 og 2 til bekendtgørelsen.

116. Kvalitetsmodellen består af syv temaer, jf. lovens § 6, stk. 2. De syv temaer rummer samlet set de væsentlige aspekter af kvalitet i sociale tilbud og plejefamilier. Temaerne knytter sig til servicelovens formålsbestemmelser, jf. servicelovens § 1, 46, 76 og 81.

Hvert tema er konkretiseret i et antal kriterier for kvalitet i tilbuddene. Kvalitetskriterierne er primært udtrykt som konkrete mål for indsatsen i tilbuddene og plejefamilierne.

For hver kvalitetskriterium er fastlagt en eller flere kvalitetsindikatorer. Kvalitetsindikatorerne er tegn på, at den kvalitet, som er udtrykt i kriteriet, forekommer i praksis.

117. Kvalitetsmodellen medfører et systematisk, struktureret og målrettet udgangspunkt for socialtilsynets samlede faglige vurdering af kvaliteten i et tilbud, men indebærer ikke en udvidelse af de områder, som det driftsorienterede tilsyn skulle forholde sig til før indførelsen af kvalitetsmodellen.

118. Kvalitetsmodellen stiller ikke krav til f.eks. en bestemt personalenormering eller brug af bestemte metoder mv., men sigter på at:

- Skabe fokus på resultater og effekt af den sociale indsats i tilbud og plejefamilier og dermed at opnå et kvalitetsløft i indsatsen.
- Skabe et fælles vurderingsgrundlag og øget brug af en systematik i det enkelte socialtilsyn og på tværs af socialtilsynene.
- Skabe mulighed for en mere struktureret og ensartet ledelsesinformation og beslutningsgrundlag for ledelserne i de nye tilsynsenheder og de respektive driftsherrer i forhold til udviklingen af tilbuddene.

Kvalitetstemaer

119. Kvaliteten af et tilbud skal være kendetegnet ved, i hvor høj grad tilbuddet formår at forbedre borgernes situation og bidrage til borgerens trivsel. Kvalitetsmodellen har derfor fokus på, hvilke resultater der skabes for borgerne, og i mindre grad på, hvordan indsatsen i tilbuddene konkret tilrettelægges.

120. Tilbuddenes kvalitet vurderes inden for følgende syv temaer, jf. lovens § 6, stk. 2:

- 1) Uddannelse og beskæftigelse.
- 2) Selvstændighed og relationer.
- 3) Målgrupper, metoder og resultater.
- 4) Organisation og ledelse.
- 5) Kompetencer.
- 6) Økonomi.
- 7) Fysiske rammer.

121. Temaet *uddannelse og beskæftigelse* vedrører, at tilbuddet med udgangspunkt i de mål, der af handlekommunen er fastsat for de enkelte borgere, og under hensyn til borgernes behov og forudsætninger, skal stimulere borgernes udvikling og læring med henblik på at understøtte paratheden og mulighederne for uddannelse og/eller beskæftigelse for borgerne. Det forudsættes herunder, at det enkelte tilbud i forhold til børn og unge understøtter, at de får en god skolegang socialt og fagligt. Det er desuden vigtigt, at tilbuddet indgår i de samarbejdsrelationer, der er nødvendige for at understøtte, at målene for borgernes uddannelse og/eller beskæftigelse opnås.

122. Temaet *selvstændighed og relationer* vedrører, at tilbuddets indsats og aktiviteter er rettet imod at understøtte, at borgerne i så høj grad som muligt indgår i sociale relationer og lever et selvstændigt liv i overensstemmelse med egne ønsker og behov. Et væsentligt led heri er, at tilbuddet medvirker til, at borgerne sikres mulighed for personlig udvikling og aktiv deltagelse i sociale aktiviteter og fællesskaber, og at borgerne opnår de sociale kompetencer, som deltagelse i aktiviteter og sociale relationer og netværk kræver. Det er ligeledes centralt for borgernes selvstændighed og relationer, at tilbuddet understøtter borgernes kontakt til og samvær med familie og netværk.

123. Temaet *målgrupper, metoder og resultater* vedrører, at der er et klart formål med indsatsen i tilbuddet eller plejefamilien og at tilbuddets indsats resulterer i den ønskede udvikling for borgerne og medvirker til at sikre borgernes trivsel. Sociale tilbud skal kunne redegøre for dets målsætning, målgruppe(r) og begrunde de metoder, som tilbuddet benytter i forhold til deres målgruppe(r). Temaet skal bidrage til, at tilbuddet arbejder systematisk med målfastsættelse og kan sandsynliggøre, at indsatsen for borgerne opnår en forventet og positiv effekt. Plejefamilier skal kunne redegøre for, hvordan de imødekommer barnets behov og bidrager til, at de mål, der er opstillet for barnets udvikling og trivsel i plejefamilien opnås.

Tilbuddet og herunder plejefamilien skal endvidere som væsentlige overordnede elementer af kvaliteten respektere og sikre borgernes medinddragelse, medbestemmelse og indflydelse vedrørende beslutninger om dem selv samt hverdagen i tilbuddet. Tilbuddet skal understøtte borgernes fysiske og mentale sundhed samt for sociale tilbuds vedkommende forebygge magtanvendelser og overgreb.

124. Temaet *organisation og ledelse* vedrører, dog ikke for plejefamilier, at tilbuddet har en hensigtsmæssig organisering og professionel, kompetent og ansvarlig ledelse, der kan drive tilbuddet fagligt og økonomisk forsvarligt, og som både sætter rammerne for tilbuddets strategiske udvikling og varetager den daglige ledelse.

Temaet "organisation og ledelse" har en særlig karakter i forhold til plejefamilier, hvor temaets fokus er plejefamiliens familiestruktur og familiedynamik. Der er bl.a. derfor under dette tema formuleret særskilte kriterier og indikatorer for plejefamilier som vedrører, at familien skal have overskud til at bidrage til at give barnet kontinuitet i opvæksten og mulighed for at vokse op i et trygt omsorgsmiljø. Familiestruktur omfatter bl.a. samlivsforhold, antal egne og sammenbragte børn, beskæftigelsesforhold, samt støtte fra familie og nærmiljø. Familiedynamik omfatter bl.a. samspil, relationer, kommunikation.

125. Temaet *kompetencer* vedrører, at tilbuddets medarbejdere skal have de kompetencer, det vil sige uddannelse, erfaring og viden, der er nødvendige i forhold til tilbuddets målsætninger, målgruppe, borgernes aktuelle behov og de metoder, tilbuddet anvender.

126. Temaet *økonomi* vedrører, dog ikke for plejefamilier, at tilbuddet har en bæredygtig økonomi, da det har store konsekvenser for beboerne i døgntilbud, hvis tilbuddet bukker under økonomisk, fordi det kan betyde, at borgerne må flytte. Samtidig er det afgørende, at tilbuddet har økonomiske forudsætninger for fortløbende at kunne udvikle sig, og at der er sammenhæng mellem tilbuddets kvalitet og den fastsatte takst.

For plejefamilier drejer det sig om, at plejefamiliens økonomi giver mulighed for stabil anbringelse for de børn, der bor i familien.

127. Temaet *fysiske rammer* udgør en central del af et tilbud, både som ramme om borgernes liv og som ramme om den indsats, der finder sted. Tilbuddets omgivelser, udformning, indretning, faciliteter og stand skal være egnede og hensigtsmæssige i forhold til tilbuddets målsætning, borgernes behov og rettigheder f.eks. i forhold til at sikre borgerne udfoldelsesmuligheder og mulighed for at opretholde sociale netværk samt i forhold til at sikre borgernes ret til privatliv.

Kvalitetsvurdering

128. Når socialtilsynet i forbindelse med godkendelse og løbende tilsyn skal vurdere et tilbuds kvalitet ud fra kvalitetsmodellen, skal det ske ud fra en samlet faglig vurdering inden for rammerne af temaerne under hensyn til tilbuddets karakter og målgruppe.

Det betyder f.eks. at hvis et tilbud har en målgruppe med meget specielle behov, vil det være svært for et tilbud at kunne opnå og opretholde godkendelse uden de fornødne kompetencer. Det er f.eks. ikke en forudsætning, at en plejefamilieskal have en formel uddannelse ud over det lovpligtige grundkursus og efteruddannelse, men der kan være tilfælde, hvor en plejefamilie ønsker at blive godkendt eller opretholde en godkendelse til børn og unge med særlige behov for støtte, hvor der vurderes at være behov for erfaring med at arbejde med målgruppen og/eller andre relevante kompetencer.

Kriterierne og indikatorerne under hvert tema angiver forhold, som *skal* indgå i socialtilsynets vurdering af kvaliteten. Socialtilsynet *kan* inddrage andre forhold i kvalitetsvurderingen, som vurderes at være relevante for kvaliteten inden for rammerne af temaet.

129. Der er ikke en automatik i reaktionen på eventuel lav kvalitet i forhold til de enkelte kriterier og indikatorer. Vurderingen af, hvorvidt eventuel lav kvalitet på enkelte områder skal føre til f.eks. afslag på godkendelsen, skærpet tilsyn eller ophør af en godkendelse, afhænger af bl.a. tilbuddets resultater og borgernes trivsel.

Der er således et væsentligt skøn forbundet med at godkende og føre tilsyn med tilbuddene, og det stiller krav til, at tilsynskommunerne sikrer, at der er de fornødne tilsynsfaglige kompetencer repræsenteret i socialtilsynet.

130. Socialtilsynet anvender forskellige systematikker i bedømmelsen af kvaliteten ud fra kvalitetsmodellen i forbindelse med henholdsvis godkendelsen og det driftsorienterede tilsyn.

Bedømmelsessystematikkerne, som er it-understøttede, er en hjælp til at kvalificere socialtilsynenes vurderinger og konklusioner.

Vurdering af kvalitet ved godkendelse

131. Ved godkendelse skal socialtilsynet tage stilling til, om det er sandsynligt, at tilbuddet vil kunne levere den fornødne kvalitet i indsatsen ud fra en samlet vurdering af de temaer, der fremgår af lovens § 6, stk. 2, og kvalitetsmodellen.

Tilbuddet og plejefamilien skal derfor i godkendelsesprocessen redegøre for sine planer for at levere den fornødne kvalitet og herunder i dialog med socialtilsynet forholde sig til alle kriterier og indikatorer samt i ansøgningen redegøre for sine planer for at levere en indsats af den fornødne kvalitet.

Indikatorerne belyses fra flere vinkler med brug af en række datakilder, herunder tilbuddets eller plejefamiliens ansøgning og andre indhentede oplysninger, f.eks. ved referencer, samtaler med ansøger, besigtigelse af stedet mv.

Socialtilsynet skal for hver indikator bedømme om tilbuddet har forudsætninger for og forventet evne til at opfylde indikatoren. En forventet evne til at levere den fornødne kvalitet kan f.eks. følge af nedskrevne retningslinjer eller sandsynliggøres ved samtaler med ansøgeren. Det er imidlertid først i det løbende tilsyn, det kan vurderes, om tilbuddet i praksis har den fornødne kvalitet og herunder, om det når de mål for borgerne, som indikatorerne handler om.

Bedømmelsen på baggrund af kvalitetsmodellens indikatorer og kriterier føder ind til socialtilsynets samlede vurdering af, om tilbuddet har fornøden kvalitet inden for hvert af de syv temaer. Kvalitetsvurderingen offentliggøres på Tilbudsportalen.

132. Godkendelse af tilbud, som er i drift ved lovens ikrafttræden den 1. januar 2014, og som skal re-godkendes inden den 1. januar 2016, foregår efter samme bedømmelsessystematik, som anvendes i det løbende tilsyn, jf. punkt 112 og 113 ovenfor.

Vurdering af kvalitet i driftstilsynet

133. Socialtilsynet fører løbende tilsyn med, at tilbuddene kontinuerligt ud fra en samlet vurdering har den fornødne kvalitet.

Socialtilsynet vurderer selv, hvor hyppigt det er nødvendigt at gennemgå og dokumentere alle indikatorer. Der kan f.eks. være tale om uændrede forhold (fysiske rammer, personale), hvorfor en årlig dybdegående gennemgang ikke er nødvendig i forhold til samtlige indikatorer.

Enkelte indikatorer kræver dog årlig opfølgning, herunder tilbuddets resultater for borgerne.

134. Socialtilsynet skal anvende en fast bedømmelsessystematik til at vurdere, om de sociale tilbud har den fornødne kvalitet ud fra kvalitetsmodellen. Det betyder, at tilsynet skal foretage en bedømmelse af, i hvilken grad tilbuddet opfylder kvalitetsmodellens indikatorer og kriterier på en femtrins skala. Bedømmelsen af indikatorer og kriterier resulterer i en samlet bedømmelse for hvert tema.

Hver indikator gives i forbindelse med bedømmelsen en værdi. Ud fra denne værdi udregnes automatisk en samlet værdi for opfyldelsesgraden for henholdsvis hvert kriterium og hvert tema. Værdien udregnes som et gennemsnit af henholdsvis indikatorernes og kriteriernes værdier.

Denne kvantitative del af bedømmelsen gives på tema-niveau et grafisk udtryk (et ”spindelvæv”), som er velegnet til dialogen mellem tilsyn og tilbud om kvalitetsudvikling. Den kvantitative bedømmelse offentliggøres ikke på Tilbudsportalen, da den primært har karakter af et dialogredskab.

Bedømmelsen på baggrund af indikatorer og kriterier føder ind til socialtilsynets samlede vurdering af, om tilbuddet har fornøden kvalitet inden for hvert af de syv temaer. Kvalitetsvurderingen offentliggøres på Tilbudsportalen.

Kapitel 6

Godkendelse af private tilbuds organisatoriske forhold

Private tilbuds vedtægter

Lov om socialtilsyn

§ 13. Private tilbud, som ikke er organiseret som enkeltmandsvirksomheder, skal have en vedtægt.

Stk. 2. Vedtægten skal indeholde:

- 1) Angivelse af navn, hjemsted og formål.
- 2) Egenkapitalens størrelse ved oprettelsen og hvorledes den er indbetalt (kontant eller i værdier).
- 3) Udpegning af ledelse og ledelsens opgaver, ansvar og dispositionsret over for tredjemand.
- 4) Regler om hæftelse for gældsforpligtelser.
- 5) Regler for, hvorledes tilbuddet skal forholde sig med hensyn til budgetlægning, regnskabsførelse og revision.
- 6) Procedurer for vedtægtsændringer.
- 7) Regler for anvendelse af kapitalen i tilfælde af nedlæggelse.
- 8) Regler om bestyrelsens sammensætning.

Stk. 3. Socialtilsynet påser, at vedtægterne opfylder kravene i stk. 2.

135. Det fremgår af lovens § 13, at det er en betingelse for godkendelse af private tilbud, der ikke er organiseret som enkeltmandsvirksomheder, at tilbuddet har en vedtægt, der opfylder kravene i § 13, stk. 2.

I forbindelse med godkendelse af det private tilbud og som led i tilsynet skal socialtilsynet således sikre sig, at vedtægterne indeholder de regler og procedurer, som fremgår af bestemmelsen, men skal ikke derudover godkende vedtægter eller vedtægtsændringer.

Der gælder særlige regler for godkendelse af vedtægter for tilbud organiseret som fonde, jf. lovens § 15 og nedenfor punkt 149.

136. Enkeltmandsvirksomheder skal som nævnt ikke have en vedtægt, men bør have et dokument, som angiver virksomhedens navn, formål og hjemsted.

Private tilbuds bestyrelser

Lov om socialtilsyn

§ 14. Private tilbuds leder, dennes ægtefælle eller personer, der er knyttet til de nævnte personer ved slægt- eller svogerskab i ret op- eller nedstigende linje eller sidelinjen så nært som søskende, kan ikke udgøre en bestyrelses flertal. Bestyrelsen skal sammensættes, så mindst et medlem er uafhængig af tilbuddets leder, og lederen må ikke have stemmeret i bestyrelsen.

Stk. 2. Socialtilsynet kan kun godkende tilbud oprettet som aktieselskab eller anpartsselskab, hvis selskabet har en bestyrelse, der opfylder betingelserne i stk. 1.

137. Det er ikke et generelt krav til private tilbud, at de skal have en bestyrelse som betingelse for at blive godkendt. For tilbud organiseret som aktieselskaber eller anpartsselskaber gælder det dog, jf. lovens § 14, stk. 2, at de skal have en bestyrelse, der opfylder kravene i stk. 1, som forudsætning for at blive godkendt.

138. Hvis et privat tilbud er organiseret med en bestyrelse, fremgår det af lovens 13, stk. 2, nr. 8, at tilbuddets vedtægter skal indeholde regler om bestyrelsens sammensætning.

Derudover fremgår det af lovens § 14, stk. 1, at tilbuddets leder og dennes nærtstående ikke kan udgøre flertallet i bestyrelsen, og at mindst ét medlem skal være uafhængigt af lederen. Vurderingen af bestyrelsesmedlemmernes afhængighed henholdsvis uafhængighed af lederen er ikke alene et formelt spørgsmål om familierelationer, men skal hvile på en samlet vurdering af forholdet mellem lederen og bestyrelsesmedlemmerne, som skal holdes op i mod formålet med at stille krav til tilbuddenes bestyrelser, jf. nedenfor.

Socialtilsynet skal alene sikre sig, at kravet er opfyldt, men skal ikke derudover godkende bestyrelsens sammensætning.

139. Med kravet i lovens § 14, stk. 1, er der tale om et formelt krav, der skal være opfyldt, for at det private tilbud kan godkendes eller opretholde sin godkendelse.

Bestemmelsen suppleres af kriterium 8 c i kvalitetsmodellen, jf. bilag 1 til bekendtgørelsen, hvorefter socialtilsynet under temaet Organisation og ledelse skal vurdere, om et tilbuds bestyrelse er kompetent og aktiv.

140. Det fremgår af lovens forarbejder, at kravene til tilbuddenes bestyrelser skal være med til at sikre, at bestyrelserne påtager sig deres rolle og ansvar som medansvarlige for ledelsen af tilbuddet i forhold til både faglige, økonomiske og organisatoriske forhold og som sparring for tilbuddets daglige ledelse.

Skelnen mellem den daglige ledelse og bestyrelsen i et privat tilbud understreges af, at tilbuddets leder kan være medlem af et tilbuds bestyrelse, men ikke må have stemmeret i bestyrelsen. Dette gælder alene tilbuddets øverste daglige leder.

Tilbud oprettet som fonde

Lov om socialtilsyn

§ 15. For tilbud etableret som fonde, der er undtaget fra lov om fonde og visse foreninger og lov om erhvervsdrivende fonde, skal godkendelsen angive, at opholdsstedet, botilbuddet eller behandlingstilbuddet er lovligt etableret som fond i henhold til lov om social service.

Stk. 2. Socialtilsynet godkender vedtægterne for tilbud oprettet som fonde.

Stk. 3. Vedtægterne kan godkendes, hvis der er en klar adskillelse mellem stifterens økonomi og fondens økonomi, og hvis socialtilsynet vurderer, at vedtægtens regler om anvendelse af fondens formue ved ophør er i overensstemmelse med fondens formål.

Stk. 4. Væsentlige vedtægtsændringer og opløsning af fonden skal godkendes af Civilstyrelsen.

Stk. 5. Socialtilsynets tilsyn med tilbud, der er oprettet som fonde, der er undtaget fra lov om fonde og visse foreninger, omfatter tilsyn med,

1) om fondens økonomiske dispositioner er i overensstemmelse med vedtægterne og med grundlaget for

godkendelsen, og

2) om fonden efterlever lovgivningens krav om regnskabsaflæggelse og revision.

Stk. 6. Socialtilsynet underretter Civilstyrelsen, jf. stk. 4, om ophør af et tilbud etableret som fond.

141. § 15 i lov om socialtilsyn angiver, at socialtilsynet har nogle særlige opgaver i forhold til tilbud omfattet af lovens § 4, stk. 1, der er oprettet som fonde eller selvejende institutioner, hvis disse ikke er omfattet af enten lov om fonde og visse foreninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 938 af 20. september 2012 med senere ændringer, eller lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lov nr. 714 af 25. juni 2014, og dermed af det fondstilsyn, der følger af de to love.

Lov om erhvervsdrivende fonde

142. En fond (f.eks. en selvejende institution, et legat eller en stiftelse) er som udgangspunkt omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, hvis den f.eks. erlægger tjenesteydelser eller lignende, for hvilke den normalt modtager vederlag, jf. § 2, stk. 1, nr. 1., i lov om erhvervsdrivende fonde. Det vil eksempelvis være i form af opgaver for en kommune efter reglerne i lov om social service.

Lov om erhvervsdrivende fonde omfatter, jf. § 3, stk. 1, dog bl.a. ikke

- Fonde, med hvilke en kommune eller region har indgået en aftale til opfyldelse af kommunens eller regionens forpligtelser i henhold til sociallovgivningen eller anden lovgivning, såfremt fonden ikke varetager andre opgaver af væsentligt omfang.
- Fonde, der som vilkår for godkendelse eller tilskud fra det offentlige er undergivet tilsyn og økonomisk kontrol af en offentlig myndighed efter anden lovgivning eller bestemmelser udstedt i henhold til anden lovgivning.

Fonde eller selvejende institutioner omfattet af de nævnte undtagelser falder uden for lov om erhvervsdrivende fond, uden der skal træffes en egentlig afgørelse herom. Der er således tale om en objektiv betingelse, som kun skal efterprøves af Erhvervsstyrelsen, hvis der er tvivl om, hvorvidt den er opfyldt.

143. Erhvervsstyrelsen har derudover i medfør af § 3, stk. 2, i lov om erhvervsdrivende fonde mulighed for konkret at bestemme, at en fond, som på anden måde end efter lov om erhvervsdrivende fonde er undergivet offentligt tilsyn og økonomisk kontrol, helt eller delvis skal være undtaget fra denne lov. En fond kan ikke undtages fra lov om erhvervsdrivende fonde, hvis stifter af fonden er tilsynsmyndighed.

I den forbindelse undersøges blandt andet, om en tilsynsmyndighed f.eks. socialtilsynet godkender regnskab eller budget, ekstraordinære dispositioner, herunder salg og pantsætning af fast ejendom, vedtægtsændringer, herunder ændringer i opløsningsbestemmelsen, og anvendelsen af midlerne ved fondens opløsning.

144. At en fond eller en selvejende institution er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde indebærer bl.a., at fonden eller den selvejende institution er underlagt Erhvervsstyrelsens tilsyn som fondsmyndighed.

Tilbud af en type, der er omfattet af lov om socialtilsyn, vil i vidt omfang være undtaget fra lov om erhvervsdrivende fonde.

Lov om fonde og visse foreninger

145. At en fond er omfattet af lov om fonde og visse foreninger indebærer bl.a., at fonden eller den selvejende institution er underlagt Civilstyrelsens tilsyn som fondsmyndighed.

146. Efter lov om fonde og visse foreninger er en række fonde eller selvejende institutioner imidlertid i nogle tilfælde undtaget fra bestemmelserne i lov om fonde og visse foreninger.

Efter lov om fonde og visse foreninger gælder loven således ikke for:

- Fonde, med hvilke en kommune eller region har indgået aftale til opfyldelse af kommunens eller regionens forpligtelser i henhold til lov om social service eller dagtilbudsloven, hvis fonden ikke varetager andre opgaver, jf. § 1, stk. 4, nr. 2, i lov om fonde og visse foreninger.
- Fonde der er i medfør af § 1, stk. 4 og 5, i lov om erhvervsdrivende fonde ikke er omfattet af nævnte lov, jf. § 1, stk. 4, nr. 5, i lov om fonde og visse foreninger.
- Selvejende institutioner, der som vilkår for godkendelse eller tilskud fra det offentlige er undergivet tilsyn og økonomisk kontrol af en offentlig myndighed efter anden lovgivning eller bestemmelser udstedt i henhold til anden lovgivning, jf. § 1, stk. 4, nr. 6, i lov om fonde og visse foreninger.
- Selvejende institutioner, hvis drift overvejende dækkes af statslige eller kommunale midler, og som er undergivet tilsyn af det offentlige, hvis det i institutionens vedtægt er fastsat, at det offentlige træffer bestemmelse om anvendelse af institutionens midler i tilfælde af dennes opløsning, jf. § 1, stk. 4, nr. 7, i lov om fonde og visse foreninger.

Fonde eller selvejende institutioner omfattet af en af de nævnte undtagelser falder uden for lov om fonde og visse foreninger, uden der skal træffes en egentlig afgørelse herom. Der er således tale om en objektiv betingelse, som kun skal efterprøves af Civilstyrelsen, hvis der er tvivl om, hvorvidt den er opfyldt.

147. Civilstyrelsen har derudover i henhold til § 1, stk. 5, i lov om fonde og visse foreninger mulighed for at bestemme, at en fond, som på anden måde end efter fondsloven er undergivet et vist statsligt, regionalt eller kommunalt tilsyn, helt eller delvis skal være undtaget fra loven.

I den forbindelse undersøger Civilstyrelsen blandt andet, om en tilsynsmyndighed f.eks. socialtilsynet godkender regnskab eller budget, ekstraordinære dispositioner, herunder salg og pantsætning af fast ejendom, vedtægtsændringer, herunder ændringer i opløsningsbestemmelsen, og anvendelsen af midlerne ved fondens opløsning.

Socialtilsynets særlige opgaver i forhold til fonde eller selvejende institutioner

148. I praksis vil et privat tilbud i henhold til sociallovgivningen, der er etableret som fond, jf. ovenfor, således som oftest være undtaget fra både lov om erhvervsdrivende fonde og lov om fonde og visse foreninger.

I disse tilfælde varetager socialtilsynet de væsentligste tilsynsopgaver i forhold til fonden eller den selvejende institution, som ellers ville være varetaget af fondsmyndigheden samtidig med den øvrige tilsynsopgave, som ligger i lov om socialtilsyn.

Når socialtilsynet godkender private tilbud, som er etableret som fonde eller selvejende institutioner, som er undtaget fra lov om fonde og visse foreninger og lov om erhvervsdrivende fonde, skal det, jf. § 15, stk. 1, i lov om socialtilsyn, angives i godkendelsen, at tilbuddet er lovligt etableret efter lov om social service.

149. Godkendelsen forudsætter, at socialtilsynet har godkendt vedtægten for fonden, jf. lovens § 15, stk. 2.

Vedtægten kan efter lovens § 15, stk. 3, kun godkendes, hvis der er en klar adskillelse mellem stifterens økonomi og fondens økonomi, og hvis socialtilsynet vurderer, at vedtægtens regler om anvendelse af fondens eller den selvejende institutions formue ved ophør er i overensstemmelse med fondens formål.

150. Socialtilsynets særlige opgaver i forhold til fonde eller selvejende institutioner indebærer et tilsyn med, at fondens midler kun anvendes i overensstemmelse med fondens formål, som det er formuleret i vedtægterne, og at fondens økonomiske dispositioner er i overensstemmelse med grundlaget for godkendelsen.

Det vil sige, at socialtilsynet skal påse, at de økonomiske dispositioner følger betingelserne for godkendelse af fonden, jf. lovens § 15, stk. 3. Adskillelsen mellem fondens økonomi og stifterens økonomi skal ikke kun foreligge ved godkendelsen, men skal efterleves løbende. Fondens må således ikke overføre midler fra fonden til fondens stifter eller til personer, som har et nært interessefællesskab med fondens stifter. Socialtilsynet skal føre tilsyn med, at dette ikke sker.

151. Socialtilsynets særlige opgaver efter lovens § 15 gælder kun i forhold til fonde eller selvejende institutioner, som opfylder betingelserne for at være undtaget fra lov om erhvervsdrivende fonde og lov om fonde og visse foreninger.

Tilbud oprettet som fonde eller selvejende institutioner, som både udfører opgaver efter lov om social service og andre opgaver, vil evt. i kraft heraf være omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde eller lov om fonde og visse foreninger.

I disse tilfælde vil Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen som fondsmyndighed, jf. ovenfor, skulle vurdere konkret, om fonden eller den selvejende institution opfylder betingelserne for at være undtaget.

152. Tilbud organiseret som fonde, som falder uden for lov om erhvervsdrivende fonde og for lov om fonde og visse foreninger, uden at der skal træffes afgørelse om det, jf. pkt. 124 og 128, er omfattet af socialtilsynet i forhold til tilsynets særlige opgaver efter lovens § 15 allerede inden der foreligger en formel godkendelse af tilbuddet fra socialtilsynet. Det gælder også fonde, der er godkendt af den stedlige kommune efter reglerne gældende før 1. januar 2014, men som endnu ikke er regodkendt af det kompetente socialtilsyn.

153. Hvis et tilbud oprettet som fond eller selvejende institution, som allerede er omfattet af socialtilsynets særlige opgaver efter lovens § 15, med en ændring af sine vedtægter udvider sit formål eller aktiviteter til at omfatte andet end opgaver på det sociale område, skal Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen vurdere, om fonden fortsat opfylder betingelserne for at være undtaget fra reglerne i lov om erhvervsdrivende fonde henholdsvis lov om fonde og visse foreninger.

154. Væsentlige vedtægtsændringer, som f.eks. medfører udvidelse af fondens formål eller aktiviteter og opløsning af en fond skal efter socialtilsynets forudgående tilladelse godkendes af Civilstyrelsen, jf. lovens § 15, stk. 4.

155. Hvis godkendelsen af et tilbud oprettet som fond eller selvejende institution ophører eller bortfalder, jf. lovens § 5, stk. 5 eller 6, varetager socialtilsynet fortsat særlige opgaver i forhold til fonden eller den selvejende institution, hvilket omfatter underretning af Civilstyrelsen, jf. lovens § 15, stk. 6, og indhentelse af tilladelse fra Civilstyrelsen, hvis fonden ønskes opløst, jf. lovens § 15, stk. 4, samt tilsyn med, at fondens midler uddeles i overensstemmelse med vedtægtens bestemmelser. Hvis fonden ikke ønskes opløst, skal Civilstyrelsen hurtigst muligt og helst inden for en måned underrettes om, at godkendelsen til at drive tilbud efter serviceloven bringes til ophør eller bortfalder. Hvis fonden udøver erhvervsdrift skal underretningen ske til Erhvervsstyrelsen.

Hvis Civilstyrelsen giver tilladelse til, at fonden kan fortsætte med andre aktiviteter, bliver Civilstyrelsen eller Erhvervsstyrelsen fondsmyndighed for fonden, når de nye vedtægter træder i kraft afhængigt af, om fonden bliver omfattet af lov om fonde og visse foreninger eller lov om erhvervsdrivende fonde.

156. Bestemmelsen i § 15 angiver alene, hvornår socialtilsynet har særlige opgaver i forhold til tilbud oprettet som fonde eller selvejende institutioner ved siden af de generelle tilsynsopgaver efter lov om socialtilsyn, og opstiller således ikke som betingelse for at blive godkendt efter lovens § 5, at et tilbud oprettet som fond er undtaget fra lov om fonde og visse foreninger og lov om erhvervsdrivende fonde.

Kapitel 7

Godkendelse af tilbuddenes økonomiske forhold

Lov om socialtilsyn

Tilbuddenes budget

§ 16. Tilbud, som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, der søger om godkendelse, eller som er godkendt, skal som grundlag for godkendelsen og det driftsorienterede tilsyn efter denne lov udarbejde et budget for varetagelsen af opgaverne efter lov om social service, der skal godkendes af socialtilsynet.

Stk. 2. For private koncerner og koncernlignende konstruktioner, jf. § 2, stk. 4, skal der udarbejdes budget, jf. stk. 1, både for de enkelte tilbud og for den samlede koncern, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens enkelte dele skal fremgå. Det er en forudsætning for godkendelse af budgettet, jf. stk. 1, at afregninger mellem tilbuddet og andre enheder inden for koncernen sker på markedsvilkår.

Stk. 3. Social- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om udarbejdelse og godkendelse af budget.

Tilbuddenes regnskaber

§ 17. Private tilbud godkendt efter § 5 skal aflægge årsregnskab i overensstemmelse med reglerne i årsregnskabslovens afsnit II, medmindre andet følger af særlige regler. Hvis tilbuddets balance-sum, nettoomsætning og gennemsnitligt antal medarbejdere overstiger grænser fastsat i § 4 i års-

regnskabsloven, skal årsregnskabet aflægges i overensstemmelse med årsregnskabslovens afsnit III, Regnskabsklasse B.

Stk. 2. Socialtilsynet kan stille yderligere krav til det enkelte tilbuds regnskabsaflæggelse, hvis det i særlige tilfælde vurderes nødvendigt for at sikre tilstrækkelig gennemskuelighed i tilbuddets økonomi.

§ 18. Regnskaber for private tilbud, som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, skal revideres af en godkendt revisor. Det reviderede regnskab sendes til socialtilsynet til orientering.

Stk. 2. Ved revisionen efterprøves, om regnskabet er rigtigt, om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter og med indgåede aftaler og sædvanlig praksis samt, om der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og ved driften af de tilbud, der er omfattet af regnskabet.

Stk. 3. Tilbuddets revisor skal på anmodning fra socialtilsynet oplyse om forhold, der er behandlet i forbindelse med revisionen, og som er af betydning for socialtilsynets vurdering af, om betingelserne for godkendelsen er opfyldt. Revisor skal give socialtilsynet besked, hvis revisor ved revisionen konstaterer forhold, der giver revisor anledning til tvivl om, hvorvidt betingelserne for godkendelsen er opfyldt.

Stk. 4. Social- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om revisionens tilrettelæggelse og indhold.

Bekendtgørelse om socialtilsyn

Udarbejdelse og godkendelse af budget

§ 13. Tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, i lov om socialtilsyn udarbejder en gang om året et budget, som skal omfatte tilbuddets forventede indtægter og samtlige forventede direkte og indirekte omkostninger, der medgår ved varetagelse af opgaver efter lov om social service.

Stk. 2. For private koncerner og koncernlignende konstruktioner skal der udarbejdes budget både for de enkelte tilbud og for den samlede koncern, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens enkelte dele skal fremgå, jf. § 16, stk. 2, 1. pkt., i lov om socialtilsyn.

§ 14. Tilbuddets budget indberettes til socialtilsynet på et skema via Tilbudsportalen. Hvis der er udarbejdet delbudgetter for et tilbuds enkelte afdelinger indberettes skema for det samlede budget og for de enkelte delbudgetter.

Stk. 2. For koncerner eller koncernlignende konstruktioner indberettes koncernbudget, jf. § 13, stk. 2, på et særskilt skema på Tilbudsportalen.

Stk. 3. Budgettet indberettes senest 1. oktober for det kommende kalenderår. Budgetter for kommunale og regionale tilbud indsendes med forbehold for kommunalbestyrelsens eller regionsrådet godkendelse.

§ 15. Socialtilsynet godkender som led i godkendelsen efter § 5 i lov om socialtilsyn tilbuddets samlede budget, jf. lovens § 16.

Stk. 2. Socialtilsynet skal godkende tilbuddets budget, hvis det sikrer den nødvendige sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer, ikke indeholder poster uvedkommende for tilbuddets virksomhed og giver mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler.

Stk. 3. Som led i godkendelsen af budgettet skal socialtilsynet påse,

- 1) at udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedslejen),
- 2) at vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang,
- 3) at goodwill ikke medregnes og
- 4) at afregninger mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår.

157. Af lovens §§ 16 og 17 fremgår det, at der stilles krav af økonomiske karakter til tilbud omfattet af socialtilsynet som forudsætning for at opnå og opretholde en godkendelse. Som udgangspunkt gælder de samme krav til private og offentlige tilbud, og kun hvor det specifikt er angivet, gælder der forskellige regler.

De krav af økonomisk karakter, som beskrives i det følgende, gælder dog ikke plejefamilier. Om vurdering af plejefamiliernes økonomi som led i godkendelsen henvises til punkt 191.

158. Formålet med at stille krav til tilbuddenes økonomi som led i godkendelse er at sikre:

- at de offentlige midler, som kommunerne betaler for tilbuddets ydelser, anvendes efter hensigten,
- at tilbud ikke lukker alene på grund af manglende økonomisk bæredygtighed med den usikkerhed det medfører for borgere og kommuner,
- at de visiterende kommuner som købere, der skal afholde udgiften, gives mulighed for styring af deres udgifter, og
- at tilbuddene får mulighed for at træffe fornuftige økonomiske dispositioner, at kunne udvikle tilbuddene og at kunne agere som de private virksomheder, de for nogles vedkommende er.

Formålet er således at sikre, at tilbuddets økonomi understøtter, at tilbuddet kan levere de ydelser i forhold til den angivne målgruppe, som fremgår af godkendelsen og af oplysningerne om tilbuddet på Tilbudsportalen. Serviceniveauet i ydelsen til den enkelte borger er et spørgsmål, der aftales mellem tilbud og handlekommune.

159. Tilbuddene skal, jf. lovens forarbejder, opfylde følgende økonomiske krav som betingelse for at blive godkendt:

- Tilbuddet er økonomisk bæredygtigt, jf. punkt 162 og 163.
- Tilbuddets økonomi giver mulighed for den fornødne kvalitet i tilbuddet i forhold til prisen og tilbuddets målgruppe, jf. punkt 164 til 167.
- Tilbuddets økonomi er gennemskuelig for socialtilsynet og for de visiterende kommuner, jf. punkt 168.

160. Kravene indgår i kvalitetsmodellen for sociale tilbud, jf. kapitel 5, som kriterier for, at tilbuddet kan godkendes. Vurderingen af, om kravene er opfyldt, hviler i høj grad på socialtilsynets vurdering af budgettet og de økonomiske nøgletal, jf. nedenfor, men også på andre forhold f.eks. forholdet mellem det godkendte budget og det seneste årsregnskab, som for private tilbud skal være godkendt af revisor, og som socialtilsynet skal have tilsendt til orientering, jf. lovens § 18, samt på revisors evt. bemærkninger, jf. punkt 186ff. For så vidt angår regnskabsaflæggelse for private tilbud organiseret som fonde eller selvejende institutioner, der har en aftale med en kommune eller en region om anvendelse af alle pladser (driftsoverenskomst), se dog punkt 181 og 186.

161. For så vidt angår nystartede tilbud, vil den økonomiske vurdering dog skulle foretages alene på baggrund af det opstillede budget, da nøgletallene, jf. punkt 178ff, dannes på baggrund af det seneste årsregnskab.

Økonomisk bæredygtighed

162. At tilbuddet er økonomisk bæredygtigt betyder, at tilbuddet også på sigt generelt vurderes at have økonomiske rammer for at kunne levere ydelser af den kvalitet, der er aftalt i forhold til den enkelte, og at kunne opfylde økonomiske krav fra tredjemand.

Ved vurderingen af den økonomiske bæredygtighed kan socialtilsynet i vidt omfang henholde sig til revisors påtegning samt øvrige forhold om økonomi, som fremgår af revisionsprotokollatet.

Om revisors rolle og ansvar i øvrigt henvises til punkt 186ff.

163. Kravene til den økonomiske bæredygtighed er i udgangspunktet den samme for private og offentlige tilbud. Vurderingen kan dog ikke være fuldstændigt den samme, da offentlige og private tilbud ikke er underlagt samme økonomiske grundforhold.

For private tilbud, der ikke er økonomisk bæredygtige, er der en risiko for konkurs og lukning, som ikke i samme grad gælder for offentlige tilbud, hvor der er mulighed for at understøtte tilbuddene med tillægsbevillinger. For offentlige myndigheder gælder dog en forpligtelse til ansvarlig økonomisk forvaltning, som gør det relevant at vurdere, om kommunale eller regionale tilbud er tilstrækkeligt økonomisk bæredygtige, og at budgetterne er retvisende.

Sammenhæng mellem økonomi og faglig kvalitet

164. Det lægges til grund for godkendelse af og tilsyn med økonomien, at der skal være sammenhæng mellem økonomi og pædagogisk praksis. Det er det enkelte tilbud, der fastlægger det generelle indhold i ydelserne til målgruppen, og tilbuddets økonomi skal understøtte, at tilbuddet er i stand til at levere ydelserne af den fornødne kvalitet.

Socialtilsynet skal påse, at der er sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer, herunder at budgettet ikke indeholder poster, der er uvedkommende for tilbuddets virksomhed, og giver mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler.

165. Det betyder, at socialtilsynet skal se godkendelsen af metoder, målgrupper mv. og godkendelsen af økonomien i sammenhæng. Hvis der ikke er sammenhæng mellem økonomi og praksis i et allerede godkendt tilbud, kan socialtilsynet i sidste ende træffe afgørelse om et påbud. Hvis der er tale om en

ny godkendelse, kan socialtilsynet sætte det som et vilkår for godkendelsen, at der bringes sammenhæng mellem tilbuddets økonomi og metoder mv..

166. Konstateres det f.eks., at der er massivt behov for kompetenceudvikling af personalet, hvis de skal kunne løfte opgaven i forhold til tilbuddets målgruppe, men der ikke er afsat midler hertil i budgettet, kan socialtilsynet opfordre tilbuddet til at sikre sammenhæng mellem planer og budget og i sidste ende give et påbud.

Påbuddet kan f.eks. kan gå ud på, at tilbuddet skal sørge for, at der kommer overensstemmelse mellem budgetterede omkostninger til kompetenceudvikling, personalets kompetenceniveau og tilbuddets målgruppe.

Socialtilsynet kan ikke pålægge tilbuddet at ændre enkelte budgetlinjer, men kan afvise at godkende budgettet i sin helhed. Ønsker tilbuddet ikke at afsætte tilstrækkelige midler til f.eks. nødvendig kompetenceudvikling, kan socialtilsynet i stedet beslutte, at godkendelsen til en bestemt målgruppe, som tilbuddet ikke (længere) vurderes at være kompetent til at behandle, skal ophøre.

167. Hvis socialtilsynet vurderer, at et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt sammenlignet med andre tilbud af samme type og til samme målgruppe og sammenholdt med kvaliteten af tilbuddets indsats, kan socialtilsynet bemærke dette i tilsynsrapporten og herunder i det resume, der bliver offentliggjort på Tilbudsportalen.

Gennemskuelig økonomi

168. Kravene til tilbuddene i forhold til opstilling af budgetter og oplysning af nøgletal, jf. nedenfor, skal bidrage til, at økonomien er gennemskuelig for både socialtilsyn og kommuner. Det gør det nemmere for socialtilsynet at foretage en kvalificeret vurdering af økonomien i forbindelse med godkendelsen, og det gør det nemmere for kommunerne at vælge de mest effektive tilbud.

Formelle krav til budgettet

169. Det fremgår af lovens § 16, stk. 1, at tilbud (dog ikke plejefamilier), der skal godkendes som generelt egnet, eller som er godkendt, skal udarbejde et budget, som skal godkendes af socialtilsynet.

Af bekendtgørelsens § 14 fremgår det, at tilbuddene indberetter deres budgetter til socialtilsynet via Tilbudsportalen. Fristen for indberetning af budgetterne er 1. oktober. For offentlige tilbud må budgetterne således indberettes med forbehold for kommunalbestyrelsens eller regionsrådets godkendelse, da det af generelle regler fremgår, at der er frist for godkendelse af kommuners og regioners budgetter i løbet af oktober måned.

Da reglerne træder i kraft den 1. januar 2014 skal tilbuddene indberette budget og have dem godkendt af socialtilsynet først gang for budgetåret 2015. Kravet gælder alle tilbud omfattet af lovens § 4, stk. 1, nr. 2 eller 3, uanset om de er blevet godkendt af socialtilsynet efter reglerne i lov om socialtilsyn.

170. Det enkelte tilbuds budget skal omfatte tilbuddets forventede indtægter og samtlige forventede direkte og indirekte omkostninger ved varetagelse af den samlede indsats efter lov om social service. Det gælder dermed også indtægter og omkostninger ved drift af f.eks. dagbehandlingstilbud eller tilbud efter servicelovens § 103, der indgår i tilbud, der er omfattet af socialtilsynet, jf. lovens § 4, stk. 1, nr. 2 eller 3, jf. kapitel 3. Det betyder samtidig, at budgettet, som skal godkendes af socialtilsynet, ikke skal indeholde omkostninger til varetagelse af opgaver, som ligger uden for serviceloven.

171. Hvis et tilbud også varetager opgaver uden for serviceloven, vil der kunne være omkostninger, som er "fælles" for servicelovsdelen og den øvrige opgavevaretagelse, f.eks. bygningsudgifter, udgifter

til personale, der varetager opgaver både inden for og uden for servicelovens område og udgifter til administration. Disse ”fællesudgifter” vil skulle fordeles på budgettet for servicelovsdelen og den øvrige del efter en fordeling baseret på aktivitetens andel af tilbuddets samlede budget.

172. Henvisningen til, at budgettet skal omfatte samtlige forventede direkte og indirekte omkostninger betyder bl.a., at det for offentlige tilbud også omfatter tilbuddets andel af central ledelse og administration, og at det for så vidt angår private tilbud også omfatter bidrag til private organisationer e.l., der varetager administrationsopgaver for tilbuddet.

173. Som led i godkendelsen af budgettet fremgår det forudsætningsvis af bekendtgørelsens § 15, stk. 3, nr. 1-4, at budgettet kun kan godkendes,

- hvis udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedsleje),
- hvis vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og omfang og,
- hvis budgettet ikke indeholder goodwill, og
- hvis afregninger mellem koncerners eller koncernlignende konstruktioners enkelte enheder sker på markedsvilkår.

Der er tale om en udtømmende liste over absolutte krav til tilbuddenes budgetter som betingelse for godkendelse. Herudover er det muligt på skønsmæssigt grundlag at afvise budgettet i sin helhed, jf. punkt 177, hvis socialtilsynet vurderer, at der ikke er sammenhæng mellem tilbuddets økonomi og pædagogiske praksis.

174. Socialtilsynet har ikke som led i godkendelsen af budgettet eller som led i vurderingen af tilbuddets økonomi i øvrigt adgang til at beslutte, hvad et privat tilbuds eventuelle overskud skal anvendes til. Hvis en kommune som led i f.eks. en driftsaftale med et selvejende tilbud yder et økonomisk tilskud til tilbuddet ud over, hvad der følger af den konkrete aftale om ydelser til en konkret borger, kan og bør kommunen ved pant e.l. sikre sig indflydelse på anvendelsen af evt. formueophobning, der følger af det ekstraordinære tilbud.

175. For tilbud bestående af flere afdelinger, skal der som minimum udarbejdes ét budget for det samlede tilbud. Herudover kan der udarbejdes delbudgetter for de enkelte afdelinger, hvis tilbuddet skønner det nødvendigt af hensyn til takstberegningen eller den økonomiske styring.

176. Af lovens § 16, stk. 2, og bekendtgørelsens § 14 fremgår det, at der for private tilbud, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, skal udarbejdes dels budget for det enkelte tilbud dels for den samlede koncern/koncernlignende konstruktion. Koncernbudgettet skal sikre overblik over pengestrømmene mellem koncernens enkelte dele. Koncernbudgettet indberettes på et særskilt skema på Tilbudsportalen, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 2. I den forbindelse fastsættes det som en betingelse for godkendelsen af budgettet, jf. bekendtgørelsens § 15, stk. 3, nr. 4, at afregninger for varer og tjenesteydelser mellem det tilbud, der skal godkendes og de øvrige enheder i koncernen, sker på markedsvilkår. Det sker for at sikre, at tilbuddet ikke køber ydelser eller varer til overpris og på den måde overfører penge til koncernens øvrige enheder.

Godkendelse af det samlede budget

177. Det fremgår af bekendtgørelsens § 15, stk. 1, at socialtilsynet skal tage stilling til det samlede budget, hvilket betyder, at der alene kan og skal tages stilling til de enkelte budgetposter, hvis sammenhængen mellem budgettet og beskrivelsen af målgruppe og metoder giver grundlag for det.

Socialtilsynet kan ikke pålægge tilbuddet at afsætte bestemte beløb til f.eks. efteruddannelse, men kan enten afvise at godkende budgettet i sin helhed, eller alternativt beslutte, at tilbuddets ikke længere kan være godkendt til bestemte målgrupper eller indsatser pga. manglende kompetencer.

Økonomiske nøgletal

178. Som det fremgår af kapitel 9, stilles der krav om, at tilbuddene skal oplyse nærmere bestemte økonomiske nøgletal som led i den årsrapport, der skal udarbejdes efter lovens § 9. De økonomiske nøgletal opgøres ud fra det seneste årsregnskab og omfatter, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 2, nr. 1:

a. Omsætning, opgjort som tilbuddets indtægter i forbindelse varetagelsen af opgaver efter lov om social service. Omsætningen er opført i tilbuddets resultatopgørelse. Oplyses i absolutte tal.

b. Soliditetsgrad (gælder kun for private tilbud), opgjort som tilbuddets egenkapital divideret med de samlede aktiver. Soliditetsgraden siger noget om tilbuddets økonomiske bæredygtighed. Egenkapital og samlede aktiver findes i regnskabets balance og opgøres i procent.

c. Overskud i forhold til omsætning, opgjort som overskud divideret med omsætning. Omsætning og overskud findes i tilbuddets resultatopgørelse og opgøres i procent.

d. Lønomkostninger i forhold til omsætning. Lønomkostningerne opgøres for henholdsvis omkostninger til fast personale ekskl. leder, omkostninger til leder og omkostninger til bestyrelsesmedlemmer. Lønomkostninger opgøres både samlet og for de enkelte delspecifikationer, alle i forhold til omsætningen. Specifikationerne forudsættes at fremgå af noter til resultatopgørelsen. Lønomkostninger i forhold til omsætning opgøres i procent.

e. Omkostninger til kompetenceudvikling i forhold til omsætning. Specifikationer forudsættes at fremgå af noter til resultatopgørelsen og opgøres i procent.

f. Ejendomsudgifter i forhold til omsætning. Ejendomsudgifter omfatter alle udgifter til husleje, skatter, forsikring, forbrugsafgifter, løbende vedligeholdelse og, hvis tilbuddet selv ejer bygningerne, tillige afskrivninger på aktiverede anskaffelser og større bygningsarbejder. Kommunale og regionale tilbud vil ikke have bogført egne huslejeudgifter, hvorfor der beregnes huslejeudgifter på baggrund af en markedsleje. Ejendomsudgifter findes i resultatopgørelsen, og specificeres i noter til resultatopgørelsen. Ejendomsudgifter i forhold til omsætning opgøres i procent.

g. Overskud/underskud. Overskud/underskud findes i tilbuddets resultatopgørelse og opgøres i absolutte tal.

179. For private tilbud beregnes nøgletallene på baggrund af det revisorgodkendte regnskab og er omfattet af revisors påtegning, jf. nedenfor 186ff. Socialtilsynet skal således ikke godkende eller kontrollere nøgletallene, men kan i den forbindelse henholde sig til revisors påtegning.

Hvis revisors påtegning vedrørende nøgletallene skønnes mangelfuld eller vildledende, kan socialtilsynet give tilbuddet påbud om at få foretaget fornyet revisionsmæssig gennemgang af regnskabet med henblik på at modtage retvisende nøgletal.

For offentlige tilbud foretages der ikke revisorgodkendelse af det enkelte tilbud. Regnskabstallene for disse tilbud hentes således fra kommunens eller regionens samlede regnskab, der er underlagt den kommunale eller regionale revision.

180. De økonomiske nøgletal indberettes til Tilbudsportalen som led i årsrapporten (efter socialtilsynsloven), jf. kapitel 9, og bliver dermed også offentliggjort på Tilbudsportalen. Nøgletallene bliver således

tilgængelige og anvendelige dels for socialtilsynet til brug for deres vurdering af tilbuddenes økonomi dels for de kommuner, der overvejer at indgå aftale med det enkelte tilbud om køb af ydelser.

Regnskabsaflæggelse

181. Af lovens § 17, stk. 1, fremgår det, at godkendte private tilbud skal aflægge årsregnskab i overensstemmelse med årsregnskabslovens afsnit II, med mindre andet følger af særlige regler.

Hvis et private tilbud organiseret som fond eller selvejende institution, har en aftale med en kommune eller en region om anvendelse af alle pladser (driftsoverenskomst), og aftalen eller tilbuddets vedtægter indeholder bestemmelser om tilbuddets regnskabsaflæggelse, skal tilbuddet ikke aflægge regnskab efter lovens § 17, stk. 1. Tilbuddet skal i stedet aflægge regnskab efter aftalen eller vedtægten.

182. Det fremgår videre, at årsregnskaber, der aflægges efter regnskabsklasse A i årsregnskabsloven, i det mindste skal bestå af ledelsespåtegning, balance, resultatopgørelse og noter, herunder redegørelse for anvendt regnskabspraksis og opgørelse over bevægelser på egenkapitalen. Revisors påtegning af årsregnskabet efter lovens § 18, skal indgå i årsrapporten. Årsregnskaber, der aflægges efter regnskabsklasse B i årsregnskabsloven, skal herudover indeholde en ledelsesberetning.

183. Hvis der indregnes forhold, der ikke vedrører de erhvervmæssige aktiviteter, skal disse tydeligt fremstå adskilt fra de erhvervmæssige aktiviteter i resultatopgørelsen og balancen. Der skal således være en klar adskillelse mellem de erhvervmæssige aktiviteter (den sociale virksomhed) og private forhold. Virksomheden skal herudover bl.a. særskilt oplyse om, hvor meget der er uddelt eller udloddet til ejere eller andre virksomhedsdeltagere.

184. Efter lovens § 17, stk. 2, kan socialtilsynet stille yderligere krav til regnskabsaflæggelsen for at sikre tilstrækkelig gennemskuelighed i økonomien for det enkelte tilbud f.eks. hvis det er uklart, hvad der er indeholdt i de enkelte regnskabsposter.

185. Regnskabsaflæggelsen for de regionale og kommunale tilbud sker som et led i det samlede regnskab for regionen og kommunen.

Revision

186. Af lovens § 18 fremgår det, at alle private tilbud skal have deres regnskaber revideret af en godkendt revisor. Med godkendt revisor menes, at revisor skal være godkendt i henhold til revisorlovgivningen.

Dette gælder dog ikke for private tilbud organiseret som fonde eller selvejende institutioner, hvis de har en aftale med en kommune eller en region om anvendelse af alle pladser (driftsoverenskomst), da de, jf. punkt 181, ikke skal aflægge regnskab efter lovens § 17, stk. 1.

Det følger af gældende regler om den kommunale og regionale revision, at kommunale og regionale tilbud omfattet af lovens § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, er omfattet af den kommunale eller regionale revision. Efter § 42, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse omfatter den kommunale revision således alle regnskabsområder, der hører under kommunalbestyrelsen. Tilsvarende gælder efter regionslovens § 28, stk. 2.

187. Af lovens § 18, stk. 2, og § 2 i bekendtgørelse om revision af regnskaber for private tilbud omfattet af lov om socialtilsyn fremgår det, at revisionen af tilbuddenes regnskaber skal foretages i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik, og at revisor skal foretage både finansiell revision og forvaltningsrevision. God offentlig revisionsskik er en fælles faglig norm, der har grundlag i rigsrevisorlovens § 3, som fastlægger, at revisionen af de virksomheder og andre aktiviteter, der falder inden for lovens område, skal omfatte tre aspekter, som betegnes finansiell revision, juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision.

188. Revisor har efter lovens § 18, stk. 3, pligt til at oplyse socialtilsynet om forhold, som revisor er blevet opmærksom på i forbindelse med revision, og som kan have betydning for socialtilsynets vurdering af, om tilbuddet opfylder betingelserne for at være godkendt.

Med revisors påtegning af regnskabet står revisor, jf. lovens § 18, stk. 2, bl.a. inde for,

- at regnskabet er retvisende,
- at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis,
- at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler, og ved driften af de tilbud, der er omfattet af regnskabet.

Disse krav til revisionen følger som nævnt af god offentlig revisionsskik og er gældende fra og med revisionen af tilbuddenes regnskaber for regnskabsåret 2013.

189. Kravene til revisionen af tilbuddenes regnskaber er uddybet i bekendtgørelse om revision af regnskaber for private tilbud omfattet af lov om socialtilsyn. Heraf fremgår det bl.a. at revisor med sin påtegning af regnskabet står inde for, at

- at regnskabet opfylder de krav, som jf. bekendtgørelsens § 15 stilles til budgettet også er opfyldt i regnskabet, og
- at de økonomiske nøgletal, jf. § 12, stk. 2, nr. 1, er i overensstemmelse med seneste revisorgodkendte årsregnskab.

Kravene i bekendtgørelse om revision af regnskaber for private tilbud omfattet af lov om socialtilsyn gælder fra og med revisionen af tilbuddenes regnskaber for regnskabsåret 2014.

190. Socialtilsynet kan stille spørgsmål til tilbuddet, hvis de finder, at regnskabet er uklart, og på samme måde kan der stilles spørgsmål til revisor.

Plejefamilier

191. Plejefamilier er ikke omfattet af de formelle økonomiske krav til tilbuddene, som nævnt ovenfor, som betingelse for at blive generelt godkendt af socialtilsynet.

Der er dog en økonomisk dimension i godkendelsen af og tilsynet med plejefamilien, som skal sikre, at plejefamilien har økonomiske ressourcer til at sikre en stabil anbringelse for de børn og unge, der anbringes hos dem. En indikator for dette er, jf. kvalitetsmodellen, at plejefamiliens disponible indkomst giver grundlag for at sikre barnet stabile rammer og vilkår.

Der skal være tale om en overordnet og samlet vurdering af plejefamiliens økonomi og ikke en detaljeret styring af, hvordan plejefamilierne anvender deres disponible indkomst. Det økonomiske tilsyn med plejefamilierne skal således holdes op i mod, at der er tale om privatpersoners økonomi.

Kapitel 8

Driftsorienteret tilsyn

Lov om socialtilsyn

§ 7. Socialtilsynet fører driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud for at sikre, at tilbuddene fortsat har den fornødne kvalitet, jf. § 6. Socialtilsynet skal som led i det driftsorienterede tilsyn både føre

kontrol med forholdene i tilbuddet og indgå i dialog med tilbuddet, som skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddet.

Stk. 2. Socialtilsynet skal ved varetagelsen af tilsynsopgaven indhente relevant information, herunder

- 1) aflægge anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg i tilbuddet,
- 2) indhente oplysninger fra tilbuddet, herunder tilbuddets seneste årsrapport, jf. § 12, stk. 3,
- 3) indhente oplysninger om tilbuddet fra de kommuner, som har ansvar for de enkelte borgeres ophold i tilbuddet i henhold til lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og
- 4) indhente oplysninger fra ansatte og borgere i tilbuddet samt fra andre relevante personer.

Stk. 3. Socialtilsynet skal som led i det løbende driftsorienterede tilsyn besøge alle omfattede tilbud, jf. § 4, mindst en gang om året. Socialtilsynet skal foretage en konkret vurdering af behovet for antal tilsynsbesøg i hvert enkelt tilbud.

Stk. 4. Social- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om, hvilke forhold der skal inddrages i det driftsorienterede tilsyn.

Bekendtgørelse om socialtilsyn

§ 6. Socialtilsynet skal som led i det driftsorienterede tilsyn, jf. § 7, stk. 1, i lov om socialtilsyn, vurdere, om et tilbud fortsat opfylder betingelserne for godkendelse, jf. lovens § 5, stk. 1.

Stk. 2. Tilsynsintensiteten skal tilrettelægges efter forholdene og fastsættes af socialtilsynet efter en risikovurdering. Socialtilsynet skal dog efter § 7, stk. 3, i lov om socialtilsyn, aflægge mindst et årligt tilsynsbesøg i hvert tilbud. I tilbud med flere afdelinger skal der aflægges et årligt tilsynsbesøg på hver afdeling.

Stk. 3. Socialtilsynet kan i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn, efter anmodning fra tilbuddet, fastsætte som vilkår for den fortsatte godkendelse, at godkendelsen kan fraviges inden for nærmere fastsatte betingelser eller inden for en nærmere bestemt periode.

Socialtilsynets opgave med at føre driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud

192. Socialtilsynet varetager opgaven med at føre driftsorienteret tilsyn med de sociale tilbud, som er omfattet af lovens § 4. Socialtilsynet skal som led i det driftsorienterede tilsyn påse, at tilbuddene fortsat opfylder de betingelser for godkendelse, som følger af lovens § 6, og som har ligget til grund for godkendelsen, jf. § 5.

193. Tilsynsopgaven skal både have et kontrol- og kvalitetsudviklingsperspektiv. Formålet med det driftsorienterede tilsyn er dels at føre kontrol med forholdene i tilbuddet dels at indgå i dialog med tilbuddene med henblik på at fastholde og udvikle kvaliteten i det enkelte tilbud. Omdrejningspunkter

for dialogen kan f.eks. være udviklingen i tilbuddets resultater, udviklingen i tilbuddets målgruppe samt tilbuddets kvalitetsudvikling.

194. Socialtilsynet kan i forbindelse med det løbende driftsorienterede tilsyn knytte nye vilkår til tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 3.

Det kan forekomme, at et tilbud eller en plejefamilie, som er godkendt til en bestemt målgruppe eller et bestemt antal børn, ønsker at afvige fra godkendelsens indhold. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor en plejefamilie er godkendt til to børn, men den anbringende kommune ønsker, at et tredje barn, som er en søskende til et af de andre børn, gives mulighed for ophold i plejefamilien, eller hvor et botilbud til voksne for en kortere periode har behov for at udvide sin målgruppe.

Socialtilsynet kan i sådanne situationer efter en konkret vurdering fastsætte et vilkår om, at plejefamilien eller botilbuddet kan modtage børn eller optage borgere ud over, hvad der fremgår af godkendelsen. Som det gælder for vilkår i øvrigt, jf. punkt 89, skal vilkåret være formuleret så klart, at det er klart for tilbuddet, hvad der gælder, og hvornår vilkåret bortfalder fx når det tredje barn forlader familien eller efter en bestemt afgrænset periode. Når vilkåret bortfalder, er det automatisk den oprindelige godkendelse, der er gældende.

195. Muligheden for på denne måde at knytte (nye) vilkår til en eksisterende godkendelse er et alternativ til at foretage en ny godkendelse af tilbuddet eller plejefamilien, og der er ikke herudover mulighed for at dispensere fra godkendelsen.

Information som grundlag for varetagelse af tilsynsopgaven

196. Tilsynsopgaven skal varetages ved inddragelse af flere forskellige relevante kilder til information. Tilsynsopgaven består i at indsamle information og vurdere denne information med henblik på at kunne vurdere kvaliteten i og økonomien bag et tilbud.

Tilsynsbesøg

197. Socialtilsynet skal ved varetagelsen af tilsynsopgaven indhente relevant information, herunder aflægge anmeldte og uanmeldte besøg i tilbuddet, jf. lovens § 7, stk. 2, nr. 1. Denne informationskilde skal sikre et indblik i de fysiske forhold i tilbuddet, ligesom det – til en vis grad – giver mulighed for at få et indblik i tilbuddets dagligdag og de ansattes samarbejde med beboerne.

198. Bestemmelsen giver socialtilsynet klar hjemmel til at foretage både anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg. Samtidig præciseres det, at tilsynet skal gennemføres ved anvendelsen af både anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg. I forbindelse med tilrettelæggelse af et tilsynsbesøg skal der overvejes fordele og ulemper ved fremgangsmåden.

199. Ved anmeldte tilsynsbesøg vil der være mulighed for på forhånd at anmode tilbuddet om at fremskaffe relevante oplysninger, som socialtilsynet og tilbuddet kan anvende til at forberede tilsynsbesøget. Dette kan særligt være relevant i et udviklingsøjemed, fordi tilbuddet i den forbindelse kan få lejlighed til at reflektere over egen praksis.

200. Et uanmeldt tilsynsbesøg kan have den fordel, at socialtilsynet kan få bedre indblik i tilbuddets almindelige dagligdag og personalets samvær med og behandling af borgerne. Omvendt kan der være den ulempe ved et uanmeldt tilsynsbesøg, at der kan være arrangeret ture ud af huset, så borgere og ansatte ikke er til stede.

Et uanmeldt besøg kan have forskellige formål. Det kan f.eks. være en første kontrol, der følges op af et grundigere anmeldt tilsynsbesøg, og det kan være opfølgning på tidligere anmeldte tilsynsbesøg

med henblik på at påse, om tilbuddet har handlet på tidligere kritikpunkter. Det kan endvidere have et specifikt fokusemne eller fungere som kontrol af områder, der er stillet spørgsmål ved i forbindelse med gennemgang af tilbuddets skriftlige dokumentation herunder tilbuddets årsrapport.

Der kan også være særlige forhold, hvor socialtilsynet vurderer, at der er brug for et øjebliksbillede. Det kan f.eks. dreje sig om, at der er bekymring for, at lederen har et alkoholproblem, at dagligdagen ikke er tilstrækkelig struktureret, eller at der ikke er tilstrækkelig personaledekning.

201. Tidspunktet for aflæggelse af et uanmeldt besøg planlægges ud fra formålet med tilsynsbesøget og socialtilsynets kendskab til og oplysninger om tilbuddets dagligdag. Det kan således planlægges at komme på uanmeldt tilsyn, hvor man kan forvente f.eks. at kunne deltage i et personalemøde, deltage i et husmøde med borgerne, deltage i et arrangement, træffe en gruppe borgere eller træffe lederen.

Der skal være tale om forhold, hvor det er nødvendigt og giver mening at komme uanmeldt, herunder at der er sandsynlighed for at få viden om de forhold, socialtilsynet ønsker at undersøge.

202. Ved vurderingen af, hvornår der skal foretages uanmeldte tilsynsbesøg, bør der tages højde for tilbuddets målgruppe. Nogle borgere kan have behov for stabilitet og forudsigelighed, og i disse tilfælde kan det virke direkte skadeligt at henvende sig til borgeren uden forudgående at give tilbuddet lejlighed til at forberede borgeren på dette. Socialtilsynet bør i disse situationer overveje, hvordan inddragelsen af beboerne kan tilrettelægges mest skånsomt.

203. Tilsynsbesøg skal altid tilrettelægges, så det på den ene side tager udgangspunkt i, at der er tale om tilbud, hvor udsatte borgere og borgere med handicap bor på samfundets foranstaltning og for samfundets midler, hvorfor det må kunne kræves, at der er gennemsigtighed med, hvad der foregår i tilbuddet. På den anden side skal tilsynet også tilrettelægges, så det tager højde for, at der er tale om borgernes bolig og – for plejefamilier – tillige plejefamiliens bolig. Tilsynsbesøg skal således altid tilrettelægges, så der både udvises hensyn til dem, som bor i tilbuddet, og samtidig så tilsynsbesøget giver mulighed for den nødvendige indsigt og kontrol med forholdene i tilbuddet.

204. Hjemlen til uanmeldte tilsynsbesøg giver ikke adgang for socialtilsynet til uden retskendelse at tilvinge sig adgang til private hjem. Hvis et tilbud, f.eks. en plejefamilie, ikke ønsker at lukke socialtilsynet ind, hvis det kommer på uanmeldt besøg, kan plejefamilien have acceptable grunde til det. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis socialtilsynet møder uanmeldt op under en familiesammenkomst.

Hvis socialtilsynet vurderer, at de anførte grunde ikke er acceptable og kan være udtryk for bekymrende forhold i plejefamilien, må socialtilsynet overveje, hvilke konsekvenser det skal have for plejefamilien. Det kan bl.a. give socialtilsynet anledning til at føre et mere intensivt tilsyn med plejefamilien, f.eks. i form af at indhente oplysninger om plejebarnet/-børnene hos andre myndigheder og at foretage opfølgende tilsynsbesøg. I sidste ende kan der blive tale om at træffe afgørelse om ophør af godkendelsen. Det kan med fordel allerede i forbindelse med godkendelsen drøftes med tilbuddene, herunder plejefamilier, at der vil blive ført uanmeldt tilsyn med tilbuddet.

Oplysninger fra tilbuddet

205. Som led i varetagelsen af tilsynsopgaven skal socialtilsynet indhente oplysninger fra tilbuddet selv.

Tilbuddet skal endvidere være forberedt på, at det i forhold til det fremtidige driftstilsyn skal levere de nødvendige oplysninger, f.eks. opgørelser af vikarforbrug, og dokumentation for deres resultater f.eks. i forhold til borgernes uddannelse eller beskæftigelse.

Oplysninger fra visiterende kommuner

206. Et tilsynsbesøg er alt andet lige kun et øjebliksbillede af forholdene i tilbuddet. Tilsynsbesøg kan derfor aldrig stå alene med henblik på at vurdere kvaliteten i tilbuddet. Kvaliteten af et tilbud bør i sidste ende måles på, hvorvidt tilbuddet generelt formår at nå de opstillede mål for borgerne i tilbuddet. De enkelte opholdskommuner for borgerne i tilbuddet, får i kraft af deres personrettede tilsyn med borgeren, jf. servicelovens § 148, et indblik i tilbuddets evne til at opnå de opstillede mål for den enkelte borger.

207. Kvaliteten i tilbuddet kan således måles på tilbuddets målopnåelse for borgerne i tilbuddet som helhed. For at tilsynet bedre kan bedømme kvaliteten af et tilbud, bør der derfor sikres sammenhæng mellem det driftsorienterede tilsyn, som socialtilsynet udfører, og det personrettede tilsyn, som handlekommunerne for borgerne i tilbuddet udfører. Det illustreres fx af, at der er en ”gensidig forpligtelse” for det driftsorienterede tilsyn og det personrettede tilsyn til at underrette hinanden om bekymrende forhold i tilbuddene.

208. Socialtilsynet skal indhente oplysninger om tilbuddet fra de kommuner, som har ansvar for de enkelte borgers ophold i tilbuddet i henhold til lov om social service, jf. §§ 9-9 b i retssikkerhedsloven, jf. lovens § 7, stk. 2, nr. 3. Oplysningerne skal give socialtilsynet bedre grundlag for at vurdere, i hvilket omfang tilbuddet er i stand til at opnå de opstillede mål for borgerne i de konkrete sager. Det er den visiterende kommune nærmest til at videre.

209. Der er ikke formkrav til de oplysninger, som socialtilsynet skal indhente fra de visiterende kommuner. Socialtilsynene kan derfor vælge om indhentning af oplysninger f.eks. skal ske ved anvendelsen af et bestemt redskab til vurdering af f.eks. målopfyldelse, en mere åben kvalitativ vurdering eller andet. Socialtilsynet kan dog ikke træffe beslutning om anvendelsen af redskaber for indhentning af oplysninger, som er unødigt tidskrævende for den adspurgte kommune. Herunder kan det indgå i socialtilsynets overvejelser, i hvilken form kommunen har oplysningerne liggende.

210. Det er ikke et krav, at socialtilsynet skal indhente oplysninger fra alle kommuner, der har visiteret borgere til tilbuddet. Antallet af kommuner, som der indhentes oplysninger fra, skal dog være tilstrækkeligt til at give et retvisende billede af tilbuddet henset til tilbuddets størrelse. Det er i denne forbindelse væsentligt, at tage højde for alle de typer af ydelser, der leveres i den pågældende tilbud som f.eks. aflastning og døgnophold.

Oplysninger fra ansatte og borgere i tilbuddet

211. Socialtilsynet skal indhente oplysninger fra ansatte og borgere i tilbuddet og andre relevante personer i tilsynet, jf. lovens § 7, stk. 2, nr. 4. Bestemmelsen skal sikre, at de, som hver dag oplever tilbuddet fra nærmeste hold, får lejlighed til at give deres syn på tilbuddets drift og ledelse til kende.

212. De, der er nærmest til at vide noget om kvaliteten af et tilbud, er i første række borgerne og de ansatte i et tilbud og – for visse målgrupper – de pårørende til borgerne i tilbuddet. Derfor har socialtilsynet pligt til at indhente oplysninger fra ansatte, borgere og pårørende i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn. I forhold til myndige personer skal der kun indhentes oplysninger fra de pårørende i det omfang borgerne selv ønsker det. Pligten skal bidrage til at sikre socialtilsynene et tilstrækkeligt oplysningsgrundlag for vurderingen af tilbuddets kvalitet.

Indhentning af oplysninger fra ansatte kan f.eks. ske ved interview og ved indhentning af arbejdsplads-vurderinger, jf. § 15 a lov om arbejdsmiljø.

213. I forbindelse med indhentning af oplysninger fra borgere skal der tages hensyn til deres eventuelle særlige forudsætninger. For enkelte borgere vil det ikke være hensigtsmæssigt at indhente oplysninger fra dem, for andre borgere er det vigtigt, at de varsles først, så de kan forberede sig på det, og for endnu

andre vil det være mest hensigtsmæssigt at tilrettelægge indhentningen af oplysninger i grupper frem for enkeltvist. Indhentning af oplysninger fra borgere kan f.eks. ske ved interview, herunder gruppeinterview og via evt. brugerråd eller lignende brugerorganisering på tilbuddet.

214. I forhold til børn og unge skal der indhentes oplysninger i det omfang, de er modne til det, jf. Børnekonventionens artikel 12, hvorefter staten skal sikre, at barnets mening bliver hørt, og at barnet bliver taget med i afgørelsen af alle spørgsmål, der vedrører barnet.

Der skal foretages en afvejning i forhold til barnet og den unges modenhed og situation. Det er således væsentligt at børn, f.eks. i plejefamilier ikke oplever en loyalitetskonflikt mellem plejefamilien og tilsynet, men får mulighed for at give deres syn på det tilbud, som de modtager.

Det er vigtigt, at samtalen med barnet foregår på en måde, der er tilpasset barnets alder og modenhed. Det er også vigtigt, at barnet kender formålet med samtalen og føler sig tryk i situationen.

215. Socialtilsynet skal således altid overveje, hvordan inddragelsen af borgernes perspektiv bedst kan tilrettelægges, så der tages hensyn til borgeren. Hvis det vurderes, at det undtagelsesvist ikke er muligt at indhente oplysninger direkte fra borgerne, skal socialtilsynet overveje, hvordan oplysninger fra borgere i tilbuddet kan tilvejebringes på anden vis. Dette kan f.eks. ske ved at indhente oplysninger fra det personrettede tilsyn.

216. I forbindelse med indhentning af oplysninger fra borgere, og herunder børn og unge, kan der være oplysninger, som visiterende kommuner også indhenter i forbindelse med opfølgningen på indsatsen via det personrettede tilsyn. Det er i denne forbindelse væsentligt at være opmærksom på, at oplysningerne indsamles til forskellige formål. I forbindelse med det driftsorienterede tilsyn indsamles oplysningerne med henblik på at vurdere, om tilbuddet har den fornødne kvalitet. Dette sker ved at se på tilbuddets evne til at understøtte borgernes trivsel og opnå resultater for borgerne, og der kan her være overlap af oplysninger, som også indhentes i forbindelse med det personrettede tilsyn. En væsentlig forskel er imidlertid, at det i forbindelse med driftstilsynet ikke er nødvendigt at indhente oplysninger om alle borgere i tilbuddet.

Oplysninger fra andre relevante personer

217. "Andre relevante personer" kan eksempelvis være pårørende eller netværk. For myndige borgere kan pårørende og netværk dog alene indgå i tilfælde, hvor borgeren selv ønsker det. Indhentning af oplysninger fra pårørende kan ske ved interview, herunder gruppeinterview og via eventuelle pårørenderåd på tilbuddet.

Det kan også være relevant at inddrage tilgængelige oplysninger fra tilbuddets eksterne samarbejdspartnere som f.eks. anbragte børn og unges skole eller dagtilbud.

Tilsynsintensitet

218. Der skal aflægges mindst ét årligt tilsynsbesøg i alle tilbud, jf. lovens § 7, stk. 3. Kravet om minimum ét årligt besøg gælder separat for de enkelte afdelinger, når et tilbud består af flere fysisk/geografisk adskilte afdelinger, jf. lovens forarbejder.

Krav om det årlige tilsynsbesøg gælder fra tilbuddet godkendes. Det vil sige, at hvis et tilbud godkendes i april 2014, skal der være mindst ét tilsynsbesøg i tilbuddet frem til marts 2015. Herefter er kravet, at der aflægges mindst ét årligt tilsynsbesøg pr. kalenderår. Der kan hermed være situationer, hvor der går mere end 12 måneder mellem to tilsynsbesøg. Socialtilsynet står inde for, at tilsynskadencen er fagligt forsvarlig.

219. Det årlige tilsynsbesøg er et minimumskrav. Der er således ikke tale om en normering af et normaltilsyn eller et ordinært tilsyn. Det enkelte socialtilsyn vurderer generelt – ud fra en risikobaseret tilgang - og i forhold til det enkelte tilbud, hvornår og hvor mange tilsynsbesøg, der skal aflægges, og hvornår disse skal være anmeldte eller uanmeldte under hensyn til forholdene og historikken i forhold til det konkrete tilbud.

F.eks. kan det være relevant at aflægge flere tilsynsbesøg i et tilbud, hvis der er tale om et nyt tilbud, som ikke anvender velbeskrevne og dokumenterede metoder, hvis der er forhold, som nødvendiggør, at der føres skærpet tilsyn med tilbuddet, jf. lovens § 8, stk. 2, eller andre forhold som giver anledning til at holde ekstra øje med stedet enten med henblik på kontrol med eller udvikling af tilbuddet.

220. Tilrettelæggelsen af tilsynet skal således altid tage udgangspunkt i de oplysninger, som socialtilsynet er i besiddelse af om tilbuddet, herunder på baggrund af tilsynsbesøg, oplysninger fra tilbuddet selv eller oplysninger fra borgere eller andre samt modtagne indberetninger om magtanvendelse. Oplysningerne kan f.eks. begrunde, at der aflægges flere tilsynsbesøg i tilbuddet end det lovpligtige minimum efter lovens § 7, stk. 3, at socialtilsynet anmoder tilbuddet om yderligere oplysninger eller, at socialtilsynet indhenter oplysninger fra andre.

Oplysningerne kan både give anledning til at føre et mere intensivt tilsyn og et mindre intensivt tilsyn.

221. Et mere intensivt tilsyn foretages, når der er forhold, som giver anledning til at holde ekstra øje med stedet med henblik på kontrol eller udvikling af et tilbud, men hvor socialtilsynet samlet set vurderer, at tilbuddets kvalitetsniveau er fagligt forsvarligt. Det kan f.eks. være fordi, der er problemstillinger, der kræver handling fra ledelse og evt. bestyrelse i tilbuddet, og der er behov for, at socialtilsynet yder rådgivning og faglig sparring til ledelsen samt kontrollerer, at nødvendige tiltag iværksættes. Et mere intensivt tilsyn foretages kun, når det er socialtilsynet samlede vurdering, at et tilbuds kvalitetsniveau er fagligt forsvarligt.

222. Et mere intensivt tilsyn med plejefamilier kan f.eks. være i forbindelse med, at familiens vilkår og kapacitet har ændret sig siden godkendelsen, som f.eks. skilsmisse eller død i familien.

223. Socialtilsynet kan beslutte at inddele tilbuddene i grupper og at fastlægge tilsynsintensiteten ud fra hver gruppes risikoprofil, f.eks. lav, mellem og høj risiko. For at systematisere risikovurderingen, der ligger til grund for gruppeinddelingen, kan socialtilsynet fastsætte, hvilke forhold der begrunder et mere intensivt tilsyn. Følgende forhold kan f.eks. begrunde et mere intensivt tilsyn:

- Tilbuddet modtager ikke ekstern supervision.
- Et privat tilbud, dog ikke plejefamilier, har ingen eller en inaktiv bestyrelse.
- Et kommunalt eller regionalt tilbud har intet eller begrænset ledelsesmæssigt tilsyn fra driftsherren.
- Tilbuddets ledelse er uden formelle pædagogiske og ledelsesmæssige kompetencer.
- Tilbuddet har ingen eller få ansatte med formel, relevant uddannelse.
- Tilbuddet er nystartet og bygger ikke på erfaringer fra eller organisatorisk tilknytning til tidligere godkendte tilbud.
- Tilbuddet anvender uprøvede metoder eller faglige tilgange, der ikke er velbeskrevne eller dokumenterede.
- Tilbuddets takster er enten meget høje eller meget lave i forhold til taksterne for sammenlignelige tilbud.

224. Et mindre intensivt tilsyn kan f.eks. være relevant i forhold til en plejefamilie, som ikke aktuelt har børn anbragt i familien. I den periode bør tilsynsintensiteten tilpasses det forhold, at der ikke er

børn anbragt i familien, hvorfor det ikke i forbindelse med et tilsynsbesøg er muligt at se på, hvordan plejefamilien løfter opgaven i forhold til anbragte børn. Tilsynet skal dog altid tilrettelægges, så det følger op på godkendelsesgrundlaget. I og med at plejefamilien er godkendt, står socialtilsynet inde for, at plejefamilien er generelt egnet til at modtage børn i overensstemmelse med godkendelsesgrundlaget.

Et mindre intensivt tilsyn kan efter en konkret vurdering også være relevant i forhold til generelt godkendte plejefamilier, der alene anvendes til aflastningsopgaver, og som ikke permanent har børn anbragt i døgnophold. Godkendelse af plejefamilier bortfalder, hvis der ikke har været anbragt børn i familien i en sammenhængende periode på tre år, jf. lovens § 5, stk. 6.

Et mindre intensivt tilsyn kan desuden være relevant i forhold til et tilbud, som gennem en årrække har leveret veldokumenterede resultater, herunder god beboer- og medarbejdertrivsel, og har uændrede ledelsesmæssige og personalemæssige ressourcer samt fysiske rammer.

Skærpet tilsyn og påbud

Lov om socialtilsyn

§ 8. Socialtilsynet skal træffe afgørelse om skærpet tilsyn, når forholdene i det enkelte tilbud tilsiger det. Afgørelse om skærpet tilsyn træffes for 3 måneder ad gangen og oplyses på Tilbudsportalen. Som led i en afgørelse om skærpet tilsyn skal socialtilsynet udstede påbud, jf. stk. 2.

Stk. 2. Socialtilsynet kan træffe afgørelse om at udstede påbud, hvis overholdelse kan gøres til en betingelse for fortsat godkendelse. Socialtilsynet skal fastsætte en frist for et påbuds overholdelse.

Stk. 3. Social- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om, hvornår der kan iværksættes skærpet tilsyn, og hvornår der kan gives påbud.

Bekendtgørelse om socialtilsyn

Skærpet tilsyn og påbud

§ 7. Socialtilsynet kan træffe afgørelse om iværksættelse af skærpet tilsyn, jf. § 8, stk. 1, i lov om socialtilsyn, hvis konkrete forhold i et tilbud skaber bekymring for driften eller for borgernes sikkerhed og sundhed, eller hvis socialtilsynet ud fra en samlet vurdering af tilbuddet, jf. lovens § 6, finder, at, at tilbuddet ikke længere har den fornødne kvalitet.

Stk. 2. Som led i en afgørelse efter stk. 1 skal socialtilsynet træffe afgørelse om påbud, jf. § 8.

§ 8. Socialtilsynet kan træffe afgørelse om at udstede påbud, hvis overholdelse kan gøres til en betingelse for fortsat godkendelse, jf. § 8, stk. 2 i lov om socialtilsyn.

Stk. 2. Når socialtilsynet træffer afgørelse om udstedelse af påbud, jf. stk. 1, skal der i afgørelsen anføres de forhold, der begrundes påbuddet, og som tilbuddet pålægges at rette op på som en forudsætning for fortsat godkendelse.

Stk. 3. Socialtilsynet skal angive en frist for efterlevelse af påbuddet. Fristen kan under særlige omstændigheder forlænges efter anmodning fra tilbuddet.

§ 9. Afgørelser om skærpet tilsyn og påbud kan kun træffes efter forudgående dialog med tilbuddet om de forhold, der begrundet overvejelserne om skærpet tilsyn eller påbud, med mindre der er grundlag for at træffe afgørelse om skærpet tilsyn på baggrund af en akut situation, herunder pludselig opstået begrundet mistanke om strafbare forhold eller akut risiko for borgernes sikkerhed og sundhed.

Stk. 2. Afgørelse om skærpet tilsyn og påbud anvendes, når der er en berettiget forventning til, at tilbuddet kan og vil rette op på de forhold, der ligger til grund for afgørelsen. Hvis det ikke forventes, at tilbuddet kan eller vil rette op på de bekymrende forhold, skal socialtilsynet træffe afgørelse om ophør af godkendelsen.

§ 10. Når socialtilsynet har truffet afgørelse om skærpet tilsyn samt om udstedelse af påbud, orienterer tilsynet de kommuner, som har ansvar for de enkelte borgeres ophold i tilbuddet efter lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Skærpet tilsyn

225. Det fremgår af lovens § 8, stk. 1, at socialtilsynet i forbindelse med sit tilsyn skal træffe afgørelse om skærpet tilsyn, når forholdene i det enkelte tilbud tilsiger det.

Af lovens forarbejder fremgår det, at afgørelser om skærpet tilsyn er reserveret til de tilfælde, hvor socialtilsynet er så bekymret for indsatsen i tilbuddet, at der træffes afgørelse om påbud og iværksættes en proces, som kan føre til ophævelse af godkendelsen. Det kan f.eks. være ved mistanke om strafbare forhold begået af personalet, f.eks. bedrageri, vold eller seksuelle overgreb, det kan være, at det eneste uddannede personale i forhold til målgruppen er fratrådt, eller det kan være ved uforholdsmæssigt mange magtanvendelser inden for en kort periode.

226. Det kan også være, at socialtilsynet i forbindelse med vurderingen af tilbuddets kvalitet inden for de syv kvalitetstemaer oplistet i lovens § 6, stk. 2, vurderer, at kvaliteten efter en samlet vurdering er så lav, at tilbuddet må vurderes ikke længere at have den fornødne kvalitet. I så fald vil socialtilsynet skulle foretage en vurdering af, om det er sandsynligt, at tilbuddet inden for en rimelig periode vil kunne opfylde kravene, eller om den umiddelbare reaktion på forholdene i stedet må være, at der indledes en proces hen imod at trække godkendelsen tilbage. Vurderingen af, hvornår der skal iværksættes skærpet tilsyn med et tilbud, og i hvilke tilfælde der skal gives et påbud, skal således ses i tæt sammenhæng med kvalitetsmodellen, kapitel 5.

227. Det forudsættes, at der forud for en afgørelse om skærpet tilsyn har været en dialog mellem socialtilsynet og tilbuddet om de forhold, der ligger til grund for afgørelsen om skærpet tilsyn, med mindre afgørelsen træffes på baggrund af pludselig opstået viden om f.eks. strafbare forhold, jf. bekendtgørelsens § 9.

228. Som led i afgørelsen om skærpet tilsyn skal socialtilsynet træffe afgørelse om udstedelse af påbud, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 2, og nedenfor punkt 235ff. Påbuddet skal have indholdsmæssig sammenhæng med de forhold, der har medført en afgørelse om skærpet tilsyn og skal sikre, at tilbuddet ved, hvad der skal til, for at det skærpede tilsyn kan bortfalde, og tilbuddet kan beholde sin godkendelse.

229. Da der er tale om en afgørelse om skærpet tilsyn, kan den påklages efter lovens § 19, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet, høring og begrundelse.

230. Afgørelser om skærpet tilsyn træffes for tre måneder ad gangen og bortfalder dermed automatisk, hvis ikke der forinden er truffet afgørelse om forlængelse, jf. lovens § 8, stk. 1.

231. Ligesom tilsynet generelt skal tilrettelægges efter forholdene, skal det skærpede tilsyn tilrettelægges efter de konkrete forhold og efter de forhold, der førte til afgørelsen om skærpet tilsyn.

232. Det skærpede tilsyns karakter skal ses i lyset af, at en afgørelse om skærpet tilsyn ofte vil blive truffet efter et forudgående mere intensivt tilsyn, som også vil indeholde tilsynsbesøg og anden kontakt/informationsindhentning. I praksis vil der således kunne være tilfælde, hvor tilbuddet og tilsynet ikke vil opleve et faktisk mere intensivt tilsyn efter afgørelsen om skærpet tilsyn, fordi tilsynet allerede var meget intensivt inden afgørelsen. Afgørelse om skærpet tilsyn kan dermed i højere grad have karakter af at være et sagsbehandlingsskridt, der skal formå tilbuddet til at efterleve konkrete påbud.

På den anden side, vil der også være tilfælde, hvor tilsynet pludseligt får oplysninger om et tilbud, som gør, at der øjeblikkeligt må træffes afgørelse om skærpet tilsyn f.eks. ved mistanke om overgreb, underslæb eller lignende. I de tilfælde, vil der kunne opleves et faktisk mere intensivt tilsyn.

233. For tilbuddet betyder skærpet tilsyn desuden, at der kan opkræves en højere tilsynstakst, jf. lovens § 23 og bekendtgørelsens § 19, stk. 1, og nedenfor punkt 355. Denne højere takst er ikke baseret på omkostninger forbundet med det skærpede tilsyn, men har karakter af at være et økonomisk incitament til at efterleve socialtilsynets påbud.

234. Med en afgørelse om skærpet tilsyn er der dels tale om en synliggørelse af, at der er nogle konkrete forhold i tilbuddet, der er så alvorlige, at socialtilsynet mener, der er behov for at markere dette over for tilbuddet og over for omverdenen sammenkædet med et konkret påbud om at rette op på disse forhold. Dels er det et signal om, at tilbuddet i den periode, det er underlagt skærpet tilsyn, også er underlagt et mere intensivt tilsyn.

Påbud

235. Af lovens § 8, stk. 2, fremgår det, at socialtilsynet kan træffe afgørelse om at udstede påbud til et tilbud, hvis overholdelse kan gøres til en betingelse for fortsat godkendelse.

236. Der skal sættes en frist for overholdelse af påbuddet, så det er klart for tilbuddet, hvornår det risikerer at miste godkendelsen på grund af manglende overholdelse af påbuddet. Påbud skal udstedes i forbindelse med en afgørelse om skærpet tilsyn, jf. ovenfor, men kan også udstedes uden en afgørelse om skærpet tilsyn.

237. Udstedelse af påbud forudsætter, at der kan identificeres tiltag i tilbuddet, som, hvis de gennemføres, kan gøre det acceptabelt, at tilbuddet fortsat er godkendt til målgruppen. Det kan f.eks. være i tilfælde, hvor en væsentlig andel af medarbejderne er fratrådt, og hvor de tilbageværende medarbejdere ikke kan forventes at løse opgaven alene, enten fordi de er for få, eller fordi tilbuddet ikke længere besidder de fornødne kompetencer til at håndtere den målgruppe, som tilbuddet er godkendt til. Påbuddet kan da være et pålæg om at sikre et tilstrækkeligt antal medarbejdere med rette kompetencer. Et andet eksempel kan være, at et tilbud har uforholdsmæssig mange magtanvendelser. Socialtilsynet kan da give tilbuddet et påbud om at tilvejebringe en handlingsplan for at undgå unødige magtanvendelse i fremtiden og om relevant efteruddannelse af medarbejderne.

238. Som det fremgår af punkt 334, følger det af lovens § 22, stk. 2, at det vil blive offentliggjort på Tilbudsportalen, at tilbuddet har fået et påbud, og hvad det består i, og de kommuner, som har ansvar for de enkelte borgeres ophold i tilbuddet i henhold til lov om social service, jf. §§ 9-9 b i retssikkerhedsloven, vil få oplysninger herom.

Det kan have stor betydning for tilbuddets mulighed for at sælge pladser, indtil påbuddet ikke længere er gældende, og derfor bør tilbuddet som udgangspunkt have haft mulighed for at rette op på forholdene, før der træffes afgørelse om påbud. Der kan dog være tilfælde, hvor de underliggende forhold er tilstrækkeligt alvorlige, eller hvor tilbuddet ikke har vist vilje til at rette op på forholdene, hvorfor en afgørelse må træffes straks.

239. Det må forudsættes, at et påbud har en karakter, som giver tilbuddet mulighed for at efterkomme det. Det skal være helt klart, hvad tilbuddet skal gøre for at overholde påbuddet. Hvis ikke det er muligt, bør det i stedet overvejes, om der skal træffes afgørelse om ophør af godkendelsen.

240. Længden af fristen for at efterleve et påbud, jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 3, skal fastsættes ud fra de konkrete forhold, som har givet anledning til påbuddet. Hvis der f.eks. er tale om, at en medarbejder har begået seksuelle overgreb mod borgere i tilbuddet, kan påbuddet gå på, at denne medarbejder ikke må være i tilbuddet. Et sådant påbud kan efterleves straks, og fristen kan sættes herefter. Et påbud om ansættelse af medarbejdere med bestemte kompetencer kan – afhængigt hvor alvorligt fraværet af de fornødne kompetencer er – fastsættes med en længere frist.

241. Manglende overholdelse af et påbud kan enten føre til, at godkendelse af tilbuddet tilbagekaldes, eller at godkendelsen af tilbuddet, f.eks. mht. målgruppe, ændres i overensstemmelse med, hvad de faktiske forhold i tilbuddet tilsiger.

242. Et påbud er en afgørelse og kan derfor påklages, jf. lovens § 19 og nedenfor kapitel 16.

Magtanvendelse

243. Socialtilsynet modtager som led i sin funktion som tilsynsmyndighed

- meddelelse om, at der er truffet afgørelse om anbringelse af et barn eller en unge i en sikret afdeling, jf. § 30, stk. 4, i bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet.
- ophold i sikret afdeling for udlændinge under 15 år uden lovligt ophold her i landet, jf. § 35 i bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet.
- indberetninger om magtanvendelse udøvet overfor anbragte børn og unge, jf. servicelovens § 123, stk. 4, og § 42, stk. 5, i bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet.
- indberetninger om optagelse i særlige botilbud uden samtykke samt om magtanvendelse udøvet over for voksne i forbindelse med foranstaltninger efter servicelovens §§ 125-128, jf. servicelovens § 136, stk. 1, og § 9, stk. 1, i bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter serviceloven.
- indberetninger om indgreb efter servicelovens § 137 g-137 j over for personer med nedsat psykisk funktionsevne, som er anbragt i en boform efter servicelovens § 108 eller på et anbringelsessted efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, jf. servicelovens 137 m, stk. 3.

Socialtilsynet vurderer om de modtagne indberetninger giver grundlag for tilsynsmæssige overvejelser. F.eks. om der er grundlag for ekstra fokus på et tilbud på grund af for mange magtanvendelser og indgreb, der kan være anledning til dialog med tilbuddet om deres pædagogiske praksis.

244. Tilbuddet sender samtidig indberetningerne til de kommuner, der har ansvaret for borgernes ophold i tilbuddet, jf. retssikkerhedslovens §§ 9 og 9 a, og til en eventuel kommunal eller regional driftsherre. På den måde sikres det, at de myndigheder, der har ansvaret for henholdsvis det personrettede og det driftsorienterede tilsyn samt for driften af anbringelsesstedet eller boformen får mulighed for at reagere på de foretagne indgreb alt efter deres opgaver og kompetencer i forhold til tilbuddet og borgeren.

Registrering og indberetning ved ikke tilladt magtanvendelse i forhold til anbragte børn og unge

245. Socialtilsynet har særlige opgaver i forhold til indberetninger om overtrædelse af magtanvendelsesreglerne på børneområdet. Socialtilsynet modtager indberetningerne fra anbringelsesstedet, og hvis der er begrundet mistanke om en strafbar handling, der er undergivet offentlig påtale, skal socialtilsynet kontakte politiet med henblik på anmeldelse af handlingen. Dette fremgår udtrykkeligt af § 44, stk. 4, i bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet.

Opgaver vedr. sikrede døgninstitutioner, delvist lukkede døgninstitutioner og delvist lukkede afdelinger

246. Socialtilsynet har derudover en række opgaver i forhold til sikrede døgninstitutioner, delvist lukkede døgninstitutioner samt delvist lukkede afdelinger på døgninstitutioner. Disse opgaver fremgår af § 5, stk. 2 og 4 og § 19, stk. 2 og 3, i bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet.

247. For generel vejledning om magtanvendelsesreglerne på børneområdet henvises til bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet og Vejledning om magtanvendelse og andre indgreb over for børn og unge (vejledning nr. 9 til serviceloven).

For generel vejledning om magtanvendelsesreglerne på voksenområdet henvises til bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter serviceloven og Vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper (vejledning nr. 8 til serviceloven).

Kapitel 9

Årsrapporter

Tilbuddenes årsrapporter

Lov om socialtilsyn

§ 12...

Stk. 3. Tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, der er godkendt efter § 5, skal udarbejde en årlig rapport om tilbuddets virksomhed.

Bekendtgørelse om socialtilsyn

Tilbuddenes årsrapport

§ 12. Tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, i lov om socialtilsyn, der er godkendt efter lovens § 5, skal udarbejde en årlig rapport om tilbuddets virksomhed, jf. lovens § 12, stk. 3.

Stk. 2. Rapporten skal indeholde:

1) Følgende økonomiske nøgletal, jf. seneste årsregnskab:

a) Omsætning.

b) Soliditetsgrad, hvis der er tale om et privat tilbud.

c) Overskud/underskud i forhold til omsætning.

d) Lønomkostninger i forhold til omsætning. Lønomkostningerne opgøres for henholdsvis omkostninger til personale ekskl. leder, omkostninger til leder og omkostninger til bestyrelsesmedlemmer.

e) Omkostninger til kompetenceudvikling i forhold til omsætning.

f) Ejendomsudgifter i forhold til omsætning.

g) Overskud/underskud.

2) Oplysninger om sygefravær.

3) Oplysninger om personalegennemstrømning.

4) Oplysninger i kort form om det seneste og det kommende års faglige udvikling samt forventede større ændringer.

Stk. 3. Årsrapporten udarbejdes som en særlig indberetning til Tilbudsportalen, jf. bekendtgørelse om Tilbudsportalen, senest den 1. maj året efter det kalenderår, årsrapporten vedrører.

248. Det fremgår af lovens § 12, stk. 3, at døgntilbud og ”§ 85-tilbud”, der er godkendt efter lovens § 5, en gang årligt skal udarbejde en rapport, som i faktuelle tal og korte kvalitative oplysninger skal give oplysninger om tilbuddets virksomhed i det foregående år samt om forventet udvikling.

Med henvisningen til § 5 følger det, at det først er, når et tilbud er godkendt eller regodkendt efter reglerne i lov om socialtilsyn, at forpligtelsen til at udarbejde årsrapport efter disse regler indtræder.

Disse årsrapporter er hjemlet i lov om socialtilsyn, og må ikke forveksles med de årsrapporter, der er hjemlet i årsregnskabsloven.

249. Det fremgår af lovens forarbejder, at formålet med årsrapporterne på den ene side er, at socialtilsynene kan anvende oplysningerne i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn til vurdering af, om tilbuddet opfylder de opstillede krav. På den anden side kan kommuner, der overvejer at indgå aftaler med det

enkelte tilbud, fra årsrapporterne få relevante oplysninger om økonomi, personaleforhold mv., som kan styrke deres beslutningsgrundlag.

250. Der udarbejdes én årsrapport pr. tilbud. Hvis et tilbud er organiseret i flere afdelinger, skal der stadig kun udarbejdes én årsrapport. Det vil også være tilfældet, hvis tilbuddet har udarbejdet delbudgetter, jf. kapitel 7, men der vil evt. skulle oplyses flere sæt nøgletal.

De oplysninger, årsrapporten skal indeholde, fremgår af bekendtgørelsens § 12, stk. 1.

Økonomiske nøgletal

251. Om de økonomiske nøgletal henvises til punkt 178.

Oplysninger om sygefravær og barselsfravær

252. Oplysninger om sygefravær oplyses som et samlet absolut tal. Tallet opgøres og oplyses af tilbuddet som det gennemsnitlige antal kalenderdage (inkl. søn- og helligdage), hvor tilbuddets månedslønnede ansatte har været fraværende på grund af egen sygdom eller barsel.

Hvis et tilbud således har 6 månedslønnede ansatte, som tilsammen i et givet kalenderår har haft 39 fraværsdage på grund af egen sygdom eller barselsfravær, vil tilbuddets samlede tal for sygefravær opgøres og oplyses som 6,5.

Oplysninger om personalegennemstrømning

253. Oplysninger om personalegennemstrømning oplyses som et samlet relativt tal, og opgøres som antallet af månedslønnede stillinger, hvor der har været udskiftning i løbet af det pågældende kalenderår i forhold til det samlede antal månedslønnede stillinger.

Hvis et tilbud således har 12 månedslønnede ansatte, og der i løbet af kalenderåret er ”udskiftet” 4 ansatte, vil tilbuddets samlede tal for personalegennemstrømning opgøres og oplyses som 33 %.

254. Oplysninger om sygefravær og personalegennemstrømning siger noget om stabiliteten og kontinuiteten i hverdagen i et tilbud, men det kan også være en indikator for, om der er en kompetent ledelse i tilbuddet.

Oplysninger om sygefravær og om personalegennemstrømning er således dels oplysninger, som socialtilsynet skal bruge ved vurderingen af, om tilbuddets daglige drifts varetages kompetent under kvalitetsmodellens tema om organisation og ledelse. Dels er det oplysninger, som de kommuner, der overvejer at indgå aftale med det konkrete tilbud om køb af pladser, kan bruge, når de skal vurdere tilbuddet egnethed i den konkrete sag.

Oplysninger om faglig udvikling og forventede ændringer

255. Det enkelte tilbud skal i kort form i årsrapporten beskrive det seneste og det kommende års faglige udvikling samt forventede større ændringer.

Med faglig udvikling menes f.eks. anvendelse af nye metoder, kompetenceudvikling, evt. ændring af målgruppen samt ændring af fysiske ramme af betydning for tilbuddets faglige indhold. Forventede større ændringer i øvrigt kan f.eks. være planer om udvidelse eller indskrænkning af de fysiske rammer, udskiftning af ledelse eller bestyrelsen, ændring af organisationsform e.l.

256. Oplysningerne skal anvendes af socialtilsynet i deres løbende tilsyn med tilbuddet, og vil sammen med en lang række andre oplysninger indgå i tilsynets grundlag for løbende at vurdere, om tilbuddet har den fornødne kvalitet, jf. lovens § 6.

Oplysningerne kan desuden indgå i de enkelte kommuners beslutningsgrundlag, når de skal vurdere, om det konkrete tilbud er fagligt egnet i konkrete sager.

Indberetning til Tilbudsportalen

257. Det følger af bekendtgørelsens § 12, stk. 3, at tilbuddenes årsrapport udarbejdes som en særlig indberetning til Tilbudsportalen senest den 1. maj året efter det kalenderår, årsrapporten vedrører. Oplysningerne bliver således offentliggjort på Tilbudsportalen, og det vil være muligt at se oplysningerne fra seneste og de 2 foregående årsrapporter, så oplysninger ikke kun giver et øjebliksbillede men også et billede af udviklingen i tilbuddet.

Socialtilsynets årsrapport

Lov om socialtilsyn

§ 9. Socialtilsynet skal udarbejde en årsrapport om tilbuddenes kvalitet. Rapportens konklusioner skal indgå i drøftelserne om den rammeaftale på det sociale område og det almene ældreboligområde, som årligt indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet, jf. § 6 i lov om social service.

Stk. 2. Social- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om, hvilke forhold der skal redegøres for i årsrapporten.

Bekendtgørelse om socialtilsyn

Socialtilsynets årsrapport

§ 11. Socialtilsynet skal udarbejde en årsrapport om tilbuddenes kvalitet, jf. § 9, stk.1, 1. pkt., i lov om socialtilsyn.

Stk. 2. Årsrapporten skal indeholde oplysninger om:

- 1) antal godkendelser foretaget i det foregående år fordelt på tilbudstype,
- 2) antal gennemførte tilsyn, herunder antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg,
- 3) antal iværksatte skærpede tilsyn og baggrunden herfor,
- 4) antal iværksatte påbud og påbuddenes karakter,
- 5) antal tilbagekaldte godkendelser og baggrunden herfor,
- 6) socialtilsynets sagsbehandlingstider i forbindelse med

behandlingen af ansøgninger om godkendelse,

7) tilsynstakster og objektive finansieringsandele og

8) indtægter i forbindelse med varetagelse af andre opgaver for en kommune, et regionsråd eller et tilbud end de opgaver, der fremgår af § 2 i lov om socialtilsyn.

Stk. 3. Årsrapporten skal desuden indeholde socialtilsynets generelle overvejelser om kvaliteten i de tilbud, der er omfattet af socialtilsynet herunder den faglige og organisatoriske udvikling i tilbuddene.

Stk. 4. Socialtilsynet kan herudover beslutte, at årsrapporten skal indeholde socialtilsynets overvejelser om udvalgte fokuspunkter.

Stk. 5. Årsrapporten skal senest 1. juli året efter det kalenderår, årsrapporten vedrører, sendes til Socialstyrelsens auditfunktion og til sekretariatet for udarbejdelse af rammeaftalerne for regionen. Årsrapporten offentliggøres på socialtilsynets hjemmeside.

258. Det fremgår af lovens § 9, stk. 1, at socialtilsynene årligt skal udarbejde en årsrapport om kvaliteten af tilbuddene. Årsrapporten skal bl.a. indgå i drøftelserne om den rammeaftale op på det sociale område og det almene ældreboligområde, som årligt indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet, jf. også bekendtgørelsen om rammeaftaler på det sociale område og det almene ældreboligområde.

259. Formålet med socialtilsynenes årsrapporter er flere. Rapporterne skal kunne anvendes som ledelsesinformation internt i socialtilsynets organisation, de skal kunne levere centrale oplysninger til Socialstyrelsens auditfunktion, som dermed får mulighed for at se de fem socialtilsyns virksomhed på tværs, og de skal fungere som input til drøftelserne med de øvrige kommuner og regionerne i forbindelse med rammeaftalerne.

260. Det fremgår af bekendtgørelsens § 11, stk. 2 og 3, at socialtilsynets årsrapport skal indeholde en række statistiske oplysninger om socialtilsynets virksomhed samt nogle kvalitative oplysninger og overvejelser, som socialtilsynet skal gøre med udgangspunkt i deres virksomhed det foregående år.

Socialtilsynet skal bl.a. i årsrapporten gøre sig nogle kvalitative overvejelser om den generelle kvalitet i de tilbud, de godkender og fører tilsyn med. Disse overvejelser skal bl.a. indgå som input til kommuner og regions arbejde med udviklingsstrategien for det kommende år.

261. Ud over det obligatoriske indhold i årsrapporten, jf. ovenfor, fastlægger det enkelte socialtilsyn selv indholdet. Det fremgår af bekendtgørelsens § 11, stk. 4, at socialtilsynet f.eks. kan tage fokuspunkter op i årsrapporten, som de finder relevante på baggrund af det foregående års virksomhed. Det kan f.eks. være, at socialtilsynet har noteret sig særlige problemer i forhold til magtanvendelse i tilbud for voksne udviklingshæmmede.

262. Af bekendtgørelsens § 11, stk. 5, fremgår det, at socialtilsynets årsrapport skal udarbejdes senest 1. juli året efter det kalenderår, årsrapporten vedrører, og sendes til rammeaftalsekretariatene og Socialstyrelsens auditfunktion. Dermed sikres det, at årsrapporten dels kan anvendes som input til udviklingsstrategierne, dels at auditfunktionen får mulighed for at samle op på de fem socialtilsyns virksomhed på tværs.

Kapitel 10

Delegation, sagsforberedende arbejde og andre opgaver

Konsulentbistand og undervisning

Lov om socialtilsyn

§ 3. Socialtilsynet kan udbyde

1) konsulentbistand og undervisning relateret til socialtilsynets tilsynsfaglige eller socialfaglige viden til en kommune, en region eller et tilbud og

...

263. Socialtilsynet har på grund af deres godkendelses- og tilsynsvirksomhed og de temaer, der indgår i det en bred viden om det sociale område og praksis på området inden for f.eks. jura, økonomi, sundhedsfaglig viden, målgruppespecifik viden, socialfaglige kompetencer og kompetencer i at tale med borgere og pårørende.

På den baggrund er det i lovens § 3 fastsat, at socialtilsynet kan udbyde konsulentbistand og undervisning til en kommune, en region eller et tilbud indenfor sin tilsynsfaglige eller socialfaglige viden.

264. Det fremgår af lovens forarbejder, at der f.eks. kan være tale om undervisning i forhold til bestemte metoder eller redskaber, hvor socialtilsynet har en særlig ekspertise. Det kan f.eks. være, at et tilbud efterspørger konsulentbistand i forhold til redskaber til at undgå situationer, der kan føre til magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten.

265. Det fremgår endvidere af forarbejderne, at et socialtilsyn kan beslutte at tilbyde den efteruddannelse og supervision af plejefamilier, som de anbringende kommuner er ansvarlige for efter § 66 a, stk. 4, i serviceloven.

Det vil dog stadig være den anbringende kommunes ansvar at sikre, at efteruddannelse og supervision modsvarer plejefamiliens behov.

Delegation af myndighedsopgaver

Lov om socialtilsyn

§ 3....

2) udførelse af opgaver efter delegation fra den ansvarlige kommunalbestyrelse, jf. lov om social service § 148 a, stk. 4.

266. Det er fastsat i lovens § 3, at socialtilsynet kan udføre myndighedsopgaver på tilsynsområdet på baggrund af en delegation fra en kommune.

Det betyder f.eks., at en kommune, som kun har få tilsynsfaglige kompetencer efter servicelovens § 148 a, stk. 4, kan beslutte, at kommunens driftsorienterede tilsyn efter § 148 a uddelegeres til det socialtilsyn, der varetager tilsynet i kommunen. På samme måde kan et regionsråd efter servicelovens § 5, stk. 7, 3. pkt., uddelegere det tilsyn, som regionsrådet skal føre med sine egne tilbud, jf. servicelovens § 5, stk. 7, 1. pkt., til socialtilsynet.

Hensigten hermed er, at tilsynet bliver udført med den fornødne kvalitet og kompetence.

267. Socialtilsynet vurderer selv, om det har ressourcer til at modtage delegationen og udføre opgaven. En kommune eller region kan således ikke med hjemmel i § 3 i lov om socialtilsyn pålægge socialtilsynet at påtage sig opgaven.

Aftale

268. Ved delegation af myndighedsopgaver bør der udarbejdes en skriftlig aftale, der indeholder oplysninger om opgavens omfang, delegationens udstrækning, tidsfrister, overordnede retningslinjer for opgavens udførelse, bestemmelse om tilbagekaldelse af delegationen og eventuelle fokuspunkter for tilsynet og pris.

Ved delegation af myndighedsopgaver vil det sagsforberedende arbejde oftest være omfattet af delegationen.

Ansaret for opgaven

269. Den kommune eller region, der overlader opgaver til socialtilsynet ved delegation, bevarer fortsat det økonomiske og politiske ansvar for, at opgaverne udøves i overensstemmelse med lovgivningen.

Det betyder, at en kommune f.eks. ikke kan fralægge sig ansvaret for tilsynet, men skal sikre sig, at tilsynet bliver udført på forsvarlig vis.

Sagsmateriale

270. Den kommune eller region, der delegerer sit tilsyn til socialtilsynet skal give socialtilsynet adgang til de sagsakter, som er nødvendige for, at socialtilsynet kan udføre tilsynet.

Tilbagekaldelse af delegationen

271. Kommunen kan når som helst i henhold til aftalen om delegation tilbagekalde delegationen helt eller delvist, ligesom kommunen eller regionen har mulighed for af egen drift at behandle en sag, som ellers som følge af delegationen skulle være behandlet af det bemyndigede socialtilsyn.

Det kan f.eks. være relevant, hvis kommunen eller regionen ikke mener, at tilsynet bliver udført i henhold til aftalen, eller hvis kommunen eller regionen ønsker selv at udføre tilsynet, fordi den f.eks. har fået de nødvendige tilsynsfaglige kompetencer enten i form af nye medarbejdere med disse kompetencer, ved efteruddannelse af medarbejdere eller på anden måde har fået viden om området.

Klageadgang

272. Hvis en afgørelse er truffet af socialtilsynet efter delegation fra en kommune eller en region, skal klage over afgørelsen i første omgang rettes til socialtilsynet. Ændrer socialtilsynet ikke afgørelsen på baggrund af klagen, kan der klages til Ankestyrelsen.

Sagsforberedende arbejde (faktisk forvaltningsvirksomhed)

273. Sagsforberedende arbejde er opgaver, der ikke har karakter af myndighedsudøvelse. Det fremgår af lovens forarbejder, at sagsforberedende opgaver som hidtil i henhold til uskrevne regler vil kunne udføres af andre, herunder socialtilsynet, hvis dette åbenbart er uden indflydelse på afgørelsen.

Når der henvises til uskrevne regler betyder det, at der ikke lige som ved delegation, kræves lovhjemmel til at lade andre udføre opgaven.

274. Sagsforberedende opgaver kan f.eks. være at indhente oplysninger om tilbuddets indretning eller andre faktuelle oplysninger til brug for en kommunes opgaver i relation til godkendelse og tilsyn med tilbud, der ikke er omfattet af lov om socialtilsyn.

275. Et socialtilsyn kan også udføre sagsforberedende tilsynsopgaver for et andet socialtilsyn, når det f.eks. af geografiske årsager er mest hensigtsmæssigt eller hvis det er hensigtsmæssigt på grund af risiko for konkret inhabilitet f.eks. hvis der er tale om godkendelse af og tilsyn med en plejefamilie, hvor den ene af forældrene er ansat i det ansvarlige socialtilsyn.

276. Socialtilsynet har ikke pligt til at udføre opgaver for andre, og tager derfor selv konkret stilling til, om det har ressourcer til opgaven.

Afgrænsning

277. Der vil typisk være tale om myndighedsudøvelse, hvis opgaven indebærer, at der træffes en afgørelse, indebærer et element af skøn eller går ud på at føre tilsyn med efterfølgende opfølgning.

Som eksempel kan nævnes, at det er en sagsforberedende opgave, at indsamle faktuelle oplysninger om eller foretage tekniske undersøgelser af de tilbud, der skal føres tilsyn med, eller som skal godkendes. Det kan være oplysninger om størrelsen på beboernes værelser, antal medarbejdere, ændringer i personale-sammensætningen mv. Selve beslutningen om, hvilke oplysninger der skal indhentes, og hvordan de indgår i beslutningsgrundlaget, er en myndighedsopgave.

Ansvar for opgaven

278. Den kommune eller et regionsråd, der efter lovgivningen er ansvarlig for godkendelsen og tilsynet, skal træffe eventuelle afgørelser i forbindelse med opgaveudførelsen.

Aftale

279. Der bør foreligge en klar aftale om, hvilke sagsforberedende opgaver socialtilsynet skal udføre og inden for hvilke tidsfrister mv.

Opgaverne bør være så klart beskrevet, at der ikke kan opstå tvivl om, hvilke opgaver, det drejer sig om, herunder at der alene er tale om opgaver, der ikke indebærer nogen form for myndighedsudøvelse.

Private aktører

280. Det forhold, at det fremgår af lovgivningen, at socialtilsynet kan udføre sagsforberedende arbejde for den ansvarlige kommunalbestyrelse i forhold til kommunalbestyrelsens opgaver i henhold til servicelovens § 148 a, stk. 4, ændrer ikke på, at den ansvarlige kommune som hidtil kan vælge at lade private aktører udføre de dele af tilsynet, der ikke har karakter af myndighedsudøvelse.

Socialtilsynet kan også vælge at uddelegere det sagsforberedende arbejde til private aktører og til et andet socialtilsyn

Bistand ved matchning af plejefamilier

Lov om socialtilsyn

§ 3. ...

Stk. 2. Socialtilsynet skal efter anmodning fra den anbringende kommune oplyse, hvilke plejefamilier eller kommunale plejefamilier, der i henhold til socialtilsynets oplysninger er egnede til at imødekomme de behov, den anbringende kommune konkret vurderer, at et barn eller en ung har.

281. Af lovens § 3, stk. 2, fremgår det, at socialtilsynet skal bistå den anbringende kommune med matchning mellem plejefamilier og et konkret barn eller ung, der skal anbringes, hvis den anbringende kommune anmoder om det.

Socialtilsynets opgave består i den forbindelse i at stille de oplysninger om konkrete plejefamilier, som de har opsamlet i forbindelse med varetagelsen af undervisning, godkendelse af og tilsyn med plejefamilierne, til rådighed for de anbringende kommuner.

Opgaven består således i at sikre kommunerne et tilstrækkeligt overblik over de enkelte plejefamiliers kompetencer og forudsætninger.

Adskillelse fra tilsynsopgaven

282. Socialtilsynets øvrige arbejde for andre skal være klart adskilt fra socialtilsynets tilsynsopgave på en sådan måde, at der ikke sker sammenblanding af økonomien.

283. Med hensyn til takster/betaling for opgaven med sagsforberedende arbejde henvises til kapitel 15 om finansiering.

Persondataretten

284. Den delegerende kommune eller det delegerende regionsråd samt det socialtilsyn, som af kommunen eller regionsrådet har fået delegeret kompetencen til at føre driftsorienteret tilsyn efter servicelovens §

148 a, stk. 4, eller servicelovens § 5, stk. 7, er hver især dataansvarlige. Det indebærer, at henholdsvis den delegerende kommune eller region, og det socialtilsyn, som ved en delegation får tildelt tilsynskompetencen, skal sikre, at behandlingen af personoplysninger som led i det driftsorienterede tilsyn tilrettelægges på en sådan måde, at reglerne i persondatalovens § 41, stk. 3, samt reglerne i bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles af den offentlige forvaltning, efterleves.

Kapitel 11

Tilbuddenes oplysningspligt

Lov om socialtilsyn

§ 12. Tilbud, der søger om godkendelse efter § 5, skal til brug for vurderingen af ansøgningen give socialtilsynet de faglige, organisatoriske og økonomiske oplysninger om tilbuddet, som socialtilsynet anmoder om.

Stk. 2. ...

285. Det er en forudsætning for, at socialtilsynet kan godkende et tilbud, at tilsynet har de relevante oplysninger. Det er derfor udtrykkeligt fastlagt i loven, at tilbuddet har pligt til at give socialtilsynet de faglige, organisatoriske og økonomiske oplysninger om tilbuddet, som er nødvendige for socialtilsynets vurdering af tilbuddet ud fra de opstillede kvalitetsindikatorer, og som socialtilsynet beder om.

286. Det fremgår af lovens forarbejder, at det f.eks. kan være indhentelse af de ansattes straffeattester, dokumentation for medarbejdernes kompetencer, dokumentation for, at tilbuddets bygninger er godkendt til beboelse mv.

Listen er ikke udtømmende, da der kan være tale om mange og forskelligartede oplysninger afhængigt af, hvilken type tilbud det drejer sig om.

Socialtilsynet skal kunne begrunde over for tilbuddet, hvorfor oplysningerne er nødvendige.

Socialtilsynet beslutter selv, om dokumentation indhentes stikprøvevist, eller om der anmodes om fuld dokumentation.

287. Tilbuddets pligt til at udlevere oplysningerne til socialtilsynet skal ses i sammenhæng med, at socialtilsynet i forbindelse med sin vurdering af, om tilbuddet kan godkendes, skal sikre, at sagen er tilstrækkeligt belyst til, at der kan træffes afgørelse.

Dokumentation for bygningernes godkendelse

288. Der er ofte mange myndigheder involveret i forbindelse med godkendelse af en bygning som egnet til brug for f.eks. et botilbud. Det kan f.eks. være fødevaremyndighederne, der godkender køkkenfaciliteterne, og det kan være brandmyndighederne i forhold til brandmæssige forhold.

Socialtilsynet kan derfor bede om alle relevante godkendelser og bør selv i den forbindelse være opmærksom på godkendelser, der ikke oplyses om, men som burde foreligge som en forudsætning for godkendelse af bygningen. Socialtilsynet vurderer selv, om det er tilstrækkeligt stikprøvevist at konstatere, at tilbuddet er i besiddelse af nødvendige tilladelser.

Dokumentation for kompetencer

289. Tilbuddet skal kunne dokumentere, at medarbejderne samlet set har de nødvendige kompetencer. Det kan f.eks. være kompetencer i forhold til unge med autisme. Dokumentation for medarbejdernes kompetencer skal foreligge i form af en skriftlig bekræftelse af de ansættelsesforhold, hvor kompetencerne er erhvervet. Er relevante kompetencer, som er erhvervet i flere ansættelsesforhold, anvendt samlet i et senere ansættelsesforhold, vil en bekræftelse fra dette ansættelsesforhold være tilstrækkelig.

Bekræftelsen skal være underskrevet af en leder, eller en anden bemyndiget person fra den tidligere arbejdsplads.

Et CV udarbejdet af medarbejderen selv vil ikke være tilstrækkelig dokumentation for erhvervede kompetencer.

290. Socialtilsynet skal sikre, at de nødvendige kompetencer er til stede i tilbuddet. Det kan ske via stikprøvekontrol. Det er således ikke nødvendigt, at socialtilsynet beder om dokumentation for samtlige medarbejders kompetencer.

Straffeattester, herunder børneattester

291. Der findes tre forskellige typer af straffeattester: En privat straffeattest, en offentlig straffeattest og en børneattest.

Det er tilbuddet, der tager stilling til, om der skal indhentes en straffeattest. Socialtilsynet kan således ikke af egen drift indhente en straffeattest på en medarbejder og kan ikke kræve, at tilbuddet indhenter straffeattest på medarbejdere, der f.eks. er beskæftiget med lønadministration.

292. Hvis et tilbud ved ansættelsen af en medarbejder kræver en privat straffeattest, fordi medarbejderen f.eks. skal arbejde på et område, hvor der adgang til fortrolige, personfølsomme og økonomiske oplysninger, f.eks. økonomi- og personaleadministration, kan den ansatte i forbindelse med ansættelsen selv indhente og udlevere straffeattesten til tilbuddet eller give samtykke til, at tilbuddet indhenter den, jf. § 11, stk. 1, og § 16, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 218 af 27. marts 2001 om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister (Kriminalregisteret).

En medarbejder eller en plejefamilie kan derimod ikke selv indhente en offentlig straffeattest, men skal give samtykke til, at den indhentes, jf. § 22, stk. 5, i ovennævnte bekendtgørelse.

Medarbejderen eller plejefamilien skal informeres om, at der indhentes en straffeattest.

293. Tilbuddet skal altid indhente en såkaldt børneattest, hvis medarbejderen skal have direkte kontakt med børn under 15 år. En børneattest er en særlig straffeattest, der indeholder oplysninger om afgørelser, dvs. domme m.v., om visse seksualforbrydelser begået mod børn under 15 år.

Medarbejderen skal inden ansættelsen informeres om, at der indhentes en børneattest.

Socialtilsynet kan ikke af egen drift indhente en børneattest på medarbejdere i botilbuddet.

Reglerne om indhentelse af børneattester fremgår af lov nr. 362 af 2. april 2014 om indhentelse af børneattest i forbindelse med ansættelse af personale m.v. og af bekendtgørelse nr. 1390 af 11. december 2013 om indhentelse af børneattest ved ansættelse og beskæftigelse af personer i visse tilbud efter lov om social service og i frivillige sociale organisationer. Desuden i § 36 i den i punkt 292 nævnte bekendtgørelse.

294. Heraf fremgår også, at socialtilsynet altid skal indhente børneattester i forhold til generelt godkendte plejefamilier. Der skal også indhentes børneattest for personer bosiddende hos en godkendt plejefamilie eller kommunal plejefamilie, herunder ægtefæller, samlevende, logerende og hjemmeboende børn over den kriminelle lavalder.

Plejefamilien skal inden godkendelsen informeres om, at der indhentes en børneattest.

295. Socialtilsynet skal via stikprøvekontrol eller på anden måde kontrollere, at tilbuddet har indhentet børneattester på medarbejderne, der hvor det er nødvendigt.

Socialtilsynet kan dog til enhver tid stille krav om at se samtlige børneattester.

Et privat tilbuds udlevering af børneattester til socialtilsynet kræver den enkelte medarbejders samtykke. Ønsker medarbejderen ikke at give samtykke, kan attesten ikke udleveres til socialtilsynet.

Væsentlige ændringer af godkendelsesgrundlaget m.v.

Lov om socialtilsyn

§ 12. ...

Stk. 2. Tilbud, der er godkendt efter § 5, skal

1) af egen drift give socialtilsynet oplysninger om væsentlige ændringer i forhold til godkendelsesgrundlaget,

296. Ændrer forholdene i et godkendt tilbud sig væsentligt i forhold til godkendelsesgrundlaget, jf. punkt 84. har tilbuddet af egen drift pligt til at oplyse socialtilsynet herom.

297. Væsentlige ændringer skal forstås som ændringer, der kan have betydning for f.eks. socialtilsynets vurdering af tilsynsintensiviteten eller for vurderingen af, om tilbuddet samlet set stadig lever op til de krav, der var forudsat ved godkendelsen.

Som eksempel kan nævnes, at flere medarbejdere med specialiserede kompetencer, som var en forudsætning for godkendelsen, har sagt deres stilling op. Et andet eksempel kan være, at der er sket så væsentlige ændringer af tilbuddets økonomi, at der er fare for, at det må lukke.

298. Et pejlemærke for tilbuddets vurdering af, om en ændring er så væsentlig, at socialtilsynet skal informeres om den, kan være den begrundede afgørelse om godkendelse (godkendelsesgrundlaget), jf. punkt. 84. Fremgår det af godkendelsesgrundlaget, som nævnt i eksemplet ovenfor, at det er en forudsætning for godkendelse, at bestemte kompetencer er til stede som en forudsætning for, at tilbuddet kan modtage den målgruppe, det er godkendt til, skal tilbuddet orientere socialtilsynet om, at medarbejderne med netop disse kompetencer er fratrådte.

299. På baggrund af oplysningerne om de ændrede forhold, skal socialtilsynet vurdere, om betingelserne for godkendelse fortsat er opfyldt, om godkendelsens indhold skal justeres (f.eks. ændret målgruppe) eller om tilsynet med tilbuddet skal intensiveres i en periode.

300. Vurderer socialtilsynet, at betingelserne for godkendelse ikke længere er til stede, skal det træffe afgørelse om ophør af godkendelsen i henhold til lovens § 5, stk. 5, jf. stk. 6. Der kan læses nærmere herom i punkt 95ff.

Oplysninger om anbringende kommuner

Lov om socialtilsyn

§ 12. ...

Stk. 2. Tilbud, der er godkendt efter § 5, skal

...

2) efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der har ansvar for at yde hjælp til borgere, der har ophold i tilbuddet, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og.

...

301. Bliver socialtilsynet opmærksomt på bekymrende forhold i et tilbud, har det efter lovens § 10 pligt til at underrette de kommuner, som har ansvaret for de enkelte borgeres ophold i tilbuddet i henhold til lov om social service, jf. §§ 9-9b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, når disse borgere bliver berørt.

På den baggrund er det i lovens § 12, stk. 2, nr. 2, fastsat, at godkendte tilbud skal give oplysninger om de anbringende kommuner, hvis socialtilsynet beder om det.

302. Bestemmelsen skal også ses i sammenhæng med lovens § 7, stk. 2, nr. 3, hvorefter socialtilsynet ved varetagelsen af tilsynsopgaven skal indhente oplysninger fra de anbringende kommuner.

Nødvendige oplysninger

303. Socialtilsynet er afhængigt af at kunne få de nødvendige oplysninger fra tilbuddet med henblik på at føre det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet.

Det er derfor fastsat i lovens § 12, stk. 2, nr. 3, at tilbud, der er godkendt, har pligt til at give socialtilsynet de nødvendige oplysninger.

Lov om socialtilsyn

§ 12. ...

Stk. 2. Tilbud, der er godkendt efter § 5, skal

...

3) efter anmodning give socialtilsynet de oplysninger, som er nødvendige for, at socialtilsynet kan udføre det driftsorienterede tilsyn.

304. De nødvendige oplysninger kan f.eks. være oplysninger om aktuelt indskrevne borgere, om der har været tilsyn fra andre myndigheder, f.eks. Arbejdstilsynet. Det er socialtilsynet, der tager stilling til, hvilke oplysninger der er nødvendige og dermed,, hvilke oplysninger tilbuddet skal udlevere.

305. Socialtilsynet skal anmode om oplysningerne. Tilbuddet skal således ikke af egen drift sende oplysninger ind til socialtilsynet, hvis der f.eks. er anmeldt et tilsynsbesøg.

306. Det er ikke angivet nærmere, hvilke oplysninger der er tale om. Det betyder, at det er socialtilsynet, der konkret tager stilling til, hvilke oplysninger der er behov for. Der skal være proportionalitet mellem de oplysninger, socialtilsynet beder om, behovet for oplysningerne og hensynet til ikke at bebyrde hverken private virksomheder eller myndigheder unødvendigt.

307. Det er også socialtilsynet, der fastsætter en tidsfrist for indsendelse af oplysningerne. Tidsfristen bør fastsættes således, at der gives tilbuddet rimelig frist til at indsamle oplysningerne. En rimelig frist kan f.eks. være 14 dage, men det beror konkret på, hvilke og hvor mange oplysninger der bedes om. Er der tale om en enkelt faktisk oplysning, kan en rimelig frist være et par dage.

308. Når der i loven står anført, at det skal være nødvendige oplysninger, betyder det, at oplysninger, som er unødvendige, ikke må indhentes eller udleveres. Som eksempel kan nævnes, at oplysninger om medarbejdernes religiøse tilhørsforhold ikke kan anses for nødvendige for tilsynet.

Strafbare forhold

309. Pligten til at give oplysninger om ændringer omfatter ikke oplysninger om strafbare forhold, hvis der er en konkret mistanke om, at selve tilbuddet som juridisk person har begået en lovovertrædelse, der kan medføre straf (forbud mod selvinkriminering). Dette følger af § 10 i lov nr. 442 af 09. juni 2004 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter.

Hvis tilbuddet nægter at give oplysninger til socialtilsynet

310. Nægter tilbuddet at give de nødvendige oplysninger til tilsynet eller gives der mangelfulde oplysninger, kan konsekvensen være et mere intensivt tilsyn, at tilbuddet ikke kan godkendes eller for allerede godkendte tilbuds vedkommende – ikke fortsat kan godkendes. Det er socialtilsynet og ikke tilbuddet, der tager stilling til, om oplysningerne er fyldestgørende.

◇

Kapitel 12

Henvendelser til socialtilsynene – herunder anonyme henvendelser

Lov om socialtilsyn

§ 11. Socialtilsynet skal have et telefonnummer og en e-postadresse, hvortil et tilbuds personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt om bekymrende forhold i tilbuddet. Socialtilsynet skal oplyse beboere og ansatte om muligheden for at rette henvendelse til socialtilsynet efter denne bestemmelse.

Stk. 2.

311. Lovens § 7 angiver, at socialtilsynet ved varetagelsen af sine opgaver aktivt skal indhente relevant information. Som eksempler på indhentelse af relevant information nævnes f.eks. aflæggelse af tilsynsbesøg samt indhentning af oplysninger fra tilbuddet selv, fra de kommuner, der har ansvaret for de enkelte borgeres ophold, og fra ansatte, borgere og andre relevante personer.

Det fremgår af lovens forarbejder, at det er vigtigt at inddrage viden om tilbuddet fra beboere, personale, pårørende og andre, og at disse grupper har mulighed for selv at henvende sig til tilsynet.

312. Alle kan henvende sig til socialtilsynet, hvis de oplever bekymrende forhold i et tilbud, og tilsynet skal som offentlig myndighed altid tage henvendelsen alvorligt og vurdere, om den giver anledning til at foretage sig nærmere, uanset på hvilken måde og i hvilken form henvendelsen modtages.

313. Af lovens § 11, stk. 1, fremgår det, at socialtilsynet skal etablere en særlig adgang for personale, beboere, pårørende og andre til at henvende sig til socialtilsynet om bekymrende forhold i tilbuddet. Personer, der henvender sig personligt via mail eller på anden måde, hvor deres identitet oplyses, kan bede om anonymitet. Det vil sige, at de ikke har pligt til at opgive navn eller andre personlige oplysninger til socialtilsynet, når de henvender sig.

Efter bestemmelsen skal socialtilsynet som minimum have et telefonnummer og en e-postadresse særskilt hertil. Bestemmelsen skal sikre, at bekymrende forhold kan nå frem til socialtilsynet og således sikre

socialtilsynet det bredest mulige oplysningsgrundlag for varetagelsen af tilsynsopgaven. Samtidig skal ordningen give beboere, pårørende, ansatte og andre, der er i daglig kontakt med tilbuddet, sikkerhed for, at de ved, hvor de kan rette henvendelse, hvis de oplever en ubehagelig tone eller andre uhensigtsmæssigheder i et tilbud.

314. Socialtilsynet skal oplyse beboere og ansatte om muligheden for at rette henvendelse til socialtilsynet. Dette kan f.eks. ske ved opslag på en fælles opslagstavle, på socialtilsynets hjemmeside, i en informationspjece om tilbuddet eller på anden måde, hvor såvel beboere som pårørende og andre har adgang til oplysningerne.

Socialtilsynet kan ikke kræve, at oplysningen om muligheden for at rette henvendelse til socialtilsynet sker på en bestemt måde i botilbuddet eller i plejefamilien fx ved et synligt opslag.

Socialtilsynets reaktionsmuligheder

315. Ved modtagelse af en henvendelse om bekymrende forhold i et bestemt tilbud skal socialtilsynet tage stilling til, hvilken reaktion fra socialtilsynet det giver anledning til.

Er det åbenlyst, at baggrunden for henvendelsen er grundløs, vil den således kunne henlægges, mens en henvendelse om et mulig reelt forhold, som dog ikke har væsentlig betydning, evt. vil kunne indgå i det næste planlagte tilsynsbesøg, f.eks. hvis der kommer en henvendelse om, at der ryges i fælleslokaler.

Andre henvendelser vil i enkelte tilfælde kunne afføde, at socialtilsynet beslutter at aflægge et uanmeldt tilsynsbesøg nu og her, hvor der med det samme kan foretages en nærmere undersøgelse af det forhold, henvendelsen handler om. Det kan f.eks. være ved en henvendelse om, at der forekommer seksuelle tilnærmelser i forhold til beboere eller lignende. I sådanne sager kan der også være grund til at inddrage politiet efter tilsynskommunens retningslinjer herom, hvis iagttagelserne på et tilsynsbesøg bestyrker henvendelsen.

316. Det er først, hvis en henvendelse om et bekymrende forhold bliver bekræftet f.eks. ved et uanmeldt eller et anmeldt tilsynsbesøg, at socialtilsynet kan og skal træffe afgørelse om evt. sanktion. En henvendelse om bekymrende forhold kan således ikke i sig selv foranledige en sanktion over for et tilbud, heller ikke hvis der er tale om flere enslydende henvendelser.

Hvis forholdet giver anledning til påbud og eventuelt tillige skærpet tilsyn, skal socialtilsynet følge de sædvanlige proceduremæssige regler herom, herunder om begrundelse og høring af tilbuddet om forholdet.

317. Da socialtilsynet ikke må videregive oplysninger om, at der er modtaget en henvendelse, jf. § 11, stk. 3, skal et tilsynsbesøg tilrettelægges, så besøget fremstår af mere generel karakter. Hvis f.eks. en henvendelse vedrører seksuel chikane, vil socialtilsynet således kunne spørge ind til retningslinjer for håndtering af oplevelser om seksuel chikane fra medbeboere, ansatte, pårørende og andre besøgende og til, om det er noget der opleves i hverdagen. Det er op til socialtilsynet at vurdere, hvor dybtgående undersøgelsen på baggrund af henvendelsen skal være.

Tavshedspligt under strafansvar

Lov om socialtilsyn

§ 11. ...

Stk. 2. Myndigheder og personer, der udøver opgaver efter stk. 1, samt enhver, der i øvrigt yder bistand hertil, har under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e tavshedspligt med hensyn til enhver oplysning, som de under deres virksomhed får kendskab til. Straffelovens § 152 f finder ligeledes anvendelse.

...

318. Det fremgår af lovens § 11, stk. 2, at myndigheder og personer, der udøver opgaver efter loven, samt enhver der i øvrigt yder bistand hertil, er underkastet reglerne om tavshedspligt efter straffelovens §§ 152-152 f.

Bestemmelsen præciserer, at tavshedspligt efter straffeloven gælder for kommunalbestyrelsen, socialtilsynets medarbejder og personer der udøver bistand til de nævnte. Som for øvrige offentligt ansatte, må de nævnte personer ikke videregive eller udnytte fortrolige oplysninger, som de som led i deres arbejde er eller bliver bekendt med. Der er ved overtrædelse af straffelovens §§ 152-152 f fastsat straf for overtrædelse af bestemmelserne. Der undtages dog for oplysninger, som myndigheden er forpligtet til at videregive efter lovens § 10, jf. nærmere herom ovenfor i kapitel 11.

Forbud mod videregivelse af oplysninger om henvendelser til socialtilsynet

Lov om socialtilsyn

§ 11...

...

Stk. 3. Socialtilsynet må ikke over for tilbuddet eller andre oplyse, at det har modtaget en henvendelse efter stk. 1.

319. Det fremgår af § 11, stk. 3, at socialtilsynet ikke over for tilbuddet eller andre må oplyse, at der er modtaget en henvendelse om bekymrende forhold. Det gælder, uanset om den, der har henvendt sig, har ønsket at være anonym, eller om socialtilsynet har oplysninger om den pågældendes navn m.v.

Bestemmelsen skal sikre ansatte, beboere i tilbuddet eller andre, som henvender sig til socialtilsynet med bekymring over forhold på et tilbud, mod, at socialtilsynet videregiver oplysninger om henvendelsen til f.eks. botilbuddet eller opholdsstedets leder. Bestemmelsen giver således henvenderen total anonymitet i relation til henvendelsen.

320. Det fremgår af lovens forarbejder, at bestemmelsen er udarbejdet efter principperne i de tavshedspligtsbestemmelser, der findes i § 79 i lov om arbejdsmiljø, som udvider den almindelige tavshedspligt efter forvaltningsloven og straffeloven, så henvender sikres den maksimale anonymitet ved henvendelse om bekymrende forhold til tilsynet.

321. Beskyttelsen mod videregivelse af oplysninger omfatter oplysninger om henvendelsens indhold, oplysninger som identificerer pågældende, oplysninger om, at der er modtaget en henvendelse, og oplysninger om, at et tilsynsbesøg foretages som følge af henvendelsen.

322. Bestemmelsen sikrer derimod ikke henvenderen anonymitet i forhold til, hvad der sker i et evt. videre forløb. Hvis socialtilsynet følger op på henvendelsen med f.eks. gennemførelse af tilsynsbesøg og i den forbindelse taler med den pågældende igen, kan tilsynet efter en konkret vurdering efterfølgende fortælle botilbuddet eller lederen, hvem de har talt med og om hvad.

323. En anmodning om oplysninger om, hvorvidt et tilsynsbesøg foretages som følge af en henvendelse, eller om, hvorvidt socialtilsynet har modtaget en henvendelse, skal behandles efter reglerne i forvaltningsloven og persondataloven.

Henvendelser fra andre myndigheder

324. Anonymitetskravet gælder ikke, hvis socialtilsynet få henvendelser om bekymrende forhold fra andre myndigheder f.eks. embedslæge, brandtilsyn eller de kommuner, der fører det personrettede tilsyn, jf. servicelovens § 148, med de børn eller voksne, der opholder sig i tilbuddet. I forhold til disse myndigheder gælder ikke samme beskyttelseshensyn, som gælder i forhold til f.eks. ansatte, pårørende eller beboere.

Afgivelse af statistiske oplysninger

325. Anonymitetskravet hindrer ikke, at socialtilsynet kan afgive statistiske oplysninger f.eks. til Socialstyrelsens auditenhed om antallet og karakteren af modtagne henvendelser om bekymrende forhold. Det forudsætter dog, at de statistiske oplysninger ikke giver mulighed for at identificere hverken den eller de personer, der har henvendt sig eller de tilbud, henvendelserne har drejet sig om.

Rådgivning om håndtering af henvendelser

326. Anonymitetskravet hindrer ikke, at socialtilsynet kan søge rådgivning hos Socialstyrelsens auditenhed eller hos andre om håndteringen af henvendelsen. Det forudsætter dog, at de statistiske oplysninger ikke giver mulighed for at identificere hverken den eller de personer, der har henvendt sig eller de tilbud, henvendelserne har drejet sig om.

Behandling af henvendelser ved aktindsigt

327. Hvis en part anmoder om aktindsigt i en henvendelsessag, afgøres sagen normalt efter forvaltningslovens §§ 9 og 15 b. Efter § 9, stk. 2, begrænser bestemmelser om tavshedspligt for personer, der virker i offentlig tjeneste eller hverv, ikke pligten til at give aktindsigt efter forvaltningsloven. I lighed med arbejdsmiljølovens § 79, stk. 2, må den foreslåede bestemmelses betydning ved en parts ønske om aktindsigt imidlertid tillægges betydning ved afgørelsen efter forvaltningslovens § 15 b, nr. 5, så tilbuddet efter omstændighederne kan nægtes aktindsigt i den pågældende tilsynssag med hensyn til en henvendelse med henvisning til afgørende hensyn til offentlige eller private interesser.

En anmodning om aktindsigt fra andre end parter kan med forslaget afvises umiddelbart af socialtilsynet på grundlag af offentlighedslovens § 14, med henvisning til lov om socialtilsyn § 11, stk. 3.

Behandling af henvendelser ved klagesager

328. Ved klage over socialtilsynets afgørelser, jf. § 19, sendes hele sagen inklusiv en evt. anonym henvendelse til klageinstansen. I forbindelse med oversendelsen skal socialtilsynet dog gøre klageinstansen opmærksom på, at socialtilsynet har tavshedspligt om oplysninger indkommet på baggrund af § 11 og de særlige tavshedspligtsregler, hvilket klageinstansen ligeledes skal respektere.

Politianmeldelse

329. Hvis socialtilsynet på baggrund af en henvendelse eller ved selvsyn kommer i besiddelse af oplysninger, som tilsynet finder troværdige, om et strafbart forhold i et tilbud, kan socialtilsynet foretage anmeldelse til politiet i overensstemmelse med gældende retningslinjer i kommunen.

Socialtilsynet må sikre sig, at der ikke i forbindelse med anmeldelsen videregives oplysninger om henvendelsen til tilsynet.

330. Hvis socialtilsynet har foretaget anmeldelse til politiet på baggrund af oplysninger, som senere viser sig at være falske, f.eks. om at en medarbejder i et tilbud er i besiddelse af børneporno på sin computer, kan der opstå den situation, at politiet ønsker at få oplyst navnet på henvenderen med henblik på at rejse tiltale, da der f.eks. kan være tale om en chikanøs anmeldelse.

Socialtilsynet kan i disse tilfælde fravige tavshedspligten, hvis hensynet til den anmeldte vejer tungere end hensynet til den person, der har henvendt sig til socialtilsynet. Hvis socialtilsynet ikke finder, at hensynet til den anmeldte medarbejder kan begrunde fravigelse af tavshedspligten, vil politiet alligevel kunne få oplyst navnet på henvenderen ved hjælp af den såkaldte editionspligt. Det er alene politiet, der får kendskab til identiteten på henvender. Den anmeldte oplyses således ikke om navnet på henvenderen.

Underretning

331. Socialtilsynet er som offentlig myndighed underlagt den skærpede underretningspligt i forhold til børn og unge efter § 153 i serviceloven.

Hvis socialtilsynet således underretter en kommune efter § 153 i serviceloven om bekymrende forhold for et barn eller en ung, skal socialtilsynet stadig iagttage anonymitetskravet, hvis underretningen sker på baggrund af bl.a. oplysninger modtaget i en henvendelse.

Kapitel 13

Socialtilsynets opgaver i forhold til Tilbudsportalen

Lov om socialtilsyn

Tilbudsportalen

§ 22. Socialtilsynet skal registrere oplysninger på Tilbudsportalen, jf. § 14 i lov om social service om tilbud omfattet af § 4, stk. 1

Stk. 2. Oplysningerne skal bl.a. angå

- 1) godkendelse af tilbud,
- 2) tilbuddets aktuelle status i forhold til godkendelsen, herunder oplysning om eventuelle vilkår, påbud og skærpet tilsyn, og
- 3) resultaterne af udført tilsyn med et tilbud.

Stk. 3. Social- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om indberetningerne efter stk. 1.

332. Efter servicelovens § 14 samler og formidler ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold oplysninger om kommunale, regionale og private dag- og døgntilbud i en landsdækkende oversigt, Tilbudsportalen. Kun tilbud, som er registreret i Tilbudsportalen, kan indgå i kommunalbestyrelsens forsyning.

333. Tilbudsportalen er væsentlig som oplysningsgrundlag for borgere og for de kommuner, der skal indgå aftaler med konkrete tilbud. Derudover har portalens oplysninger om de enkelte tilbud betydning for socialtilsynene som lagring af data om de enkelte tilbud til brug i tilsynenes løbende virksomhed samt for både socialtilsynene og Socialstyrelsens auditfunktion som lagring af sammenlignelige og generelle data om tilbud og tilsyn generelt.

Bekendtgørelse om Tilbudsportalen

Indberetning af oplysninger

§ 5. Kommunale, regionale og private tilbud, indberetter oplysninger til Tilbudsportalen som nævnt i § 7, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Socialtilsynet indberetter oplysninger til Tilbudsportalen, jf. § 8, om generelt godkendte plejefamilier og generelt godkendte kommunale plejefamilier.

Stk. 3. Socialtilsynet opretter de enkelte tilbud på Tilbudsportalen og godkender inden offentliggørelsen de indberettede oplysninger, jf. stk. 1, om kommunale, regionale og private tilbud omfattet af socialtilsynet, jf. § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, i lov om socialtilsyn. Socialtilsynet har desuden adgang til at indberette oplysninger om de enkelte tilbud. Oplysninger om nye tilbud offentliggøres, når socialtilsynet har godkendt tilbuddet med eller uden vilkår efter § 5 i lov om socialtilsyn.

Stk. 4...

§ 6. Socialtilsyn, kommunalbestyrelser, og regionsråd påser, at de offentliggjorte oplysninger om det enkelte tilbud er i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Stk. 2. Tilbud, socialtilsyn, kommunalbestyrelser og regionsråd, jf. § 5, skal løbende indberette oplysninger til Tilbudsportalen om nye tilbud, jf. § 3, eller ændringer i allerede eksisterende tilbud.

Stk. 3. Hvis et tilbud, der er registreret i Tilbudsportalen, nedlægges eller tilbuddets godkendelse ophører eller bortfalder, skal socialtilsynet, kommunalbestyrelsen eller regionsrådet hurtigst muligt fjerne tilbuddet fra Tilbudsportalen.

334. Når et tilbud, som efter lovens § 4, stk. 1, nr. 2 eller 3, er omfattet af socialtilsynet, skal registreres på Tilbudsportalen fremgår det af § 5, stk. 3, i bekendtgørelse om Tilbudsportalen, at det er socialtilsynet, der opretter tilbuddet på portalen. Derefter indberetter tilbuddet selv oplysninger til portalen, jf. § 5, stk. 1, i bekendtgørelsen.

For generelt godkendte plejefamilier er det dog socialtilsynet, der både opretter plejefamilien på Tilbudsportalen og indberetter oplysninger om plejefamilien, jf. § 5, stk. 2, i bekendtgørelsen.

Socialtilsynet har efter § 5, stk. 3, i bekendtgørelsen desuden mulighed for at indberette oplysninger om de enkelte tilbud. Socialtilsynet skal f.eks. indberette oplysninger til portalen i relation til godkendelse og tilsyn herunder om eventuelle vilkår for godkendelse, afgørelser om skærpet tilsyn og påbud samt om resultaterne af udført tilsyn.

335. Det er socialtilsynet, der har ansvaret for, at de indberettede oplysninger om det enkelte tilbud bliver offentliggjort på Tilbudsportalen i forbindelse med, at tilsynet godkender tilbuddet. Det er væsentligt, at resultaterne af tilsynet offentliggøres snarest muligt efter socialtilsynet har truffet afgørelse af hensyn til at skabe så retvisende et beslutningsgrundlag som muligt for de kommuner, der har ansvaret for borgernes ophold i tilbuddet.

336. Af § 6 i bekendtgørelsen om Tilbudsportalen fremgår det, at tilbuddene og socialtilsynet samlet har ansvaret for oplysningerne på Tilbudsportalen. Tilbuddet har således ansvaret for, at de oplysninger, der indberettes til portalen er korrekte og opdaterede, mens socialtilsynet har ansvar for at påse, at indberettede og opdaterede oplysninger om det enkelte tilbud er korrekte.

For generel vejledning om Tilbudsportalen i øvrigt henvises til Vejledning om servicelovens formål og generelle bestemmelser i loven (vejledning nr. 1 til serviceloven).

Kapitel 14

Socialstyrelsens auditfunktion

Lov om socialtilsyn

§ 24. Socialstyrelsen følger løbende praksis i socialtilsynene og foretager herunder stikprøver og understøtter udførelsen af godkendelses- og tilsynsopgaven med relevant vejledning og materiale m.v. Socialstyrelsen udarbejder en årlig rapport om socialtilsynenes virksomhed.

Stk. 2. ...

337. Socialstyrelsen har en særlig rolle i forhold til at understøtte, at socialtilsynene virker i overensstemmelse med lovens formål og intentioner. Socialstyrelsen skal løbende følge praksis i socialtilsynene og herunder bidrage til at socialtilsynene udvikler en systematisk, ensartet, uvildig og faglig kompetent praksis. Socialstyrelsens opgaver i den forbindelse betegnes ”auditfunktionen”.

Socialstyrelsen vejleder desuden i forståelsen og anvendelsen af tilsynsredskaber og kvalitetsmodel, jf. lovens § 24.

Monitorering og stikprøver

338. Som led i opgaven med at følge praksis indsamler Socialstyrelsens auditfunktion viden, afholder dialogmøder og gennemfører auditeringer.

Monitoreringen af socialtilsynenes praksis trækker på flere datakilder. Auditfunktionen vil indsamle statistiske oplysninger, foretage interviews og udtage såvel kvalitative som kvantitative data.

Socialtilsynenes praksis bliver fulgt i forhold til bl.a. sagsbehandlingstid, antal og typer af afgørelser (godkendelse, skærpet tilsyn, påbud, ophør af godkendelse), omfanget af dialog med pårørende, beboere og ansatte, brug af køb og salg af tilsyns- og uddannelsesydelser, bemanning og medarbejderkompetencer samt udviklingen i takstniveauet i socialtilsynet.

Herudover følger auditfunktionen socialtilsynenes udviklingsorienterede brug af kvalitetsmodellen og dialog med tilbuddene.

Datakilder er bl.a. konklusionerne fra tilsyn med de enkelte tilbud, socialtilsynenes årsrapporter og analyser på tværs. Data kan desuden indsamles ved deltagelse i enkelte tilsynsbesøg, interviews og samtaler med socialtilsynene og tilbud.

Socialstyrelsens auditfunktion kan tage initiativ til opsøgende dialog med socialtilsynene, hvis styrelsen bliver opmærksom på, at der kan være bekymrende forhold i socialtilsynet.

Auditfunktionen skal ikke som led i stikprøvekontrollen føre tilsyn med lovligheden af socialtilsynenes opgavevaretagelse.

Bliver auditfunktionen opmærksom på eventuelle ulovlige forhold, som ikke er omfattet af klageadgang, skal Socialstyrelsen rette henvendelse til det kommunale tilsyn i Statsforvaltningen.

Understøttelse af godkendelses- og tilsynsopgaven

339. Auditfunktionen understøtter tilsynsfagligheden i socialtilsynene.

Understøttelsen sker konkret ved hjælp af bl.a. tilpasning af Tilbudsportalen, undervisning, ekspertgrupper, tematiserede læringsgrupper og dialogmøder, hvor viden, udfordringer og løsninger deles.

340. Auditfunktionen vejleder socialtilsynene i forhold til det gode tilsyn. Endvidere bidrager auditfunktionen til, at socialtilsynene arbejder på grundlag af den aktuelt bedste viden på det sociale område.

341. Auditfunktionen udarbejder og reviderer løbende redskaber og en håndbog til brug for tilsynsarbejdet.

Årsrapport

342. Auditfunktionen udgiver en gang årligt en rapport om socialtilsynenes virksomhed. Rapporten baserer sig dels på de fem socialtilsyns årsrapport og dels på data fra socialtilsynene, som auditfunktionen har indhentet ved hjælp af stikprøver, redegørelser og statistiske analyser.

343. Auditfunktionen vil i forbindelse med sin årsrapport udarbejde en redegørelse for håndteringen af henvendelser til socialtilsynene fra beboere i tilbuddene, ansatte, pårørende m.fl., jf. kapitel 12. Socialtilsynene skal til brug herfor oplyse om bl.a. henvendelsesmønsteret og beskrive, hvordan socialtilsynet sikrer, at ordningen og kontaktoplysningerne er kendt af borgere, pårørende, ansatte og andre personer.

Socialstyrelsens anmodning om oplysninger

Lov om socialtilsyn

§ 24. ...

Stk. 2. Socialtilsynene skal på anmodning fra Socialstyrelsen tilvejebringe og indsende de oplysninger, som Socialstyrelsen anmoder om.

344. Socialtilsynene skal tilvejebringe og indsende de oplysninger, som Socialstyrelsens auditfunktion beder om.

Det er auditfunktionen, der tager stilling til, hvilke oplysninger, der er behov for.

345. Der er ikke hjemmel til, at auditfunktionen får adgang til personoplysninger i et videre omfang, end hvad der følger af de almindelige persondataretlige regler. Det betyder, at socialtilsynet skal fjerne de oplysninger, auditfunktionen ikke skal have adgang til.

Kapitel 15

Finansiering af socialtilsynet

Lov om socialtilsyn

§ 23. Socialtilsynets drift finansieres af kommunerne efter objektive kriterier, jf. stk. 2, og ved opkrævning af omkostningsbaserede takster for godkendelse og driftsorienteret tilsyn, jf. stk. 3.

Stk. 2. Opgaverne i forbindelse med godkendelse af og tilsyn med generelt godkendte plejefamilier og kommunale plejefamilier, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, finansieres af kommunerne i hver region efter objektive kriterier.

Stk. 3. For opgaverne i forbindelse med godkendelse af og tilsyn med tilbud efter § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, fastsætter socialtilsynet takster for godkendelse og takster for tilsyn, som opkræves hos de omfattede tilbud. Taksterne differentieres efter tilbuddets størrelse og tilsynets omfang, og der fastsættes en særlig takst for godkendelse af væsentlige ændringer i allerede eksisterende godkendelser.

Stk. 4. Når socialtilsynet varetager andre opgaver for kommuner, regionsråd eller tilbud end de opgaver, der fremgår af § 2, dækkes omkostningerne hertil af den pågældende kommune eller det pågældende regionsråd eller tilbud på grundlag af den konkrete aftale.

Stk. 5. Socialtilsynet kan i 2014 og 2015 indregne udgifter til etablering af tilsynsvirksomheden afholdt inden lovens ikrafttræden i de objektive finansieringsandele, jf. stk. 2.

Stk. 6. Social- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om finansieringen, herunder om opkrævning og beregning af finansieringsandelene samt om indregning af etableringsudgifter, jf. stk. 5.

Bekendtgørelse om socialtilsyn

Finansiering

§ 16. Socialtilsynets drift finansieres af kommunerne efter objektive kriterier, jf. § 17, og ved opkrævning af omkostningsbaserede takster, jf. §§ 18 og 19, samt ved opkrævning af betaling for varetagelse af andre opgaver, end der fremgår af § 2 i lov om socialtilsyn, jf. § 20.

§ 17. Den objektive finansieringsandel, jf. § 23, stk. 2, i lov om socialtilsyn, fastsættes på baggrund af samtlige, budgetterede omkostninger forbundet med godkendelse af og tilsyn med generelt godkendte plejefamilier og kommunale plejefamilier, herunder andelen af omkostninger som nævnt i § 21, stk. 1 og 2. Den objektive finansieringsandel fastsættes for et år ad gangen.

Stk. 2. Den objektive finansieringsandel opkræves hos de omfattede kommuner efter den enkelte kommunes andel af 0-17-årige i socialtilsynets dækningsområde.

§ 18. Takster for godkendelse og tilsyn, jf. § 23, stk. 3, i lov om socialtilsyn, fastsættes på baggrund af samtlige, budgetterede omkostninger forbundet med godkendelse af og tilsyn med tilbud som nævnt i lovens § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, herunder andelen af omkostninger som nævnt i § 21, stk. 1 og 2, jf. dog § 19, stk. 2. Taksterne fastsættes for et år ad gangen. Taksterne fastsættes som generelle takster for hver af følgende størrelseskategorier:

- 1) Tilbud med 1-7 pladser.
- 2) Tilbud med 8-24 pladser.
- 3) Tilbud med 25-49 pladser.
- 4) Tilbud med 50 pladser og derover.

Stk. 2. Takster for godkendelse fastsættes som en engangstakst, der opkræves, når et tilbud indgiver ansøgning om godkendelse.

Stk. 3. Der fastsættes en særlig takst for allerede godkendte tilbud, hvis der skal foretages en delvis ny godkendelse på grund af væsentlige ændringer i godkendelsesgrundlaget.

Stk. 4. Takster for tilsyn fastsættes som en årlig takst og opkræves efter socialtilsynets beslutning i en eller flere årlige rater. Tilsynstaksten beregnes fra den 1. i måneden efter det tidspunkt, tilbuddet er blevet godkendt.

§ 19. Når der er truffet afgørelse om skærpet tilsyn, jf. § 8, stk. 1, i lov om socialtilsyn, fastsættes og opkræves en tillægstakst, som udgør 25 pct. af årstaksten, jf. § 18. Tillægstaksten opkræves forud for tre måneder ad gangen i den periode, det skærpede tilsyn er iværksat.

Stk. 2. Rejseudgifter i forbindelse med godkendelse af og tilsyn med skibsprojekter, hvor skibet befinder sig uden for landets grænser, skal pålægges tilbuddet som et tillæg til taksten beregnet efter § 18.

Stk. 3. Der fastsættes særlige takster for godkendelse af og tilsyn med tilbud, som kun delvist er omfattet af socialtilsynet.

Stk. 4. Socialtilsynet kan undtagelsesvist træffe afgørelse om at pålægge det enkelte tilbud yderligere tillægstakster for særligt ressourcekrævende opgaver.

Stk. 5. Hvis et tilbud består af flere end 2 afdelinger, der ikke er beliggende på samme fysiske adresse, kan socialtilsynet træffe afgørelse om at pålægge tilbuddet en tillægstakst. Tillægstaksten fastsættes på baggrund af omkostningerne ved varetagelsen af opgaverne i forhold til tilbuddet.

§ 20. Når socialtilsynet varetager andre opgaver for en kommune, et regionsråd eller et tilbud end de opgaver, der fremgår af § 2 i lov om socialtilsyn, udgør betalingen socialtilsynets omkostninger ved varetagelsen af opgaverne, herunder andelen af omkostninger som nævnt i § 21, stk. 2. Det kan aftales mellem socialtilsynet og modtageren af ydelsen, at betalingen fastsættes som en takst, engangsbetaling eller som abonnementsordning.

§ 21. Socialtilsynets omkostninger til varetagelse af øvrige opgaver som led i funktionen som socialtilsyn fordeles på og indregnes i henholdsvis takster og objektiv finansieringsandele i forhold til de to finansieringskilders andel af summen af disse finansieringskilder i det samlede budget.

Stk. 2. Socialtilsynets omkostninger til lokaler og administration samt andet overhead fordeles på de objektive finansieringsandele, taksterne og betalingen for varetagelse af andre opgaver, end der fremgår af § 2 i lov om socialtilsyn i forhold til disses andel af det samlede budget.

Stk. 3. Hvis det ved afslutning af socialtilsynets regnskab for et kalenderår konstateres, at socialtilsynet har oparbejdet et over- eller underskud i forhold til de budgetterede omkostninger, skal over- eller underskuddet indregnes i takster og objektiv finansiering senest efter to år.

§ 22. Socialtilsynet kan i objektive finansieringsandele for 2014 og 2015 indregne følgende udgifter til etablering af socialtilsynet, som er afholdt inden 1. januar 2014:

- 1) Løn til projektleder for etableringen af socialtilsynet.
- 2) Løn til leder af tilsynet.
- 3) Løn til medarbejdere fra og med 1. december 2013.
- 4) Udgifter til kontormøbler til socialtilsynets ansatte.
- 5) Udgifter til telefoner til socialtilsynets ansatte.
- 6) Udgifter til it-udstyr til socialtilsynets ansatte.

Stk. 2. Der kan for det enkelte socialtilsyn indregnes udgifter efter stk. 1 afholdt inden 1. januar 2014 for i alt 2 mio. kr.

346. Lovens § 23, stk. 1 og 4, og bekendtgørelsens § 16 fastslår som overordnet princip, at socialtilsynet finansieres dels objektivt af de kommuner, hvor det pågældende socialtilsyn har ansvaret for godkendelse og tilsyn, dels ved fastsættelse af omkostningsbaserede takster samt ved opkrævning af betaling for varetagelse af andre opgaver end dem, der fremgår af lovens § 2.

For generel vejledning om omkostningskalkulation henvises til Økonomi- og Indenrigsministeriets Budget- og Regnskabssystem for Kommuner punkt 9.2.

Finansieringsandele på objektivt grundlag

347. Det fremgår af lovens § 23, stk. 2, at den del af socialtilsynets opgaver, derved vedrører godkendelse af og tilsyn med generelt godkendte plejefamilier finansieres objektivt af de kommuner, hvor det pågældende socialtilsyn har ansvaret for godkendelse og tilsyn. Den objektive andel fastsættes, jf. bekendtgørelsens § 17, af socialtilsynet og opkræves hos de omfattede kommuner på baggrund af den enkelte kommunens andel af 0-17-årige i socialtilsynets dækningsområde en gang årligt.

348. Den objektive finansieringsandel fastsættes, jf. bekendtgørelsens § 17, stk. 1, på baggrund af samtlige socialtilsynets budgetterede omkostninger til varetagelsen af godkendelse af og tilsyn med plejefamilierne.

I den objektive finansieringsandel indregnes desuden dels en andel af socialtilsynets omkostninger til varetagelse af øvrige opgaver som led i funktionen som socialtilsyn dels en andel af socialtilsynets omkostninger til lokaler, administration samt andet overhead, jf. § 21, stk. 1 og 2.

Fastsættelse og opkrævning af takster for godkendelse og tilsyn

349. Det fremgår af lovens § 23, stk. 3, at der for tilbud, som nævnt i lovens § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, fastsættes separate takster for henholdsvis godkendelse og tilsyn. Taksterne fastsættes af det enkelte socialtilsyn og opkræves hos det enkelte tilbud. Plejefamilier er således ikke omfattet af reglerne om fastsættelse og opkrævning af takster.

Taksterne fastsættes, jf. bekendtgørelsens § 18, stk. 1, på baggrund af samtlige socialtilsynets budgetterede omkostninger forbundet med godkendelse af og tilsyn med tilbud som nævnt i lovens § 4, stk. 1, nr. 2 og 3.

I taksterne indregnes desuden dels en andel af socialtilsynets omkostninger til varetagelse af øvrige opgaver som led i funktionen som socialtilsyn dels en andel af socialtilsynets omkostninger til lokaler, administration samt andet overhead.

Der opkræves således én takst for ét tilbud, uanset om dette tilbud består af en eller flere afdelinger. Tilbuddet indregner taksterne i den takst/pris, som de opkræver hos de visiterende kommuner.

350. Taksterne for både godkendelse og tilsyn differentieres, jf. bekendtgørelsens § 18, stk. 1, efter tilbuddenes størrelse. Det fremgår således at taksterne fastsættes inden for fire størrelseskategorier: Tilbud med 1-7 pladser, tilbud med 8-24 pladser, tilbud med 25-49 pladser og tilbud med 50 pladser eller derover.

Takster for godkendelse

351. Taksten for godkendelse fastsættes som en engangstakst, der opkræves ved indgivelse af ansøgning om godkendelse, jf. bekendtgørelsens § 18, stk. 2. Godkendelsestaksten tilbagebetales ikke, hvis tilbuddet trækker sin ansøgning i løbet af godkendelsesprocessen, eller hvis godkendelsesprocessen ender med, at socialtilsynet træffer afgørelse om, at tilbuddet ikke kan godkendes.

352. Af bekendtgørelsens § 18, stk. 3, følger det, at der fastsættes en særlig takst for delvist ny godkendelse af tilbud, som allerede er godkendt, men hvor der har været så væsentlig ændringer i godkendelsesgrundlaget, at tilbuddet skal godkendes igen, men hvor der dog ikke er behov for at tilbuddet skal igennem en fuld godkendelse.

Takster for tilsyn

353. Tilsynstaksten fastsættes som en årlig takst, der alt efter det enkelte socialtilsyns beslutning opkræves i én årlig rate eller i flere rater, jf. bekendtgørelsens § 18, stk. 4. Tilsynstaksten beregnes fra den 1. i måneden efter det tidspunkt, tilbuddet er blevet godkendt.

Hvis et tilbud er blevet godkendt den 14. september, skal tilbuddet således det første år betale 3/12 af den fastsatte årlige takst for den pågældende type tilbud.

354. For tilbud, der allerede eksisterer og bliver omfattet af socialtilsynet ved lovens ikrafttræden den 1. januar 2014, og som skal godkendes eller regodkendes i løbet af 2014 eller 2015, beregnes og opkræves taksten dog fra den 1. januar 2014.

Tillægstakster

355. Af bekendtgørelsens § 19 stk. 1, fremgår det, at der skal fastsættes en tillægstakst, når der er truffet afgørelse om skærpet tilsyn efter lovens § 8, stk. 1. Den særlige tillægstakst udgør 25 pct. af den beregnede årstakst for den pågældende type tilbud, og opkræves for tre måneder ad gangen i den periode, tilbuddet er underlagt skærpet tilsyn.

Hvis der for et tilbud er fastsat en årstakst på 48.000 kr. udgør tillægstaksten således 12.000 kr., som opkræves for den 3-måneders periode, hvor der er iværksat skærpet tilsyn. Hvis det skærpede tilsyn forlænges for endnu en 3-måneders periode, opkræves endnu en tillægstakst.

356. Da der ikke opkræves tilsynstakst hos generelt godkendte plejefamilier, fastsættes og opkræves der heller ikke en tillægstakst hos dem i tilfælde af, at de bliver underlagt en afgørelse om skærpet tilsyn.

357. Af bekendtgørelsens § 19, stk. 2, fremgår det, at rejseudgifter i forbindelse med godkendelse af og tilsyn med skibsprojekter, hvor skibet befinder sig uden for landets grænser, skal pålægges det enkelte tilbud som et tillæg til taksten.

358. Af bekendtgørelsens § 19, stk. 4, fremgår det, at socialtilsynet undtagelsesvist kan træffe afgørelse om yderligere tillægstakster for særligt ressourcekrævende opgaver. Der er tale om en mulighed, som kun kan anvendes i helt særlige tilfælde. Det vil f.eks. være tilfældet, hvor en koncern eller et tilbud med flere afdelinger er spredt ud over et meget stort geografisk område eller er karakteriseret ved en kompliceret økonomisk eller organisatorisk sammensætning.

Der kan således ikke i medfør af denne bestemmelse fastsættes generelle takster for særligt ressourcekrævende opgaver som f.eks. godkendelse af koncerner e.l.

359. Hvis et tilbud består af flere end 2 afdelinger, der ikke er beliggende på samme adresse, fremgår det af bekendtgørelsens § 19, stk. 5, at socialtilsynet kan træffe afgørelse om, at pålægge tilbuddet en tillægstakst, som beregnes på baggrund af de ekstra omkostninger til varetagelse af socialtilsynets opgaver i forhold til det konkrete tilbud.

Der er således tale om, at socialtilsynet skal træffe en konkret afgørelse om at pålægge det konkrete tilbud en særlig tillægstakst efter bekendtgørelsens § 19, stk. 5, og at takstens størrelse også skal have konkret sammenhæng med omkostningerne, der medgår til gennemførelse af godkendelse af og tilsyn med det konkrete tilbud.

Særlig takst for delvist tilsyn

360. Af bekendtgørelsen § 19, stk. 3, fremgår det, at der fastsættes særlige takster for tilbud, som kun delvist er omfattet af socialtilsynet. Det vil f.eks. være tilfældet for tilbud, hvor der er andre myndigheder, der fører tilsyn med forhold, som ellers i udgangspunktet ligger under socialtilsynet.

F.eks. er det staten, der fører tilsyn med økonomien i tilbud, som finansieres fuldt ud af staten, jf. § 178 i lov om social service og ovenfor punkt 6, lige som det er Undervisningsministeriet, der godkender og fører tilsyn med kost- og efterskolels vedtægter og regnskaber, jf. punkt 12.

Taksten for disse tilbud fastsættes således under hensyn til den mindre opgave, der ligger for socialtilsynene i at godkende og føre tilsyn med disse tilbud.

Betaling for varetagelse af andre opgaver

361. Af lovens § 23, stk. 4, fremgår det, at i de tilfælde, hvor socialtilsynet varetager opgaver som nævnt i lovens § 3, stk. 1, skal omkostningerne til varetagelse heraf dækkes af den kommune, det regionsråd eller det tilbud, som socialtilsynet varetager opgaven for. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor socialtilsynet tilbyder kurser eller undervisning til kommuner eller tilbud om emner, der relaterer sig til socialtilsynets virksomhed, hvor socialtilsynet varetager det sagsforberedende arbejde for andre tilsynsmyndigheder, eller hvor socialtilsynet varetager det driftsorienterede tilsyn med andre typer af tilbud efter serviceloven efter delegation fra en kommunalbestyrelse, jf. servicelovens § 148 a, stk. 4, eller fra et regionsråd, jf. servicelovens § 5, stk. 7.

362. Af bekendtgørelsens § 20 fremgår det, at betalingen udgør socialtilsynets omkostninger ved varetagelse af opgaverne og kan fastsættes som en takst, engangsbetaling eller som abonnementsordning efter aftale mellem socialtilsynet og den kommune, det regionsråd eller det tilbud, opgaven varetages for. I betalingen indregnes desuden en andel af socialtilsynets omkostninger til lokaler, administration samt andet overhead, jf. bekendtgørelsens § 21, stk. 2.

363. Af bekendtgørelsens § 21, stk. 1, fremgår det, at socialtilsynets omkostninger til varetagelse af opgaver som led i funktionen som socialtilsyn f.eks. håndteringen af henvendelser til socialtilsynet om bekymrende forhold, jf. kapitel 12, og håndtering af indberetninger om magtanvendelse fordeles på henholdsvis takster og objektiv finansieringsandele i forhold til de to finansieringskilders andel af summen af disse finansieringskilder i det samlede budget.

364. Af bekendtgørelsens § 21, stk. 2, fremgår det, at socialtilsynets omkostninger til lokaler og administration samt andet overhead fordeles på de objektive finansieringsandele, taksterne og finansieringen af socialtilsynets varetagelse af øvrige opgaver forholds-mæssigt i forhold til disses andel af det samlede budget.

365. Af bekendtgørelsens § 21, stk. 3, fremgår det, at hvis det ved afslutning af socialtilsynets regnskab for et kalenderår viser sig, at socialtilsynet har oparbejdet et over- eller underskud i forhold til de budgetterede omkostninger, skal over- eller underskuddet indregnes i takster og objektiv finansiering senest efter to år.

Indregning af etableringsomkostninger

366. Det fremgår af lovens forarbejder, at de fem socialtilsyn varetager en kommunal opgave for alle landets kommuner, og at det grundlæggende princip bag finansieringen af socialtilsynene er, at deres virksomhed finansieres af alle kommuner i fællesskab via objektiv finansiering og takster.

Et effektivt og kvalificeret socialtilsyn er afhængig af, at socialtilsynene er funktionsdygtige allerede fra lovens ikrafttræden. Det kræver grundig forberedelse og afholdelse af en række udgifter.

367. Derfor fremgår det af lovens § 23, stk. 5, at socialtilsynene får mulighed for i et vist omfang at indregne deres udgifter til etablering af tilsynsvirksomheden afholdt inden lovens ikrafttræden i de objektive finansieringsandele for 2014 og 2015. Dermed sikres det, at etableringsudgifterne i et vist omfang fordeles på alle de kommuner, der er omfattet af det pågældende socialtilsyn, efter objektive kriterier.

368. I bekendtgørelsens § 22 er det uddybet, at de etableringsudgifter, socialtilsynet kan indregne, er følgende udgifter, som er afholdt inden tilsynsreformens ikrafttræden 1. januar 2014:

- 1) løn til projektleder for etableringen af socialtilsynet
- 2) løn til leder af tilsynet
- 3) løn til medarbejdere fra og med 1. december 2013
- 4) udgifter til kontormøbler til socialtilsynets ansatte
- 5) udgifter til telefoner til socialtilsynets ansatte
- 6) udgifter til it-udstyr til socialtilsynets ansatte.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at udgifterne kan indregnes i de objektive finansieringsandele for 2014 og 2015 inden for en ramme på 2 mio. kr. pr. socialtilsyn.

Hvert socialtilsyn har i forbindelse med reformen fået tilført 1 mio. kr. overført direkte fra Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale forhold til den enkelte tilsynskommune til dækning af deres etableringsudgifter herunder projektstyring, HR-opgaver i forbindelse med overdragelse af medarbejdere fra kommunerne, kommunikations- og informationstiltag mv. Det er en forudsætning for, at socialtilsynet kan indregne etableringsudgifterne, som angivet i § 22, i de objektive finansieringsandele og dermed opkræve dem hos de kommuner, der er omfattet af det pågældende socialtilsyn, at den overførte mio. først er forbrugt.

I det omfang socialtilsynene har haft udgifter til ombygning af lokaler e.l. afskrives udgifterne hertil efter de almindelige regler og indregnes derfor som løbende omkostninger vedr. driften af tilsynet og skal således ikke indregnes i de objektive finansieringsandele for 2014 og 2015. Det samme gælder udgifter, der har tilknytning til etableringen, men som afholdes efter 1. januar 2014.

Drøftelse i forbindelse med rammeaftalerne

369. Finansieringsgrundlaget for socialtilsynet skal årligt fremlægges til orientering for kommunerne og regionen i det enkelte socialtilsyns dækningsområde med mulighed for efterfølgende drøftelser. Drøftelsen skal ske i forbindelse med indgåelse af styringsaftalen som led i rammeaftalen på det sociale område og det almene ældreboligområde, jf. § 10, stk. 3, nr. 2, i bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde.

Fastsættelse af tilsyns- og godkendelsestaksterne samt den objektive finansiering er dog ikke en del af styringsaftalen som led i rammeaftalen.

Kapitel 16

Klageadgang m.v.

Lov om socialtilsyn

§ 19. Socialtilsynets afgørelser efter denne lov kan påklages af de tilbud eller myndigheder, der er adressater for socialtilsynets afgørelser, efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

370. Socialtilsynets afgørelser efter lov om socialtilsyn er omfattet af de almindelige klageregler på det sociale område i retssikkerhedslovens kapitel 10. Det betyder, at klager over afgørelser truffet efter loven kan påklages til Ankestyrelsen.

Alle afgørelser kan påklages

371. Alle afgørelser, der træffes af socialtilsynet, kan påklages. Socialtilsynets afgørelse om ikke at godkende et tilbud er et eksempel på en afgørelse, der kan påklages, hvorimod socialtilsynets beslutning om, at der skal indhentes yderligere oplysninger i en ansøgningssag, ikke er en afgørelse men en processuel beslutning, som ikke kan påklages.

Hvem der kan klage

372. Den, der er part i en sag, kan klage over afgørelsen. Det samme gælder den, der er partsrepræsentant for vedkommende.

Som eksempel kan nævnes, at ved socialtilsynets afgørelse om fratagelse af en godkendelse er tilbuddet part i sagen og kan klage over socialtilsynet afgørelse. En advokat, der er partsrepræsentant for et tilbud, kan klage på tilbuddets vegne. Borgerne i tilbuddet er derimod ikke parter i sagen og dermed ikke klageberettigede.

Klage over sagsbehandlingstiden og personalets optræden

373. Ankestyrelsen kan ikke behandle klager over sagsbehandlingstiden, da der ikke er fastsat en tidsfrist i loven, eller over personalets optræden.

Et tilbud vil således ikke kunne klage til Ankestyrelsen over sagsbehandlingstiden i forbindelse med en godkendelse, idet der i loven ikke er fastsat en frist for, hvor lang tid godkendelse må tage.

Klager over sagsbehandlingstiden og over personalets optræden i kommunen rettes til borgmesteren i tilsynskommunen, som er ansvarlig for tilrettelæggelsen af opgaverne i kommunen herunder i socialtilsynet.

374. Socialtilsynet skal ved modtagelse af en ansøgning om godkendelse oplyse om den forventede sagsbehandlingstid. Udstrækker sagsbehandlingstiden sig flere måneder ud over den oplyste sagsbehandlingstid, uden at det kan begrundes i f.eks. indhentelse af yderligere oplysninger eller tilbuddets egne forhold, vil tilbuddet kunne påklage sagen til Ankestyrelsen, idet den manglende godkendelse kan side-stilles med et afslag på godkendelse og dermed med en afgørelse.

Procedure ved klage

375. Klage over en afgørelse skal indgives til socialtilsynet. Det giver socialtilsynet mulighed for at vurdere sagen på ny og eventuelt give klageren helt eller delvist medhold. Hvis socialtilsynet ikke giver tilbuddet medhold, skal klagen sendes videre til Ankestyrelsen med en begrundelse for afgørelsen og for genvurderingen. Reglerne om genvurdering findes i retssikkerhedslovens § 66.

Klagen skal indeholde oplysninger om, hvad der konkret klages over.

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

§ 66. Inden en klage behandles, skal den myndighed, som har truffet afgørelsen, vurdere, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Derfor skal en klage først afleveres til den myndighed, som har truffet afgørelsen. Er en afgørelse truffet efter bemyndigelse, jf. § 9, stk. 9, skal klagen sendes til og vurderes af den kommune, der efter § 9, stk. 7, eller § 9 a, stk. 7, har pligt til at yde hjælp efter lov om social service.

Stk. 2. Kan myndigheden ikke give klageren medhold, sendes klagen med begrundelse for afgørelsen og genvurderingen videre til klageinstansen. Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold kan fastsætte regler om, at myndigheden skal benytte et særligt skema som led i genvurderingen. Ministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

Genvurdering og videre proces

376. En sag skal som hovedregel altid genvurderes inden for 4 uger efter, at klagen er modtaget. Det fremgår af retssikkerhedsbekendtgørelsens § 8. Hvis socialtilsynet ikke kan færdiggøre sin genvurdering inden for fristen på 4 uger, fordi der skal skaffes yderligere oplysninger, vurderinger og lignende, skal klager have besked om det. Klager skal også have besked om, hvornår genvurderingen kan forventes afsluttet.

377. Retssikkerhedsbekendtgørelsen indeholder i § 9 regler om, hvordan en sag skal behandles afhængigt af, om klager får fuldt medhold, delvist medhold eller socialtilsynet fastholder sin afgørelse i forbindelse med genvurderingen:

- Hvis klager får fuldt medhold, skal socialtilsynet sende en ny afgørelse inden 4 uger efter, at klagen er modtaget.
- Hvis klager får delvist medhold, skal socialtilsynet sende en ny afgørelse inden 4 uger efter, at klagen er modtaget. Klager skal herefter inden 4 uger meddele, om klagen fastholdes. Hvis klagen fastholdes, skal socialtilsynet sende afgørelsen med begrundelse til Ankestyrelsen inden 14 dage.
- Hvis socialtilsynet fastholder den oprindelige afgørelse, sendes genvurderingen med begrundelse til Ankestyrelsen inden 4 uger efter, at klagen er modtaget.

Formkrav til klager

378. Der gælder ingen formkrav til klager. Socialtilsynet er forpligtet til at behandle såvel skriftlige klager som klager, der indgives mundtligt.

Det følger af § 6 i lov om offentlighed i forvaltningen, at indgiver et socialt tilbud f.eks. en telefonisk klage over en afgørelse fra socialtilsynet til borgmesteren eller Ankestyrelsen, har kommunen eller Ankestyrelsen pligt til at notere, at klagen er modtaget (notatpligt).

Søger tilbuddet om aktindsigt i sagen er kommunens eller Ankestyrelsens notat om klagens indgivelse omfattet af retten til aktindsigt.

Klagefrister

379. Fristen for at klage over en afgørelse er 4 uger, efter at tilbuddet har fået meddelelse om afgørelsen. Klagefristen gælder ved klager over afgørelser truffet af socialtilsynet. Ankestyrelsen tager stilling til, om klagen er rettidig. Reglerne om klagefristen findes i retssikkerhedens § 67.

380. Klagefristen begynder at løbe fra det tidspunkt, hvor meddelelsen om afgørelsen er nået frem til adressaten, dvs. tilbuddet. Hvis meddelelsen er sendt med posten som A-post til en adressat i Danmark, kan den i almindelighed anses for at være kommet frem 2 dage efter afsendelsen. Bevisbyrden for, at et brev afsendt af socialtilsynet anses for at være kommet frem til botilbuddet, påhviler socialtilsynet. Er en afgørelse ikke modtaget af tilbuddet, vil socialtilsynet således skulle bevise, at brevet er afsendt.

Hvis der er almindeligt forekommende forsinkelser i postgangen, eller hvis tilbuddet kan godtgøre, at afgørelsen først er kommet frem på et senere tidspunkt end det, der måtte forventes, begynder fristen at løbe fra den dag, hvor afgørelsen må anses for at være kommet frem. En afgørelse, der er sendt med B-post, kan først formodes at være kommet frem til botilbuddet 5 dage efter afsendelsen.

381. Klagefristen udløber på 4 ugers-dagen ved kontortids ophør, det vil sige samme ugedag som dagen, hvor meddelelsen er modtaget.

Udløber klagefristen på en lørdag, en helligdag eller på en dag, hvor der er tale om en usædvanlig tidlig lukketid, forlænges klagefristen til førstkommande hverdag ved kontortids ophør.

Eksempel:

Socialtilsynet har sendt en afgørelse til tilbud A fredag den 2. marts. A modtager afgørelsen lørdag den 3. marts. Klagefristen er 4 uger, og udløber derfor lørdag den 28. marts. Klagefristen forlænges til mandag den 31. marts ved kontortids ophør.

382. Klagen skal være kommet frem til socialtilsynet senest ved klagefristens udløb. Hvis en afsendt klage ikke er kommet frem til socialtilsynet, og det ikke kan antages, at klagen er bortkommet efter modtagelse hos socialtilsynet, foreligger der ikke en rettidig klage. Klager bærer risikoen for, at klagen er fremsendt rettidigt.

Eksempel:

Socialtilsynet har sendt en afgørelse til tilbud B en tirsdag den 1. april. B modtager afgørelsen onsdag den 2. april. Klagefristen er 4 uger og udløber derfor onsdag den 30. april.

B sender en klage med B-post til socialtilsynet tirsdag den 29. april. Socialtilsynet modtager først klagen fredag den 2. maj. Klagefristen er derfor overskredet.

383. Klagefristen er overholdt, selv om en klage er sendt til en forkert myndighed, f.eks. Ankestyrelsen i stedet for socialtilsynet, når klagen er sendt inden for klagefristen. Klagen skal straks sendes videre til socialtilsynet i overensstemmelse med § 7, stk. 2, i forvaltningsloven.

Opsættende virkning

384. Klager over socialtilsynets afgørelser har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at afgørelsen skal følges, selvom der klages over den.

Socialtilsynet kan dog efter almindelige forvaltningsretlige principper undtagelsesvist i ganske særlige tilfælde tillægge en klage over egne afgørelser opsættende virkning. Det betyder, at afgørelsen først fuldbyrdes, når klagen er afgjort.

Forhold, der kan tale for, at socialtilsynet tillægger en klage over en afgørelse opsættende virkning kan være, at der er tvivl om afgørelsen og at dens iværksættelse vil have vidtrækkende konsekvenser for borgerne eller tilbuddet, som kun vanskeligt lader sig genoprette. Det kan f.eks. være i tilfælde, hvor efterlevelsen af en afgørelse indebærer, at et tilbud "lider uoprettelig skade". Der vil i sådanne tilfælde skulle ske en afvejning af hensynet til borgerne på tilbuddet. Hvis socialtilsynet har vurderet, at det ikke vil være forsvarligt for borgerne at blive der, vil hensynet til borgeren vægte tungere end hensynet til tilbuddet.

385. En klage over ophør af godkendelse vil evt. kunne tillægges delvis opsættende virkning, således at der ikke kan optages nye borgere, hvorimod nuværende borgere kan blive boende på tilbuddet, ind til der er truffet afgørelse i den materielle sag om ophør af godkendelse. En sådan afgørelse kan være båret af hensynet til at undgå unødvendige flytninger af borgerne.

386. Socialtilsynet kan samtidig med den materielle afgørelse eller klage tage stilling til spørgsmålet om opsættende virkning. Hvis en part anmoder om, at en klage tillægges opsættende virkning, skal socialtilsynet træffe afgørelse herom. Denne afgørelse kan påklages til Ankestyrelsen. Klage til Ankestyrelsen over en afgørelse om afslag på opsættende virkning har ikke i sig selv opsættende virkning, men Ankestyrelsen kan beslutte at hastebehandle denne del af klagen.

Ankestyrelsen vil under tilsvarende forudsætninger kunne tillægge en klage opsættende virkning.

Tilsynet med kommunerne

387. Statsforvaltningen fører tilsyn med, at kommuner, regioner og kommunale fællesskaber overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder (f.eks. kommunestyrelsesloven, regionsloven, forvaltningsloven og offentlighedsloven), i det omfang der ikke er en anden klage- eller tilsynsmyndighed, der kan tage stilling til den pågældende sag.

388. Statsforvaltningen er ikke en klageinstans, og beslutter derfor selv, om der er grundlag for at rejse en tilsynssag. Statsforvaltningen kan således rejse en tilsynssag på baggrund af en konkret klage, men kan også gøre det af egen drift, hvis den er blevet bekendt med et eventuelt ulovligt forhold, f.eks. via medierne.

389. Rejser statsforvaltningen en tilsynssag, vil den almindelige reaktion være en vejledende udtalelse om, hvorvidt kommunen eller regionen har handlet ulovligt.

390. Der er ikke fastsat nogen frist for at rette henvendelse til statsforvaltningen, men statsforvaltningen har ikke pligt til at undersøge spørgsmål, der ikke har betydning for retstilstanden i dag.

Hvor der kan læses mere om behandlingen af klagesager

391. For en uddybet beskrivelse af klagereglerne henvises til Vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, den 30. april 2015

P.M.V.
NINA EG HANSEN

/ Anita Hørby

Lov om socialtilsyn, lov nr. 608 af 12. juni 2013

Lov om socialtilsyn

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt: Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1

Formål, ansvar og område

§ 1. Formålet med denne lov er at bidrage til at sikre, at borgerne ydes en indsats, der er i overensstemmelse med formålet med offentlige og private tilbud efter lov om social service. Formålet skal opnås gennem en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent varetagelse af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbuddene.

Ansvar for socialtilsynet

§ 2. Inden for hver region har kommunalbestyrelsen i en af kommunerne ansvaret for at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud, jf. § 4. Kommunalbestyrelserne, som varetager denne funktion, benævnes i denne lov socialtilsyn.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen i følgende kommuner varetager opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud, jf. § 4, som er beliggende inden for regionen, jf. dog stk. 4:

- 1) Frederiksberg Kommune i Region Hovedstaden.
- 2) Holbæk Kommune i Region Sjælland.
- 3) Faaborg-Midtfyn Kommune i Region Syddanmark.
- 4) Silkeborg Kommune i Region Midtjylland.
- 5) Hjørring Kommune i Region Nordjylland.

Stk. 3. I de kommuner, som varetager opgaven som socialtilsyn, jf. stk. 2, udføres godkendelse af og driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud m.v., jf. § 4, af et af de andre socialtilsyn:

- 1) Socialtilsynet i Region Syddanmark varetager opgaven i Frederiksberg Kommune.
- 2) Socialtilsynet i Region Hovedstaden varetager opgaven i Holbæk Kommune.
- 3) Socialtilsynet i Region Sjælland varetager opgaven i Hjørring Kommune.
- 4) Socialtilsynet i Region Nordjylland varetager opgaven i Silkeborg Kommune.
- 5) Socialtilsynet i Region Midtjylland varetager opgaven i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Stk. 4. Private tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, der drives af koncerner eller koncernlignende konstruktioner, hører under socialtilsynet i den region, hvor koncernen har sin hovedadresse.

Stk. 5. Hvert socialtilsyn kan oprette én afdeling uden for kommunen, når særlige hensyn til geografiske forhold tilsiger det.

§ 3. Socialtilsynet kan udbyde

- 1) konsulentbistand og undervisning relateret til socialtilsynets tilsynsfaglige eller socialfaglige viden til en kommune, en region eller et tilbud og
- 2) udførelse af opgaver efter delegation fra den ansvarlige kommunalbestyrelse, jf. § 148 a, stk. 4, i lov om social service.

Stk. 2. Socialtilsynet skal efter anmodning fra den anbringende kommune oplyse, hvilke plejefamilier eller kommunale plejefamilier der i henhold til socialtilsynets oplysninger er egnede til at imødekomme de behov, den anbringende kommune konkret vurderer at et barn eller en ung har.

Anvendelsesområde

§ 4. Socialtilsynet godkender og fører driftsorienteret tilsyn med følgende sociale tilbud:

- 1) Plejefamilier og kommunale plejefamilier efter § 66, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om social service.
- 2) Døgntilbud efter § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, og §§ 107-110 i lov om social service samt stofmisbrugsbehandlingstilbud efter § 101 i lov om social service.
- 3) Tilbud i form af hjælp og støtte efter §§ 83-87, 97, 98 og 102 i lov om social service, når
 - a) tilbuddet leveres til beboere i plejeboliger eller lignende boligformer efter andre bestemmelser end nævnt i nr. 2, hvor borgeren er visiteret af kommunalbestyrelsen til ophold i boligen, dog ikke friplejeboliger,
 - b) hjælpen udgår fra servicearealer knyttet til boligerne og ydes af et fast ansat personale,
 - c) tilbuddet til beboerne omfatter i væsentligt omfang støtte efter § 85 i lov om social service og
 - d) tilbuddets målgruppe er personer, der har ophold i boligen på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Stk. 2. Socialtilsynet træffer afgørelse om, hvorvidt det konkrete tilbud er omfattet af godkendelse og driftsorienteret tilsyn efter stk. 1, nr. 3, eller af tilsyn efter § 151 i lov om social service.

Kapitel 2

Socialtilsynets opgaver

Godkendelse

§ 5. Socialtilsynet træffer efter ansøgning afgørelse om godkendelse som generelt egnet af sociale til-

bud m.v., jf. § 4, på baggrund af en vurdering af, om tilbuddet samlet set opfylder betingelserne for godkendelse, jf. §§ 6 og 12-18.

Stk. 2. Godkendelse efter stk. 1 er en betingelse for, at tilbuddet kan indgå i den kommunale forsyning, jf. § 4, stk. 3, i lov om social service.

Stk. 3. Socialtilsynet kan, når særlige grunde taler for det, træffe afgørelse om, at ikkegodkendte tilbud, som kommunalbestyrelsen i akutsituationer har visiteret borgere til i en periode på op til 3 uger, jf. § 4, stk. 4, i lov om social service, kan anvendes i yderligere 3 uger.

Stk. 4. Socialtilsynet kan i forbindelse med godkendelsen efter stk. 1 fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for fortsat godkendelse. Socialtilsynet kan knytte frister til et vilkår.

Stk. 5. Socialtilsynet kan træffe afgørelse om ophør af godkendelsen af et tilbud, hvis tilbuddet ikke længere opfylder betingelserne for godkendelse, jf. § 6.

Stk. 6. Godkendelsen bortfalder, hvis tilbuddet ikke har været benyttet til det godkendte formål i en sammenhængende periode på 2 år, dog 3 år for plejefamilier og kommunale plejefamilier, jf. § 66, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om social service.

Stk. 7. Socialtilsynet skal i forbindelse med godkendelsen af plejefamilier og kommunale plejefamilier, jf. § 66, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om social service, tilbyde plejefamilien et kursus i at være plejefamilie.

Stk. 8. Social- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om godkendelsens tilrettelæggelse og om socialtilsynets forpligtelser i forbindelse med godkendelsen.

§ 6. Det er en betingelse for godkendelse af sociale tilbud, at tilbuddet efter en samlet vurdering har den fornødne kvalitet.

Stk. 2. Tilbuddenes kvalitet vurderes inden for følgende temaer:

- 1) Uddannelse og beskæftigelse.
- 2) Selvstændighed og relationer.
- 3) Målgrupper, metoder og resultater.
- 4) Organisation og ledelse.
- 5) Kompetencer.
- 6) Økonomi.
- 7) Fysiske rammer.

Stk. 3. Social- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om vurderingen af tilbuddenes kvalitet, herunder i form af opstilling af kriterier og indikatorer for hvert af kvalitetstemaerne, jf. stk. 2.

Driftsorienteret tilsyn

§ 7. Socialtilsynet fører driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud for at sikre, at tilbuddene fortsat har den fornødne kvalitet, jf. § 6. Socialtilsynet skal som led i det driftsorienterede tilsyn både føre kontrol med forholdene i tilbuddet og indgå i dialog med tilbuddet, som skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddet.

Stk. 2. Socialtilsynet skal ved varetagelsen af tilsynsopgaven indhente relevant information, herunder

- 1) aflægge anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg i tilbuddet,
- 2) indhente oplysninger fra tilbuddet, herunder tilbuddets seneste årsrapport, jf. § 12, stk. 3,
- 3) indhente oplysninger om tilbuddet fra de kommuner, som har ansvar for de enkelte borgeres ophold i tilbuddet i henhold til lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og
- 4) indhente oplysninger fra ansatte og borgere i tilbuddet samt fra andre relevante personer.

Stk. 3. Socialtilsynet skal som led i det løbende driftsorienterede tilsyn besøge alle omfattede tilbud, jf.

§ 4, mindst en gang om året. Socialtilsynet skal foretage en konkret vurdering af behovet for antal tilsynsbesøg i hvert enkelt tilbud.

Stk. 4. Social- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om, hvilke forhold der skal inddrages i det driftsorienterede tilsyn.

§ 8. Socialtilsynet skal træffe afgørelse om skærpet tilsyn, når forholdene i det enkelte tilbud tilsiger det. Afgørelse om skærpet tilsyn træffes for 3 måneder ad gangen og oplyses på Tilbudsportalen. Som led i en afgørelse om skærpet tilsyn skal socialtilsynet udstede påbud, jf. stk. 2.

Stk. 2. Socialtilsynet kan træffe afgørelse om at udstede påbud, hvis overholdelse kan gøres til en betingelse for fortsat godkendelse. Socialtilsynet skal fastsætte en frist for et påbuds overholdelse.

Stk. 3. Social- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om, hvornår der kan iværksættes skærpet tilsyn, og hvornår der kan gives påbud.

§ 9. Socialtilsynet skal udarbejde en årsrapport om tilbuddenes kvalitet. Rapportens konklusioner skal indgå i drøftelserne om den rammeaftale på det sociale område og det almene ældreboligområde, som årligt indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet, jf. § 6 i lov om social service.

Stk. 2. Social- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om, hvilke forhold der skal redegøres for i årsrapporten.

§ 10. Hvis socialtilsynet bliver opmærksomt på bekymrende forhold i et tilbud, skal socialtilsynet underrette de kommuner, som har ansvar for de enkelte borgeres ophold i tilbuddet i henhold til lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, når disse borgere kan blive berørt.

§ 11. Socialtilsynet skal have et telefonnummer og en e-postadresse, hvortil et tilbuds personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt om bekymrende forhold i tilbuddet. Socialtilsynet skal oplyse beboere og ansatte om muligheden for at rette henvendelse til socialtilsynet efter denne bestemmelse.

Stk. 2. Myndigheder og personer, der udøver opgaver efter stk. 1, samt enhver, der i øvrigt yder bistand hertil, har under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e tavshedspligt med hensyn til enhver oplysning, som de under deres virksomhed får kendskab til. Straffelovens § 152 f finder ligeledes anvendelse.

Stk. 3. Socialtilsynet må ikke over for tilbuddet eller andre oplyse, at det har modtaget en henvendelse efter stk. 1.

Kapitel 3

Tilbuddene

Tilbuddenes oplysningspligt

§ 12. Tilbud, der søger om godkendelse efter § 5, skal til brug for vurderingen af ansøgningen give socialtilsynet de faglige, organisatoriske og økonomiske oplysninger om tilbuddet, som socialtilsynet anmoder om.

Stk. 2. Tilbud, der er godkendt efter § 5, skal

- 1) af egen drift give socialtilsynet oplysninger om væsentlige ændringer i forhold til godkendelsesgrundlaget,
- 2) efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der har ansvar for at yde hjælp til borgere, der har ophold i tilbuddet, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og
- 3) efter anmodning give socialtilsynet de oplysninger, som er nødvendige for, at socialtilsynet kan udføre det driftsorienterede tilsyn.

Stk. 3. Tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, der er godkendt efter § 5, skal udarbejde en årlig rapport om tilbuddets virksomhed.

Stk. 4. Social- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om tilbuddenes oplysningspligt efter stk. 1-3.

Tilbuddenes vedtægter

§ 13. Private tilbud, som ikke er organiseret som enkeltmandsvirksomheder, skal have en vedtægt.

Stk. 2. Vedtægten skal indeholde:

- 1) Angivelse af navn, hjemsted og formål.
- 2) Egenkapitalens størrelse ved oprettelsen, og hvorledes den er indbetalt (kontant eller i værdier).
- 3) Udpegning af ledelse og ledelsens opgaver, ansvar og dispositionsret over for tredjemand.
- 4) Regler om hæftelse for gældsforpligtelser.
- 5) Regler for, hvorledes tilbuddet skal forholde sig med hensyn til budgetlægning, regnskabsførelse og revision.
- 6) Procedurer for vedtægtsændringer.
- 7) Regler for anvendelse af kapitalen i tilfælde af nedlæggelse.
- 8) Regler om bestyrelsens sammensætning.

Stk. 3. Socialtilsynet påser, at vedtægterne opfylder kravene i stk. 2.

Tilbuddenes bestyrelser

§ 14. Private tilbuds leder, dennes ægtefælle eller personer, der er knyttet til de nævnte personer ved slægt- eller svogerskab i ret op- eller nedstigende linje eller sidelinjen så nært som søskende, kan ikke udgøre en bestyrelses flertal. Bestyrelsen skal sammensættes, så mindst et medlem er uafhængig af tilbuddets leder, og lederen må ikke have stemmeret i bestyrelsen.

Stk. 2. Socialtilsynet kan kun godkende tilbud oprettet som aktieselskab eller anpartsselskab, hvis selskabet har en bestyrelse, der opfylder betingelserne i stk. 1.

Tilbud oprettet som fonde

§ 15. For tilbud etableret som fonde, der er undtaget fra lov om fonde og visse foreninger og lov om erhvervsdrivende fonde, skal godkendelsen angive, at opholdsstedet, botilbuddet eller behandlingstilbuddet er lovligt etableret som fond i henhold til lov om social service.

Stk. 2. Socialtilsynet godkender vedtægterne for tilbud oprettet som fonde.

Stk. 3. Vedtægterne kan godkendes, hvis der er en klar adskillelse mellem stifterens økonomi og fondens økonomi, og hvis socialtilsynet vurderer, at vedtægternes regler om anvendelse af fondens formue ved ophør er i overensstemmelse med fondens formål.

Stk. 4. Væsentlige vedtægtsændringer og opløsning af fonden skal godkendes af Civilstyrelsen.

Stk. 5. Socialtilsynets tilsyn med tilbud, der er oprettet som fonde, der er undtaget fra lov om fonde og visse foreninger, omfatter tilsyn med,

- 1) om fondens økonomiske dispositioner er i overensstemmelse med vedtægterne og med grundlaget for godkendelsen, og
- 2) om fonden efterlever lovgivningens krav om regnskabsaflæggelse og revision.

Stk. 6. Socialtilsynet underretter Civilstyrelsen, jf. stk. 4, om ophør af et tilbud etableret som fond.

Tilbuddenes budget

§ 16. Tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, der søger om godkendelse, eller som er godkendt, skal som grundlag for godkendelsen og det driftsorienterede tilsyn efter denne lov udarbejde et budget for varetagelsen af opgaverne efter lov om social service, der skal godkendes af socialtilsynet.

Stk. 2. For private koncerner og koncernlignende konstruktioner, jf. § 2, stk. 4, skal der udarbejdes budget, jf. stk. 1, både for de enkelte tilbud og for den samlede koncern, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens enkelte dele skal fremgå. Det er en forudsætning for godkendelse af budgettet, jf. stk. 1, at afregninger mellem tilbuddet og andre enheder inden for koncernen sker på markedsvilkår.

Stk. 3. Social- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om udarbejdelse og godkendelse af budget.

Tilbuddenes regnskaber

§ 17. Private tilbud godkendt efter § 5 skal aflægge årsregnskab i overensstemmelse med reglerne i årsregnskabslovens afsnit II, medmindre andet følger af særlige regler. Hvis tilbuddets balancesum, nettoomsætning og gennemsnitlige antal medarbejdere overstiger grænser fastsat i § 4 i årsregnskabsloven, skal årsregnskabet aflægges i overensstemmelse med årsregnskabslovens afsnit III.

Stk. 2. Socialtilsynet kan stille yderligere krav til det enkelte tilbuds regnskabsaflæggelse, hvis det i særlige tilfælde vurderes nødvendigt for at sikre tilstrækkelig gennemsækelighed i tilbuddets økonomi.

§ 18. Regnskaber for private tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, skal revideres af en godkendt revisor. Det reviderede regnskab sendes til socialtilsynet til orientering.

Stk. 2. Ved revisionen efterprøves, om regnskabet er rigtigt, om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter og med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, samt om der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og ved driften af de tilbud, der er omfattet af regnskabet.

Stk. 3. Tilbuddets revisor skal på anmodning fra socialtilsynet oplyse om forhold, der er behandlet i forbindelse med revisionen, og som er af betydning for socialtilsynets vurdering af, om betingelserne for godkendelsen er opfyldt. Revisor skal give socialtilsynet besked, hvis revisor ved revisionen konstaterer forhold, der giver revisor anledning til tvivl om, hvorvidt betingelserne for godkendelsen er opfyldt.

Stk. 4. Social- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om revisionens tilrettelæggelse og indhold.

Tilbuddenes klageadgang

§ 19. Socialtilsynets afgørelser efter denne lov kan påklages af de tilbud eller myndigheder, der er adressater for socialtilsynets afgørelser, efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Tilbuddenes videregivelse af oplysninger

§ 20. Videregivelse af oplysninger fra et tilbud til socialtilsynet kan ske uden samtykke fra borgeren, når videregivelsen er nødvendig for udførelsen af det driftsorienterede tilsyn.

Kapitel 4

Samarbejde, Tilbudsportalen og finansiering

Samarbejde

§ 21. Social- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om kommunikationen mellem socialtilsynet, tilbuddene, kommunerne, regionerne og Socialstyrelsen. Ministeren kan i denne forbindelse fastsætte regler om, at kommunikationen skal foregå digitalt, og om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om at undtage tilbud helt eller delvis fra digital kommunikation, når særlige omstændigheder taler for det.

Tilbudsportalen

§ 22. Socialtilsynet skal registrere oplysninger på Tilbudsportalen, jf. § 14 i lov om social service, om tilbud omfattet af § 4, stk. 1.

Stk. 2. Oplysningerne skal bl.a. angå

- 1) godkendelse af tilbud,
- 2) tilbuddets aktuelle status i forhold til godkendelsen, herunder oplysning om eventuelle vilkår, påbud og skærpet tilsyn, og
- 3) resultaterne af udført tilsyn med et tilbud.

Stk. 3. Social- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om indberetningerne efter stk. 1.

Finansiering af socialtilsynet

§ 23. Socialtilsynets drift finansieres af kommunerne efter objektive kriterier, jf. stk. 2, og ved opkrævning af omkostningsbaserede takster for godkendelse og driftsorienteret tilsyn, jf. stk. 3.

Stk. 2. Opgaverne i forbindelse med godkendelse af og tilsyn med generelt godkendte plejefamilier og kommunale plejefamilier, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, finansieres af kommunerne i hver region efter objektive kriterier.

Stk. 3. For opgaverne i forbindelse med godkendelse af og tilsyn med tilbud efter § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, fastsætter socialtilsynet takster for godkendelse og takster for tilsyn, som opkræves hos de omfattede tilbud. Taksterne differentieres efter tilbuddets størrelse og tilsynets omfang, og der fastsættes en særlig takst for godkendelse af væsentlige ændringer i allerede eksisterende godkendelser.

Stk. 4. Når socialtilsynet varetager andre opgaver for kommuner, regionsråd eller tilbud end de opgaver, der fremgår af § 2, dækkes omkostningerne hertil af den pågældende kommune eller det pågældende regionsråd eller tilbud på grundlag af den konkrete aftale.

Stk. 5. Socialtilsynet kan i 2014 og 2015 indregne udgifter til etablering af tilsynsvirksomheden afholdt inden lovens ikrafttræden i de objektive finansieringsandele, jf. stk. 2.

Stk. 6. Social- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om finansieringen, herunder om opkrævning og beregning af finansieringsandelene samt om indregning af etableringsudgifter, jf. stk. 5.

Kapitel 5

Socialstyrelsens opgaver vedrørende socialtilsynene

§ 24. Socialstyrelsen følger løbende praksis i socialtilsynene og foretager herunder stikprøver og understøtter udførelsen af godkendelses- og tilsynsopgaven med relevant vejledning og materiale m.v. Socialstyrelsen udarbejder en årlig rapport om socialtilsynenes virksomhed.

Stk. 2. Socialtilsynene skal på anmodning fra Socialstyrelsen tilvejebringe og indsende de oplysninger, som Socialstyrelsen anmoder om.

Kapitel 6

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser

§ 25. Loven træder i kraft den 1. januar 2014.

§ 26. Plejefamilier og kommunale plejefamilier, der var godkendt som generelt egnede ved lovens ikrafttræden, samt tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2, som var optaget på Tilbudsportalen ved lovens ikrafttræden, skal godkendes efter reglerne i denne lov inden den 1. januar 2016. Tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 3, som indgik i den kommunale forsyning ved lovens ikrafttræden, skal godkendes efter reglerne i denne lov inden den 1. januar 2016. Godkendelsen skal ske på socialtilsynets eget initiativ eller efter ansøgning fra det enkelte tilbud.

Stk. 2. Sociale tilbud, der er omfattet af § 4, er underlagt driftsorienteret tilsyn, jf. § 7, fra lovens ikrafttræden. Det driftsorienterede tilsyn med tilbud nævnt i § 4, stk. 1, nr. 3, påhviler dog den stedlige kommune efter § 151 i lov om social service, indtil socialtilsynet har truffet afgørelse om, hvorvidt det konkrete tilbud er omfattet af § 4, stk. 2. Den besigtigelse, der finder sted i forbindelse med godkendelse af tilbud efter reglerne i denne lov i perioden fra lovens ikrafttræden indtil den 1. januar 2016, opfylder kravet om mindst et årligt tilsynsbesøg efter § 7, stk. 3, i det pågældende år.

§ 27. Kommunerne nævnt i § 2, stk. 2, overtager pr. 1. januar 2014 det personale, som i regionen eller i kommunerne i regionen udelukkende eller overvejende er beskæftiget med varetagelse af opgaver, som overføres til kommunerne nævnt i § 2, stk. 2.

Stk. 2. De pligter og rettigheder, der følger af lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse, finder tilsvarende anvendelse for personale, der er ansat i henhold til kollektiv overenskomst, bestemmelser om løn- og arbejdsforhold, der er fastsat eller godkendt af offentlig myndighed, eller indivi-

duel aftale, og som i forbindelse med overførsel efter stk. 1 ikke er omfattet af lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse.

Stk. 3. Tjenestemænd har pligt til at følge med opgaverne til den nye ansættelsesmyndighed på vilkår, der svarer til de hidtidige vilkår. Den nye ansættelsesmyndighed udbetaler den samlede tjenestemandspension, idet pensionsbyrden deles forholdsmæssigt mellem de to ansættelsesmyndigheder.

§ 28. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Givet på Christiansborg Slot, den 12. juni 2013

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

MARGRETHE R.

/ Karen Hækkerup

Bekendtgørelse om socialtilsyn, bkg. nr. 551 af 28. april 2015

Bekendtgørelse om socialtilsyn

I medfør af § 5, stk. 8, § 6, stk. 3, § 7, stk. 4, § 8, stk. 3, § 9, stk. 2, § 12, stk. 4, § 16, stk. 3, og § 23, stk. 6, i lov nr. 608 af 12. juni 2013 om socialtilsyn, samt § 14, stk. 5, og § 66 a, stk. 7, i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 150 af 16. februar 2015, fastsættes:

Godkendelsens tilrettelæggelse og socialtilsynets forpligtelser i forbindelse hermed

§ 1. Socialtilsynet træffer afgørelse om godkendelse af tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, i lov om socialtilsyn på baggrund af en skriftlig ansøgning og dialog med ansøger.

Stk. 2. Socialtilsynets afgørelse skal meddeles i en skriftlig, begrundet afgørelse.

Stk. 3. Hvis en godkendelse er betinget af, at visse vilkår opfyldes, jf. § 5, stk. 4, i lov om socialtilsyn, skal vilkårene samt fristen for deres opfyldelse fremgå af afgørelsen.

Stk. 4. Når socialtilsynet har godkendt et tilbud, offentliggøres oplysningerne om tilbuddet på Tilbudsportalen, jf. § 14, stk. 1, i lov om social service.

§ 2. Socialtilsynets træffer afgørelse om forlængelse af en kommunalbestyrelses anvendelse i akut-situationer af et ikke-godkendt tilbud i op til tre uger, jf. § 5, stk. 3, i lov om socialtilsyn, på baggrund af en ansøgning fra den visiterende eller anbringende kommunalbestyrelse. Der er ingen formkrav til ansøgningen.

§ 3. I forbindelse med behandlingen af en ansøgning fra et tilbud, der indgår i en koncernlignende konstruktion, skal socialtilsynet undersøge, om der allerede er et tilbud i den koncernlignende konstruktion, der er godkendt af et andet socialtilsyn. Hvis det er tilfældet, skal ansøgningen behandles af socialtilsynet i den region, hvor det først godkendte tilbud har adresse, og hvor den koncernlignende konstruktion derfor har sin hovedadresse, jf. § 2, stk. 4, i lov om socialtilsyn.

Ophør af godkendelse

§ 4. Socialtilsynet skal, inden det træffer afgørelse om ophør, jf. § 5, stk. 5, i lov om socialtilsyn, genvurdere godkendelsen. Genvurderingen foretages efter dialog med tilbuddet om tilsynets overvejelser, hvor tilbuddet har haft mulighed for at rette op på de forhold, der ligger til grund herfor.

Stk. 2. Socialtilsynet skal, når der træffes afgørelse om ophør af godkendelsen, fastsætte en rimelig frist for ophøret. Fristen skal fastsættes på baggrund af en vurdering af de forhold, der har ført til, at der træffes afgørelse om ophør.

Stk. 3. En godkendelse kan under særlige omstændigheder, hvis hensynet til en eller flere borgere i tilbuddet taler for det, bringes til ophør med øjeblikkelig virkning.

Stk. 4. Socialtilsynet skal underrette de kommuner, der har ansvaret for borgernes ophold i tilbuddet, jf.

§§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, om godkendelsens ophør. Underretningen kan ske telefonisk eller skriftligt under hensyntagen til fristen for ophør.

Kvalitetsmodellen

§ 5. Socialtilsynet skal foretage en samlet faglig vurdering af tilbuddenes faglige kvalitet og økonomiske bæredygtighed i forbindelse med godkendelse og tilsyn, jf. § 5 og § 7 i lov om socialtilsyn. For at understøtte den faglige vurdering skal socialtilsynet benytte en kvalitetsmodel, der omfatter kvalitetskriterier og indikatorer for hvert af de overordnede kvalitetstemaer, jf. § 6, stk. 2, i lov om socialtilsyn.

Stk. 2. Socialtilsynet skal ved vurdering af kvaliteten i døgntilbud efter § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, og §§ 107-110 i lov om social service, behandlingstilbud efter lovens § 101, samt visse tilbud i form af hjælp og støtte efter §§ 83-87, 97-98 og 102, jf. lov om socialtilsyn § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, anvende den kvalitetsmodel, der fremgår af bilag 1.

Stk. 3. Socialtilsynet skal ved vurdering af kvaliteten i plejefamilier og kommunale plejefamilier efter § 66, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om social service, anvende den kvalitetsmodel, der fremgår af bilag 2.

Driftsorienteret tilsyn

§ 6. Socialtilsynet skal som led i det driftsorienterede tilsyn, jf. § 7, stk. 1, i lov om socialtilsyn, vurdere, om et tilbud fortsat opfylder betingelserne for godkendelse, jf. lovens § 5, stk. 1.

Stk. 2. Tilsynsintensiteten skal tilrettelægges efter forholdene og fastsættes af socialtilsynet efter en risikovurdering. Socialtilsynet skal dog efter § 7, stk. 3, i lov om socialtilsyn, aflægge mindst et årligt tilsynsbesøg i hvert tilbud. I tilbud med flere afdelinger skal der aflægges et årligt tilsynsbesøg på hver afdeling. *Stk. 3.* Socialtilsynet kan i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn, efter anmodning fra tilbuddet, fastsætte som vilkår for den fortsatte godkendelse, at godkendelsen kan fraviges inden for nærmere fastsatte betingelser eller inden for en nærmere bestemt periode.

Skærpet tilsyn og påbud

§ 7. Socialtilsynet kan træffe afgørelse om iværksættelse af skærpet tilsyn, jf. § 8, stk. 1, i lov om socialtilsyn, hvis konkrete forhold i et tilbud skaber bekymring for driften eller for borgernes sikkerhed og sundhed, eller hvis socialtilsynet ud fra en samlet vurdering af tilbuddet, jf. lovens § 6, finder, at tilbuddet ikke længere har den fornødne kvalitet.

Stk. 2. Som led i en afgørelse efter stk. 1 skal socialtilsynet træffe afgørelse om påbud, jf. § 8.

§ 8. Socialtilsynet kan træffe afgørelse om at udstede påbud, hvis overholdelse kan gøres til en betingelse for fortsat godkendelse, jf. § 8, stk. 2 i lov om socialtilsyn.

Stk. 2. Når socialtilsynet træffer afgørelse om udstedelse af påbud, jf. stk. 1, skal der i afgørelsen anføres de forhold, der begrundes påbuddet, og som tilbuddet pålægges at rette op på som en forudsætning for fortsat godkendelse.

Stk. 3. Socialtilsynet skal angive en frist for efterlevelse af påbuddet. Fristen kan under særlige omstændigheder forlænges efter anmodning fra tilbuddet.

§ 9. Afgørelser om skærpet tilsyn og påbud kan kun træffes efter forudgående dialog med tilbuddet om de forhold, der begrundes overvejelserne om skærpet tilsyn eller påbud, med mindre der er grundlag for at træffe afgørelse om skærpet tilsyn på baggrund af en akut situation, herunder pludselig opstået begrundet mistanke om strafbare forhold eller akut risiko for borgernes sikkerhed og sundhed.

Stk. 2. Afgørelse om skærpet tilsyn og påbud anvendes, når der er en berettiget forventning til, at tilbuddet kan og vil rette op på de forhold, der ligger til grund for afgørelsen. Hvis det ikke forventes, at tilbuddet kan eller vil rette op på de bekymrende forhold, skal socialtilsynet træffe afgørelse om ophør af godkendelsen.

§ 10. Når socialtilsynet har truffet afgørelse om skærpet tilsyn samt om udstedelse af påbud, orienterer tilsynet de kommuner, som har ansvar for de enkelte borgeres ophold i tilbuddet efter lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Socialtilsynets årsrapport

§ 11. Socialtilsynet skal udarbejde en årsrapport om tilbuddenes kvalitet, jf. § 9, stk.1, 1. pkt., i lov om socialtilsyn.

Stk. 2. Årsrapporten skal indeholde oplysninger om:

- 1) antal godkendelser foretaget i det foregående år fordelt på tilbudstype,
- 2) antal gennemførte tilsyn, herunder antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg,
- 3) antal iværksatte skærpede tilsyn og baggrunden herfor,
- 4) antal iværksatte påbud og tilbuddenes karakter,
- 5) antal tilbagekaldte godkendelser og baggrunden herfor,
- 6) socialtilsynets sagsbehandlingstider i forbindelse med behandlingen af ansøgninger om godkendelse,
- 7) tilsynstakster og objektive finansieringsandele og
- 8) indtægter i forbindelse med varetagelse af andre opgaver for en kommune, et regionsråd eller et tilbud end de opgaver, der fremgår af § 2 i lov om socialtilsyn.

Stk. 3. Årsrapporten skal desuden indeholde socialtilsynets generelle overvejelser om kvaliteten i de tilbud, der er omfattet af socialtilsynet herunder den faglige og organisatoriske udvikling i tilbuddene.

Stk. 4. Socialtilsynet kan herudover beslutte, at årsrapporten skal indeholde socialtilsynets overvejelser om udvalgte fokuspunkter.

Stk. 5. Årsrapporten skal senest 1. juli året efter det kalenderår, årsrapporten vedrører, sendes til Socialstyrelsens auditfunktion og til sekretariatet for udarbejdelse af rammeaftalerne for regionen. Årsrapporten offentliggøres på socialtilsynets hjemmeside.

Tilbuddenes årsrapport

§ 12. Tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, i lov om socialtilsyn, der er godkendt efter lovens § 5, skal udarbejde en årlig rapport om tilbuddets virksomhed, jf. lovens § 12, stk. 3.

Stk. 2. Rapporten skal indeholde følgende:

- 1) Følgende økonomiske nøgletal, jf. seneste årsregnskab:
 - a) Omsætning.
 - b) Soliditetsgrad, hvis der er tale om et privat tilbud.

- c) Overskud/underskud i forhold til omsætning.
 - d) Lønomkostninger i forhold til omsætning. Lønomkostningerne opgøres for henholdsvis omkostninger til personale ekskl. leder, omkostninger til leder og omkostninger til bestyrelsesmedlemmer.
 - e) Omkostninger til kompetenceudvikling i forhold til omsætning.
 - f) Ejendomsudgifter i forhold til omsætning.
 - g) Overskud/underskud.
- 2) Oplysninger om sygefravær.
 - 3) Oplysninger om personalegennemstrømning.
 - 4) Oplysninger i kort form om det seneste og det kommende års faglige udvikling samt forventede større ændringer.

Stk. 3. Årsrapporten udarbejdes som en særlig indberetning til Tilbudsportalen, jf. bekendtgørelse om Tilbudsportalen, senest den 1. maj året efter det kalenderår, årsrapporten vedrører.

Udarbejdelse og godkendelse af budget

§ 13. Tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, i lov om socialtilsyn udarbejder en gang om året et budget, som skal omfatte tilbuddets forventede indtægter og samtlige forventede direkte og indirekte omkostninger, der medgår ved varetagelse af opgaver efter lov om social service.

Stk. 2. For private koncerner og koncernlignende konstruktioner skal der udarbejdes budget både for de enkelte tilbud og for den samlede koncern, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens enkelte dele skal fremgå, jf. § 16, stk. 2, 1. pkt., i lov om socialtilsyn.

§ 14. Tilbuddets budget indberettes til socialtilsynet på et skema via Tilbudsportalen. Hvis der er udarbejdet delbudgetter for et tilbuds enkelte afdelinger indberettes skema for det samlede budget og for de enkelte delbudgetter.

Stk. 2. For koncerner eller koncernlignende konstruktioner indberettes koncernbudget, jf. § 13, stk. 2, på et særskilt skema på Tilbudsportalen.

Stk. 3. Budgettet indberettes senest 1. oktober for det kommende kalenderår. Budgetter for kommunale og regionale tilbud indsendes med forbehold for kommunalbestyrelsens eller regionsrådet godkendelse.

§ 15. Socialtilsynet godkender som led i godkendelsen efter § 5 i lov om socialtilsyn tilbuddets samlede budget, jf. lovens § 16.

Stk. 2. Socialtilsynet skal godkende tilbuddets budget, hvis det sikrer den nødvendige sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer, ikke indeholder poster uvedkommende for tilbuddets virksomhed og giver mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler.

Stk. 3. Som led i godkendelsen af budgettet skal socialtilsynet påse,

- 1) at udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedslejen),
- 2) at vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdsomfang,
- 3) at goodwill ikke medregnes og
- 4) at afregninger mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår.

Finansiering

§ 16. Socialtilsynets drift finansieres af kommunerne efter objektive kriterier, jf. § 17, og ved opkrævning af omkostningsbaserede takster, jf. §§ 18 og 19, samt ved opkrævning af betaling for varetagelse af andre opgaver, end der fremgår af § 2 i lov om socialtilsyn, jf. § 20.

§ 17. Den objektive finansieringsandel, jf. § 23, stk. 2, i lov om socialtilsyn, fastsættes på baggrund af samtlige, budgetterede omkostninger forbundet med godkendelse af og tilsyn med generelt godkendte plejefamilier og kommunale plejefamilier, herunder andelen af omkostninger som nævnt i § 21, stk. 1 og

2. Den objektive finansieringsandel fastsættes for et år ad gangen.

Stk. 2. Den objektive finansieringsandel opkræves hos de omfattede kommuner efter den enkelte kommunes andel af 0-17-årige i socialtilsynets dækningsområde.

§ 18. Takster for godkendelse og tilsyn, jf. § 23, stk. 3, i lov om socialtilsyn, fastsættes på baggrund af samtlige, budgetterede omkostninger forbundet med godkendelse af og tilsyn med tilbud som nævnt i lovens § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, herunder andelen af omkostninger som nævnt i § 21, stk. 1 og 2, jf. dog § 19, stk. 2. Taksterne fastsættes for et år ad gangen. Taksterne fastsættes som generelle takster for hver af følgende størrelseskategorier:

- 1) Tilbud med 1-7 pladser.
- 2) Tilbud med 8-24 pladser.
- 3) Tilbud med 25-49 pladser.
- 4) Tilbud med 50 pladser og derover.

Stk. 2. Takster for godkendelse fastsættes som en engangstakst, der opkræves, når et tilbud indgiver ansøgning om godkendelse.

Stk. 3. Der fastsættes en særlig takst for allerede godkendte tilbud, hvis der skal foretages en delvis ny godkendelse på grund af væsentlige ændringer i godkendelsesgrundlaget.

Stk. 4. Takster for tilsyn fastsættes som en årlig takst og opkræves efter socialtilsynets beslutning i en eller flere årlige rater. Tilsynstaksten beregnes fra den 1. i måneden efter det tidspunkt, tilbuddet er blevet godkendt.

§ 19. Når der er truffet afgørelse om skærpet tilsyn, jf. § 8, stk. 1, i lov om socialtilsyn, fastsættes og opkræves en tillægstakst, som udgør 25 pct. af årstaksten, jf. § 18. Tillægstaksten opkræves forud for tre måneder ad gangen i den periode, det skærpede tilsyn er iværksat.

Stk. 2. Rejseudgifter i forbindelse med godkendelse af og tilsyn med skibsprojekter, hvor skibet befinder sig uden for landets grænser, skal pålægges tilbuddet som et tillæg til taksten beregnet efter § 18.

Stk. 3. Der fastsættes særlige takster for godkendelse af og tilsyn med tilbud, som kun delvist er omfattet af socialtilsynet.

Stk. 4. Socialtilsynet kan undtagelsesvist træffe afgørelse om at pålægge det enkelte tilbud yderligere tillægstakster for særligt ressourcekrævende opgaver.

Stk. 5. Hvis et tilbud består af flere end 2 afdelinger, der ikke er beliggende på samme fysiske adresse, kan socialtilsynet træffe afgørelse om at pålægge tilbuddet en tillægstakst. Tillægstaksten fastsættes på baggrund af omkostningerne ved varetagelsen af opgaverne i forhold til tilbuddet.

§ 20. Når socialtilsynet varetager andre opgaver for en kommune, et regionsråd eller et tilbud end de opgaver, der fremgår af § 2 i lov om socialtilsyn, udgør betalingen socialtilsynets omkostninger ved varetagelsen af opgaverne, herunder andelen af omkostninger som nævnt i § 21, stk. 2. Det kan aftales mellem socialtilsynet og modtageren af ydelsen, at betalingen fastsættes som en takst, engangsbetaling eller som abonnementsordning.

§ 21. Socialtilsynets omkostninger til varetagelse af øvrige opgaver som led i funktionen som socialtilsyn fordeles på og indregnes i henholdsvis takster og objektiv finansieringsandele i forhold til de to finansieringskilders andel af summen af disse finansieringskilder i det samlede budget.

Stk. 2. Socialtilsynets omkostninger til lokaler og administration samt andet overhead fordeles på de objektive finansieringsandele, taksterne og betalingen for varetagelse af andre opgaver, end der fremgår af § 2 i lov om socialtilsyn i forhold til disses andel af det samlede budget.

Stk. 3. Hvis det ved afslutning af socialtilsynets regnskab for et kalenderår konstateres, at socialtilsynet har oparbejdet et over- eller underskud i forhold til de budgetterede omkostninger, skal over- eller underskuddet indregnes i takster og objektiv finansiering senest efter to år.

§ 22. Socialtilsynet kan i objektive finansieringsandele for 2014 og 2015 indregne følgende udgifter til etablering af socialtilsynet, som er afholdt inden 1. januar 2014:

- 1) Løn til projektleder for etableringen af socialtilsynet.
- 2) Løn til leder af tilsynet.
- 3) Løn til medarbejdere fra og med 1. december 2013.
- 4) Udgifter til kontormøbler til socialtilsynets ansatte.
- 5) Udgifter til telefoner til socialtilsynets ansatte.
- 6) Udgifter til it-udstyr til socialtilsynets ansatte.

Stk. 2. Der kan for det enkelte socialtilsyn indregnes udgifter efter stk. 1 afholdt inden 1. januar 2014 for i alt 2 mio. kr.

Ikrafttrædelse

§ 23. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. maj 2015.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1557 af 19. december 2013 om socialtilsyn ophæves.

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, den 28. april 2015

MANU SAREEN

/ Anita Hørby

Bilag 1 - Kvalitetsmodel: Temaer, kriterier og indikatorer for tilbud

I det følgende beskrives kvalitetsmodellen, som socialtilsynet skal anvende ved vurdering af kvaliteten i sociale tilbud ved godkendelse og ved driftsorienteret tilsyn.

Kvalitetsmodellen er et dialogredskab, som skal give et systematisk og målrettet udgangspunkt for socialtilsynets samlede faglige vurdering af tilbuddenes kvalitet.

Kvaliteten af et tilbud skal være kendetegnet ved, i hvor høj grad formålet med indsatsen jf. serviceloven realiseres og bidrager til, at borgerne trives.

Kvalitetsmodellen er struktureret ud fra de overordnede kvalitetstemaer, der fremgår af § 6, stk. 2, i lov om socialtilsyn. Hvert tema er konkretiseret i et antal kvalitetskriterier. Kriterierne er primært udtrykt som konkrete mål for indsatsen i tilbuddene. For hvert kriterium er fastlagt en eller flere kvalitetsindikatorer. Indikatorerne er tegn på, at den kvalitet, som er udtrykt i kriteriet, forekommer i praksis.

Enkelte indikatorer gælder alene specifikke tilbud, f.eks. tilbud til børn og unge. Disse indikatorer supplerer de øvrige indikatorer.

Begrebet ”borgere” bruges som samlet betegnelse for alle de forskellige målgrupper, der opholder sig i tilbud, der er omfattet af socialtilsynet, herunder børn og unge.

Kvalitetsvurdering

Vurderingen af et tilbuds kvalitet sker ud fra en samlet, faglig vurdering inden for rammerne af temaerne under hensyn til tilbuddets karakter og målgruppe.

Kriterierne og indikatorerne under hvert tema angiver forhold, som socialtilsynet *skal* bedømme kvaliteten i tilbuddet ud fra. Bedømmelsen af indikatorer og kriterier skal understøtte socialtilsynets samlede vurdering af, om tilbuddet har fornøden kvalitet.

Socialtilsynet *kan* inddrage andre forhold i kvalitetsvurderingen, som vurderes at være relevante for kvaliteten inden for rammerne af temaet.

Socialtilsynet skal ved godkendelse foretage en bedømmelse af *alle* indikatorer i kvalitetsmodellen, og skal løbende kunne stå inde for, at tilbuddet har den fornødne kvalitet i forhold til alle temaer, men fastlægger selv efter en konkret vurdering i forhold til det enkelte tilbud, hvornår og hvor tit tilbuddet skal bedømmes i forhold til de enkelte indikatorer.

Ved godkendelse skal socialtilsynet tage stilling til, om det er sandsynligt, at tilbuddet vil kunne levere den fornødne kvalitet i indsatsen. Ved det driftsorienterede tilsyn skal socialtilsynet vurdere, om kvaliteten i tilbuddet i praksis er tilstrækkelig, og om betingelserne for godkendelsen fortsat er opfyldt.

Der anvendes forskellige systematikker for, hvordan indikatorer og kriterier bedømmes ved henholdsvis godkendelse og det driftsorienterede tilsyn.

Bedømmelse af kvalitetsmodellens indikatorer og kriterier ved godkendelse

Ved godkendelse skal socialtilsynet bedømme tilbuddets forudsætninger for og forventede evne til at opfylde indikatorer og kriterier.

Socialtilsynet skal foretage en bedømmelse af alle indikatorer i kvalitetsmodellen. For hver indikator bedømmes et af følgende:

- 1) Tilbuddet forventes at kunne opfylde indikatoren
- 0) Tilbuddet forventes ikke at kunne opfylde indikatoren

Scoringen af indikatorerne giver grundlag for bedømmelse af kriterierne og derudfra en samlet skriftlig bedømmelse indenfor hvert tema. Bedømmelsen indgår i den samlede vurdering af, hvorvidt tilbuddet forventes at kunne levere fornøden kvalitet.

Samlet vurdering af kvaliteten ved godkendelse

Bedømmelsen af indikatorer og kriterier understøtter socialtilsynets samlede vurdering af, om det er sandsynligt, at tilbuddet vil kunne levere den fornødne kvalitet i indsatsen inden for temaerne.

I den samlede vurdering kan socialtilsynet inddrage yderligere forhold, der kan være relevante inden for de enkelte temaer, men som ikke er indeholdt i kvalitetsmodellens indikatorer og kriterier. Den samlede vurdering beskrives kvalitativt og vil være understøttet af den kvantitative scoring.

Der er ingen automatik i, hvilke følger eventuelt lav opfyldelse på enkelte områder skal have, ligesom der ikke er fastsat en grænseværdi for fornøden kvalitet.

Kvalitetsvurderingen på temaniveau offentliggøres på Tilbudsportalen, hvis tilbuddet godkendes.

Bedømmelse af kvalitetsmodellens indikatorer og kriterier ved driftsorienteret tilsyn

Ved det driftsorienterede tilsyn skal eksisterende praksis og konkrete resultater for borgerne indgå i bedømmelsen af kvaliteten i tilbuddet.

Socialtilsynet skal foretage en bedømmelse af alle indikatorer i kvalitetsmodellen. Indikatorerne bedømmes efter følgende skala:

- 5) I meget høj grad opfyldt
- 4) I høj grad opfyldt

3) I middel grad opfyldt

2) I lav grad opfyldt

1) I meget lav grad opfyldt

Bedømmelsen af indikatorerne giver grundlag for bedømmelse af kriterierne og resulterer i en samlet, skriftlig bedømmelse for hvert tema.

Hver indikator gives samtidig en værdi (score). Ud fra den værdi, som indikatorerne er givet, udregnes der automatisk en samlet værdi for opfyldelsesgraden for henholdsvis hvert kriterium og hvert tema. Værdien udregnes som et gennemsnit af henholdsvis indikatorernes og kriteriernes værdier.

Det samlede resultat af denne kvantitative bedømmelse udtrykkes grafisk i form af et ”spindelvæv”. Kvalitetsbedømmelsen indgår i den samlede vurdering af, hvorvidt tilbuddet har fornøden kvalitet. **Samlet vurdering af kvaliteten ved driftsorienteret tilsyn**

Såvel den kvalitative som den kvantitative bedømmelse føder ind til og understøtter socialtilsynets samlede vurdering af, om tilbuddet har fornøden kvalitet.

I den samlede vurdering kan socialtilsynet inddrage yderligere forhold, der kan være relevante inden for de enkelte temaer, men som ikke er indeholdt i kvalitetsmodellens indikatorer og kriterier.

Den samlede vurdering foretages skriftligt på temaniveau og offentliggøres på Tilbudsportalen. Spindelvævet offentliggøres ikke på Tilbudsportalen. Det giver overblik over kvalitetsbedømmelsen in-

denfor hvert tema, og bruges i dialogen med tilbuddet eller plejefamilien om at fastholde og udvikle kvaliteten fremadrettet.

Temaer, kriterier og indikatorer beskrives nærmere i det følgende.

Tema: Uddannelse og beskæftigelse

Et centralt mål med den sociale indsats er, at borgerne i videst muligt omfang inkluderes i samfundslivet. Uddannelse og /eller beskæftigelse er et væsentligt aspekt heri. Det er derfor væsentligt, at tilbuddet med udgangspunkt i de mål, der er for de enkelte borgere, og under hensyn til borgernes behov og forudsætninger stimulerer borgernes udvikling og læring med henblik på at understøtte parathed og mulighederne for uddannelse og/eller beskæftigelse for borgerne, herunder at tilbuddet i forhold til børn og unge understøtter, at de får en god skolegang socialt og fagligt. Desuden er det vigtigt, at tilbuddet forpligter sig i de samarbejdsrelationer, der er nødvendige for at understøtte, at målene for borgernes uddannelse og/eller beskæftigelse opnås.

Kriterium 1: Tilbuddet støtter borgerne i at udnytte deres fulde potentiale i forhold til uddannelse og beskæftigelse

Indikator 1.a: Tilbuddet opstiller i samarbejde med borgerne konkrete mål for borgernes skolegang, uddannelse eller beskæftigelse, og der følges op herpå

Indikator 1.b: Borgerne er i undervisningstilbud, uddannelse, beskæftigelse, beskyttet beskæftigelse, eller dagtilbud i form af aktivitets- og samværstilbud

Gælder kun børn og unge:

Indikator 1. c: Børnene/ de unge i tilbuddet i den undervisningspligtige alder opfylder undervisningspligten ved at gennemføre et grundskoletilbud med undervisning fra børnehaveklasse til 9.klasse.

Indikator 1.d: Børnene/de unge i tilbuddet har et stabilt fremmøde i deres undervisningstilbud, uddannelsstilbud eller beskæftigelse. Medfølgende børn på voksentilbud er i dag- eller undervisningstilbud.

Tema: Selvstændighed og relationer

Et mål med den sociale indsats er at understøtte, at borgerne i så høj grad som muligt indgår i sociale relationer og lever et selvstændigt liv i overensstemmelse med egne ønsker og behov.

Et væsentligt led heri er, at tilbuddet medvirker til, at borgerne sikres mulighed for personlig udvikling og aktiv deltagelse i sociale aktiviteter og fællesskaber, og at borgerne opnår de sociale kompetencer, som deltagelse i aktiviteter og sociale relationer og netværk kræver. Det er væsentligt, at tilbuddets indsats og aktiviteter er rettet imod dette mål, og at det afspejles i aktiviteter i dagligdagen, i personalets adfærd, i de metoder, der anvendes, og afspejles i tilbuddets åbenhed mod og involvering i og af det omkringliggende lokal- og civilsamfund.

Det er ligeledes centralt for borgernes selvstændighed og relationer, at tilbuddet understøtter borgernes kontakt til og samvær med familie og netværk.

Kriterium 2: Tilbuddet styrker borgernes sociale kompetencer og selvstændighed

Indikator 2.a: Tilbuddet opstiller i samarbejde med borgerne konkrete, individuelle mål for borgernes sociale kompetencer og selvstændighed, og der følges op herpå.

Indikator 2.b: Borgerne indgår i sociale relationer, fællesskaber og netværk i det omgivende samfund. Indikator 2.c: Borgerne har med udgangspunkt i deres ønsker og behov herfor kontakt til og samvær med

deres familie og netværk i dagligdagen.

Gælder kun børn og unge:

Indikator 2.d: Børnene/de unge deltager i fritidsaktiviteter uden for tilbuddet. Indikator 2.e: Børnene/de unge har venskaber uden for tilbuddet.

Indikator 2.f: Børnene/de unge har mindst en fortrolig voksen.

Tema: Målgruppe, metoder og resultater

Det er afgørende for kvaliteten i tilbuddet, at der er et klart formål med indsatsen, og at tilbuddets metode medvirker til at sikre borgernes trivsel og resulterer i den ønskede udvikling for borgerne. Det er derfor væsentligt, at tilbuddet kan redegøre for dets målsætning, målgruppe(r) og metoder. Herunder er det vigtigt, at tilbuddet kan redegøre for, hvordan og i hvilken grad de valgte metoder bidrager til opnåelse af de mål, som i samarbejde med borgerne er sat for de enkelte borgers udvikling og trivsel. Endvidere er det afgørende for kvaliteten, at tilbuddet arbejder med resultatdokumentation og kan sandsynliggøre, at deres indsats opnår en forventet og positiv effekt.

Tilbuddet skal som væsentlige overordnede elementer af kvaliteten respektere og sikre borgernes medinddragelse, medbestemmelse og indflydelse vedrørende beslutninger om dem selv samt hverdagen i tilbuddet. Tilbuddet skal understøtte borgernes fysiske og mentale sundhed samt forebygge magtanvendelser og overgreb.

Kriterium 3: Tilbuddet arbejder med afsæt i en klar målgruppebeskrivelse systematisk med faglige tilgange og metoder, der fører til positive resultater for borgerne

Indikator 3.a: Tilbuddet anvender faglige tilgange og metoder, der er relevante i forhold til tilbuddets målsætning og målgruppe.

Indikator 3.b: Tilbuddet dokumenterer resultater med udgangspunkt i konkrete, klare mål for borgene til løbende brug for egen læring og forbedring af indsatsen

Indikator 3.c: Tilbuddet kan dokumentere positive resultater i forhold til opfyldelsen af de mål, de visiterende kommuner har opstillet for borgernes ophold.

Kriterium 4: Tilbuddet understøtter borgernes medinddragelse og indflydelse på eget liv og hverdagen i tilbuddet

Indikator 4.a: Borgerne bliver hørt, respekteret og anerkendt.

Indikator 4.b: Borgerne har indflydelse på beslutninger vedrørende sig selv og hverdagen i tilbuddet i overensstemmelse med deres ønsker og behov

Kriterium 5: Tilbuddet understøtter borgernes fysiske og mentale sundhed og trivsel.

Indikator 5 a: Borgerne trives i tilbuddet.

Indikator 5.b: Borgeren har med støtte fra tilbuddet adgang til relevante sundhedsydelser.

Indikator 5.c: Tilbuddet har i sin pædagogiske indsats fokus på forhold, som har betydning for borgernes fysiske og mentale sundhed.

Kriterium 6: Tilbuddet forebygger og håndterer magtanvendelser

Indikator 6.a: Tilbuddets pædagogiske indsats sikrer, at magtanvendelser så vidt muligt undgås.

Indikator 6.b: Tilbuddet dokumenterer og følger op på eventuelle magtanvendelser med henblik på løbende læring og forbedring af indsatsen.

Kriterium 7: Tilbuddet forebygger overgreb

Indikator 7.a: Tilbuddets pædagogiske indsats understøtter, at der ikke forekommer overgreb i tilbuddet. Indikator 7.b: Tilbuddets beredskab i forhold til at forebygge overgreb er tilpasset målgruppen og er kendt

af medarbejderne.

Tema: Organisation og ledelse

En væsentlig forudsætning for kvaliteten af sociale tilbud er en hensigtsmæssig organisering og en kompetent og ansvarlig ledelse. En ledelse, der driver tilbuddet fagligt og økonomisk forsvarligt, og som både sætter rammerne for tilbuddets strategiske udvikling og varetager den daglige ledelse.

Kriterium 8: Tilbuddet har en faglig kompetent ledelse

Indikator 8.a: Ledelsen har relevante kompetencer i forhold til at lede tilbuddet.

Indikator 8.b: Tilbuddet benytter sig af ekstern faglig supervision eller anden form for sparring for ledelse og medarbejdere.

Gælder kun for tilbud med en bestyrelse:

Indikator 8.c: Tilbuddet har en kompetent og aktiv bestyrelse.

Kriterium 9: Tilbuddets daglige drift varetages kompetent

Indikator 9.a: Borgerne har i forhold til deres behov tilstrækkelig kontakt til personale med relevante kompetencer.

Indikator 9.b: Personalegennemstrømningen på tilbuddet er ikke på højere niveau end sammenlignelige arbejdspladser.

Indikator 9.c: Sygefraværet blandt medarbejderne er ikke på højere niveau end sammenlignelige arbejdspladser.

Tema: Kompetencer

Det er afgørende for kvaliteten i tilbuddet, at tilbuddets medarbejdere har de kompetencer, det vil sige uddannelse, erfaring eller viden, der er nødvendige i forhold til tilbuddets målsætninger og målgruppe, de

metoder tilbuddet anvender samt borgernes aktuelle behov. Herunder skal børn og unge sikres en tryk hverdag og opvækst med nære og stabile relationer.

Udover tilbuddets aktuelle kompetenceniveau er det vigtigt, at tilbuddet har et strategisk fokus på, hvordan de nødvendige kompetencer sikres på såvel kort som langt sigt, samt hvordan eventuelle specialistkompetencer kan tilvejebringes.

Det er et vigtigt aspekt af kvaliteten af et tilbud, at medarbejderne på en etisk måde forholder sig til og handler i forhold til borgerne. Herunder at medarbejderne møder borgerne med respekt for den enkeltes behov og forudsætninger samt har fokus på borgernes retssikkerhed.

Kriterium 10: Tilbuddets medarbejdere besidder relevante kompetencer i forhold til målgruppens behov og tilbuddets metoder

Indikator 10.a: Medarbejdergruppen har samlet set relevant uddannelse, opdateret viden og erfaring med målgruppen og tilbuddets metoder.

Indikator 10.b: Det er afspejlet i medarbejdernes samspil med borgerne, at medarbejderne har relevante kompetencer.

Tema: Økonomi

Det er afgørende, at tilbuddene har en bæredygtig økonomi, da det har store konsekvenser for beboerne i døgntilbud, hvis tilbuddet må lukke af økonomiske grunde, fordi det kan betyde, at borgerne må flytte. Samtidig er det afgørende, at tilbuddet har økonomiske forudsætninger for fortløbende at kunne udvikle sig, og at der er sammenhæng mellem tilbuddets kvalitet og den fastsatte takst. Det skal derfor sikres, at der stilles relevante krav til tilbuddets økonomi, herunder med hensyn til gennemsigtighed i økonomien.

Kriterium 11: Tilbuddet er økonomisk bæredygtigt

Indikator 11.a: Tilbuddets revisor har ikke anført forbehold eller væsentlige supplerende oplysninger i erklæringen til tilbuddets regnskab og årsrapport.

Indikator 11.b: Der er et rimeligt forhold mellem tilbuddets forventede omsætning på den ene side og planlagte investeringer og dækningsgrad på den anden side, jf. tilbuddets budget.

Gælder kun private tilbud

Indikator 11.c: Tilbuddets soliditetsgrad (nøgletal) er rimelig set i forhold til tilbuddets alder og specialiseringsgrad.

Kriterium 12: Tilbuddets økonomi giver mulighed for den fornødne kvalitet i tilbuddet i forhold til prisen og tilbuddets målgruppe

Indikator 12.a: Tilbuddets budget afspejler tilbuddets målgruppe, metoder samt tilbuddets planer for faglig udvikling og større ændringer.

Kriterium 13: Tilbuddets økonomi er gennemskuelig for socialtilsynet og for de visiterende kommuner

Indikator 13.a: Tilbuddets økonomiske nøgletal, som fremgår af tilbuddets årsrapport, er i overensstemmelse med regnskabet.

Gælder kun private koncerner

Indikator 13.b: Pengestrømmene mellem en koncerns enkelte virksomheder kan følges i budget og regnskab.

Tema: Fysiske rammer

De fysiske rammer udgør en central del af et tilbud, både som ramme om borgernes liv og som ramme om den indsats, der finder sted. Det er derfor væsentligt, at tilbuddets omgivelser, udformning, indretning, faciliteter og stand er velegnede samt hensigtsmæssige i forhold til tilbuddets målgruppe samt understøtter indsatsens formål og indhold. Det er vigtigt, at de fysiske rammer inde og ude tilgodeser borgernes behov, interesser og rettigheder blandt andet i forhold til at sikre borgernes trivsel, ret til privatliv, udfoldelsesmuligheder og mulighed for at opretholde sociale netværk.

Kriterium 14: Tilbuddets fysiske rammer understøtter borgernes udvikling og trivsel

Indikator 14.a: Borgerne trives med de fysiske rammer.

Indikator 14.b: De fysiske rammer og faciliteter imødekommer borgernes særlige behov. *Gælder ikke ambulante stofmisbrugsbehandlingstilbud, kvindekrisecentre og forsorgshjem.*

Indikator 14.c: De fysiske rammer afspejler, at tilbuddet er borgernes hjem.

Bilag 2 - Kvalitetsmodel: Temaer, kriterier og indikatorer for plejefamilieområdet

I det følgende beskrives kvalitetsmodellen, som socialtilsynet skal anvende ved vurdering af kvaliteten i plejefamilier ved godkendelse og ved driftsorienteret tilsyn.

Kvalitetsmodellen skal give et systematisk og målrettet udgangspunkt for socialtilsynets samlede faglige vurdering af plejefamiliernes kvalitet.

Et grundlæggende udgangspunkt er, at kvaliteten af en plejefamilie skal være kendetegnet ved, i hvor høj grad formålet med indsatsen jf. serviceloven realiseres og bidrager til, at barnet eller børnene i plejefamilien trives.

Kvalitetsmodellen er struktureret ud fra de overordnede kvalitetstemaer, der fremgår af § 6, stk. 2, i lov om socialtilsyn. Hvert tema er konkretiseret i et antal kvalitetskriterier. Kriterierne er primært udtrykt som konkrete mål for indsatsen i plejefamilien. For hvert kriterium er fastlagt en eller flere kvalitetsindikatorer. Indikatorerne er tegn på, at den kvalitet, som er udtrykt i kriteriet, forekommer i praksis.

Hvis en plejefamilie er godkendt til flere børn og/eller unge, skal kvalitetsvurderingen foretages i forhold til alle børnene og/eller de unge, der er anbragt i plejefamilien.

Kvalitetsvurdering

Vurderingen af en plejefamilies kvalitet sker ud fra en samlet, faglig vurdering inden for rammerne af temaerne under hensyn til plejefamiliens karakter og målgruppe.

Kriterierne og indikatorerne under hvert tema angiver forhold, som socialtilsynet *skal* bedømme kvaliteten i plejefamilien ud fra. Bedømmelsen af indikatorer og kriterier skal understøtte socialtilsynets samlede vurdering af, om plejefamilien har fornøden kvalitet.

Socialtilsynet *kan* inddrage andre forhold, i kvalitetsvurderingen, som vurderes at være relevante for kvaliteten inden for rammerne af temaerne.

Socialtilsynet skal ved godkendelse foretage en bedømmelse af *alle* indikatorer i kvalitetsmodellen, og skal løbende kunne stå inde for, at plejefamilien har den fornødne kvalitet i forhold til alle temaer, men fastlægger selv efter en konkret vurdering i forhold til den enkelte plejefamilie, hvornår og hvor tit plejefamilien skal bedømmes i forhold til de enkelte indikatorer.

Ved godkendelse skal socialtilsynet tage stilling til, om det er sandsynligt, at plejefamilien vil kunne levere den fornødne kvalitet i indsatsen. Ved det driftsorienterede tilsyn skal socialtilsynet vurdere, om kvaliteten i plejefamilien i praksis er tilstrækkelig, og om betingelserne for godkendelsen fortsat er opfyldt.

Der anvendes derfor forskellige systematikker for, hvordan indikatorer og kriterier bedømmes ved henholdsvis godkendelse og det driftsorienterede tilsyn.

Bedømmelse af kvalitetsmodellens indikatorer og kriterier ved godkendelse

Ved godkendelse skal socialtilsynet bedømme plejefamiliens forudsætninger for og forventede evne til at opfylde indikatorer og kriterier.

Socialtilsynet skal foretage en bedømmelse af alle indikatorer i kvalitetsmodellen. For hver indikator bedømmes et af følgende:

1) Plejefamilien forventes at kunne opfylde indikatoren

0) Plejefamilien forventes ikke at kunne opfylde indikatoren

Scoringen af indikatorerne giver grundlag for bedømmelse af kriterierne og derudfra en samlet skriftlig bedømmelse indenfor hvert tema.

Bedømmelsen indgår i den samlede vurdering af, hvorvidt plejefamilien forventes at kunne levere fornøden kvalitet.

Samlet vurdering af kvaliteten ved godkendelse

Bedømmelsen af indikatorer og kriterier understøtter socialtilsynets samlede vurdering af, om det er sandsynligt, at plejefamilien vil kunne levere den fornødne kvalitet i indsatsen inden for temaerne.

I den samlede vurdering kan socialtilsynet inddrage yderligere forhold, der kan være relevante inden for de enkelte temaer, men som ikke er indeholdt i kvalitetsmodellens indikatorer og kriterier. Den samlede vurdering beskrives kvalitativt og vil være understøttet af den kvantitative scoring.

Der er ingen automatik i, hvilke følger eventuelt lav opfyldelse på enkelte områder skal have, ligesom der ikke er fastsat en grænseværdi for fornøden kvalitet.

Kvalitetsvurderingen på temaniveau offentliggøres på Tilbudsportalen, hvis plejefamilien godkendes.

Bedømmelse af kvalitetsmodellens indikatorer og kriterier ved driftsorienteret tilsyn

Ved det driftsorienterede tilsyn skal eksisterende praksis og konkrete resultater for borgerne indgå i bedømmelsen af kvaliteten i plejefamilien.

Socialtilsynet skal foretage en bedømmelse af alle indikatorer kvalitetsmodellen. Indikatorerne bedømmes efter følgende skala:

5) I meget høj grad opfyldt

4) I høj grad opfyldt

3) I middel grad opfyldt

2) I lav grad opfyldt

1) I meget lav grad opfyldt

På baggrund af bedømmelsen af indikatorerne bedømmes kriterierne, hvilket resulterer i en samlet, skriftlig bedømmelse for hvert tema.

Hver indikator gives samtidig en værdi (score). Ud fra den værdi, som indikatorerne er givet, udregnes der automatisk en samlet værdi for opfyldelsesgraden for henholdsvis hvert kriterium og hvert tema. Værdien udregnes som et gennemsnit af henholdsvis indikatorernes og kriteriernes værdier.

Det samlede resultat af denne kvantitative bedømmelse udtrykkes grafisk i form af et ”spindelvæv”. Kvalitetsbedømmelsen indgår i den samlede vurdering af, hvorvidt plejefamilien har fornøden kvalitet. **Samlet vurdering af kvaliteten ved driftsorienteret tilsyn**

Såvel den kvalitative som den kvantitative bedømmelse føder ind til og understøtter socialtilsynets samlede vurdering af, om plejefamilien har fornøden kvalitet. I den samlede vurdering kan socialtilsynet inddrage yderligere forhold, der kan være relevante inden for de enkelte temaer, men som ikke er indeholdt i kvalitetsmodellens indikatorer og kriterier.

Den samlede vurdering foretages skriftligt på temaniveau og offentliggøres på Tilbudsportalen. Spindelvævet offentliggøres ikke på Tilbudsportalen. Det giver overblik over kvalitetsbedømmelsen inden for hvert tema og bruges i dialogen med plejefamilien om at fastholde og udvikle kvaliteten fremadrettet.

Temaer, kriterier og indikatorer beskrives nærmere i det følgende.

Tema: Uddannelse og beskæftigelse

Et centralt formål med indsatser i forhold til børn og unge er at understøtte barnets eller den unges skolegang, mulighed for at gennemføre en uddannelse og komme i beskæftigelse.

Det er væsentligt, at plejefamiliens indsatser er rettet imod dette formål og understøtter, at barnet får en god skolegang socialt og fagligt med henblik på at understøtte parathed, mulighederne og vejen til uddannelse og/eller beskæftigelse. Desuden er det vigtigt, at plejefamilien indgår aktivt i de samarbejdsrelationer, der er nødvendige for at understøtte, at målene for barnets eller den unges uddannelse og/eller beskæftigelse opnås.

Kriterium 1: Plejefamilien guider, motiverer og støtter barnet i at udnytte sit potentiale i forhold til uddannelse og beskæftigelse

Indikator 1.a: Barnet er i dagtilbud eller opfylder undervisningspligten ved at gennemføre et grundskoletilbud med undervisning fra børnehaveklasse til 9. klasse.

Indikator 1.b: Barnet har et stabilt fremmøde i sit dagtilbud, undervisningstilbud eller uddannelsesstilbud.

Tema: Selvstændighed og relationer

Et mål med indsatsen i plejefamilier er at bidrage til, at barnet i så høj grad som muligt indgår i sociale relationer og får opbygget kompetencer til at leve et selvstændigt voksenliv i overensstemmelse med egne ønsker og behov.

Et væsentligt led heri er, at plejefamilien medvirker til, at barnet sikres mulighed for personlig udvikling og aktiv deltagelse i relationer og fællesskaber, og at barnet opnår de sociale kompetencer, som deltagelse i sociale relationer og netværk kræver.

Det er væsentligt, at plejefamiliens indsats er rettet mod dette mål, og at det afspejles i plejefamiliens adfærd, dagligdag og familieliv samt i åbenhed mod og involvering i det omkringliggende lokal- og civilsamfund.

Det er ligeledes centralt for barnets eller den unges selvstændighed og relationer, at plejefamilien i overensstemmelse med barnets handleplan og de aftaler, der er indgået, understøtter barnets kontakt og samvær med forældre, søskende, øvrig familie, og netværk.

Kriterium 2: Plejefamilien styrker barnets sociale kompetencer og selvstændighed

Indikator 2.a: Barnet indgår i sociale relationer, fællesskaber og netværk i det omgivende samfund.

Indikator 2.b: Barnet deltager i fritidsaktiviteter. Indikator 2.c: Barnet har venskaber.

Indikator 2.d: Barnet har mindst en fortrolig voksen.

Kriterium 3: Plejefamilien støtter barnet i at skabe og opretholde stabile og konstruktive relationer til familie og netværk

Indikator 3.a: Barnet har kontakt og samvær med sin familie, herunder søskende, og med netværk i overensstemmelse med barnets handleplan og aftaler med anbringende kommune.

Indikator 3.b: Plejefamilien samarbejder med og inddrager barnets forældre i overensstemmelse med barnets handleplan og aftaler med anbringende kommune.

Tema: Målgruppe, metoder og resultater

Det er afgørende for kvaliteten i en plejefamilie, at plejefamiliens indsats medvirker til at sikre barnets trivsel og resulterer i den ønskede udvikling for det barn eller de børn, der er anbragt i plejefamilien.

Det er væsentligt, at plejefamilien kan redegøre for, hvordan de kan imødekomme barnets behov og bidrage til at, de mål, der er opstillet for barnets udvikling og trivsel i plejefamilien, opnås.

Plejefamilien skal som væsentlige, overordnede elementer af kvaliteten respektere og sikre barnets medinddragelse, medbestemmelse og indflydelse i hverdagen i plejefamilien, og understøtte barnets fysiske og mentale sundhed.

Kriterium 4: Plejefamilien bidrager aktivt til at opnå de mål, der er for barnets ophold i plejefamilien

Indikator 4.a: Plejefamilien kender de mål, der er opstillet for anbringelsen eller aflastningsopholdet i barnets handleplan.

Indikator 4.b: Plejefamilien kan redegøre for, hvordan de understøtter opfyldelsen af de mål, der er opstillet for barnets anbringelse eller aflastningsophold i plejefamilien.

Kriterium 5: Plejefamilien understøtter barnets inddragelse i og indflydelse på eget liv og hverdagen i plejefamilien

Indikator 5.a: Barnet bliver hørt, respekteret og anerkendt af plejefamilien.

Indikator 5.b: Barnet har indflydelse på beslutninger vedrørende sig selv og på hverdagen i plejefamilien i overensstemmelse med alder og modenhed.

Kriterium 6: Plejefamilien understøtter barnets fysiske og mentale sundhed og trivsel

Indikator 6.a: Barnet trives i plejefamilien.

Indikator 6.b: Barnet har med støtte fra plejefamilien adgang til relevante sundhedsydelser.

Indikator 6.c: Plejefamiliens viden og indsats vedrørende forhold, som har betydning for barnets fysiske og mentale sundhed, modsvarer barnets alder og behov.

Tema: Familiestruktur og familiedynamik (Organisation og ledelse)

Plejefamiliens familiestruktur og familiedynamik er væsentligt at have fokus på for at sikre, at familien kan og har overskud til at bidrage til at give barnet kontinuitet i opvæksten og mulighed for at vokse op i et trygt omsorgsmiljø. Det indbyrdes samspil i familien er afgørende både for barnets trivsel og udviklingsbetingelser og for familiens trivsel og udvikling.

Familiestruktur omfatter bl.a. samlivsforhold, antal egne og sammenbragte børn, beskæftigelsesforhold samt støtte fra familie og nærmiljø. Familiedynamik omfatter bl.a. samspil, relationer, kommunikation.

Kriterium 7: Plejefamilien tilbyder barnet trygge og stabile rammer

Indikator 7. a: Plejefamilien har overskud til at varetage opgaven som plejefamilie.

Indikator 7.b: Plejefamiliens familiestruktur (antal børn, samlivsforhold, fritids- og beskæftigelsesforhold mv.) er hensigtsmæssig i forhold til at give barnet trygge og stabile rammer.

Indikator 7.c: Plejefamiliens familiedynamik (samspil, relationer, kommunikation) er hensigtsmæssig i forhold til at give barnet trygge og stabile rammer.

Tema: Kompetencer

Det er væsentligt for kvaliteten, at plejeforældre har de menneskelige og faglige kompetencer, der er nødvendige i forhold til den opgave, som plejefamilien skal varetage, så barnet sikres en tryk hverdag og opvækst med nære og stabile relationer. Dette omfatter blandt andet at kunne etablere tilknytning og at kunne opdrage samt give omsorg til et barn med behov for særlig støtte, at kunne anerkende og rumme barnet med dets baggrund og at kunne være en aktiv deltager i et samarbejde med andre, der er involveret i samarbejdet omkring barnet.

Kriterium 8: Plejefamilien har relevante kompetencer i forhold til at varetage opgaven som plejefamilie

Indikator 8.a: Plejefamilien er kompetente til at etablere og fastholde tilknytning til barnet.

Indikator 8.b: Plejefamilien er kompetente til at drage omsorg for barnets særlige behov, udvikling og opdragelse.

Indikator 8.c: Plejefamilien bidrager aktivt og konstruktivt til samarbejdet med anbringende myndighed og andre professionelle omkring barnet.

Indikator 8.d: Plejefamilien har fokus på kontinuerligt at udvikle nødvendige kompetencer i forhold til plejeopgaven.

Tema: Økonomi

Det er væsentligt, at plejefamilien har økonomiske ressourcer til at sikre en stabil anbringelse f.eks. i forhold til familien bolig og fysiske rammer.

Socialtilsynet skal især være opmærksom på, om der er sket eller er risiko for væsentlige ændringer i familiens økonomi, der har betydning for familiens økonomiske situation og forudsætninger for at have den fornødne kvalitet.

Kriterium 9: Plejefamiliens økonomi giver grundlag for en stabil anbringelse

Indikator 9.a: Plejeforældrenes disponible indkomst giver grundlag for at sikre barnet stabile rammer og vilkår.

Tema: Fysiske rammer

De fysiske rammer udgør rammen om livet i plejefamilien og om den indsats, der finder sted. Det er derfor væsentligt, at omgivelser, udformning, indretning, faciliteter og stand er velegnede i forhold til plejefamiliens opgave og barnets behov, f.eks. i forhold til at understøtte barnets mulighed for at opretholde sociale netværk og sikre barnets ret til privatliv. Det er vigtigt, at de fysiske rammer inde og ude giver barnet relevante udfoldelsesmuligheder og tilgodeser barnets særlige behov og interesser.

Kriterium 10: De fysiske rammer understøtter barnets udvikling og trivsel

Indikator 10.a: Barnet trives i de fysiske rammer.

Indikator 10.b: De fysiske rammer i plejefamiliens hjem og i omgivelserne tilgodeser barnets behov og giver barnet vedvarende udfoldelsesmuligheder.

Bekendtgørelse om revision af regnskaber for private tilbud omfattet af lov om socialtilsyn, bkg. nr. 531 af 27. maj 2014

Bekendtgørelse om revision af regnskaber for private tilbud omfattet af lov om socialtilsyn

I medfør af § 18, stk. 4, i lov nr. 608 af 12. juni 2013 om socialtilsyn fastsættes:

§ 1. Regnskaber for private tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, i lov om socialtilsyn skal revideres af en godkendt revisor, jf. lovens § 18, stk. 1.

Stk. 2. I tilfælde af revisorskifte skal den tiltrædende revisor rette henvendelse til den fratrædende revisor, der har pligt til at oplyse grundene til fratrædelsen.

§ 2. Revisionen foretages i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik, som dette begreb er fastlagt i § 3 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. og nærmere præciseret i stk. 2 og §§ 3-5.

Stk. 2. Ved revisionen efterprøves, om regnskabet er rigtigt, om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter og med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, samt om der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og ved driften af de tilbud, der er omfattet af regnskabet, jf. § 18, stk. 2, i lov om socialtilsyn.

§ 3. Revisionens omfang afhænger af tilbuddets administrative struktur og forretningsgange, herunder den interne kontrol og andre forhold af betydning for regnskabsaflæggelsen.

§ 4. Der foretages sædvanligvis revision i årets løb. Som led i revisionen undersøger revisor de eksisterende forretningsgange med henblik på at påse, om den interne kontrol er betryggende. Ud over systemrevision udfører revisor i nødvendigt omfang substansrevision. Revisionen udføres som udgangspunkt ved stikprøvevise undersøgelser. Uanmeldt kasse- og beholdningseftersyn indgår i revisionen.

Stk. 2. Ved den afsluttende revision påses det blandt andet,

- 1) at regnskabet er opstillet i overensstemmelse med gældende regler,
- 2) at regnskabet ikke indeholder poster uvedkommende for tilbuddets virksomhed,
- 3) at regnskabet ikke indeholder væsentlige fejl eller mangler,
- 4) at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis,
- 5) at de økonomiske nøgletal oplyst i tilbuddets årsrapport, jf. § 12, stk. 2, nr. 1, i bekendtgørelse om socialtilsyn, er i overensstemmelse med tilbuddets regnskab,
- 6) at udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedslejen),
- 7) at vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdsomfang,
- 8) at der ikke i regnskabet er medregnet goodwill, og
- 9) at afregninger mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår.

Stk. 3. Revisionen udføres med udgangspunkt i gældende lovgivning samt i oplysningerne om tilbuddet på Tilbudsportalen.

§ 5. Hvis et tilbud administreres af en ekstern administrator herunder for så vidt angår tilbuddets økonomiske forhold, skal revisor vurdere, om administrationen sker under betryggende forhold.

§ 6. Tilbuddet skal give revisor de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af tilbuddets regnskab samt for revisors vurdering af forvaltningen, herunder oplysninger om socialtilsynets vurdering af tilbuddets evne til at opnå mål og resultater. Tilbuddet skal give revisor adgang til at foretage de undersøgelser, denne finder nødvendige, og skal sørge for, at revisor får de oplysninger og den bistand, som revisor anser for nødvendig for udførelsen af sit hverv.

§ 7. Revisor skal straks foretage indberetning til tilbuddets bestyrelse og socialtilsynet, hvis revisor konstaterer uregelmæssigheder af væsentlig betydning for tilbuddets økonomiske drift, eller hvis revisor bliver opmærksom på lovovertrædelser eller tilsidesættelser af forskrifter af væsentlig betydning.

Stk. 2. Det samme gælder, hvis revisor under sin revision eller på anden måde bliver opmærksom på, at fortsættelse af driften er usikker af økonomiske eller andre grunde.

§ 8. Det reviderede årsregnskab forsynes med en revisionspåtegning, hvoraf skal fremgå, at regnskabet er revideret i overensstemmelse med reglerne i denne instruks. Forbehold skal fremgå af påtegningen.

§ 9. Revisor skal føre en revisionsprotokol. I protokollen skal der indføres oplysninger om:

- 1) Hvilke revisionsarbejder der er udført og resultatet heraf.
- 2) Væsentlig usikkerhed, fejl eller mangler vedrørende tilbuddets bogholderi, regnskabsvæsen eller interne kontrol.
- 3) Hvorvidt revisor opfylder lovgivningens habilitetsbestemmelser.
- 4) Hvorvidt revisor under revisionen har modtaget alle de oplysninger, der er anmodet om.
- 5) Hvorvidt revisionen har givet anledning til bemærkninger med hensyn til, om statslige og kommunale betalinger og tilskud er anvendt og opgjort i overensstemmelse med det godkendte budget samt de givne vilkår og regler.
- 6) Særlige rapporter eller erklæringer, afgivelse af særlige beretninger, rådgivning og assistance.

Stk. 2. Revisor skal endvidere i revisionsprotokollen redegøre for den udførte forvaltningsrevision. Specielt oplyses om revisors undersøgelse af samt vurdering og konklusioner vedrørende sparsommelighed, produktivitet og effektivitet samt om dispositioner uden for tilbuddets formål.

Stk. 3. Revisionsprotokollen forelægges ved ethvert bestyrelsesmøde, og enhver protokoltilførsel underskrives af samtlige bestyrelsesmedlemmer.

§ 10. Revisor sender det reviderede regnskab med revisionspåtegning, jf. § 8, samt revisionsprotokol, jf. § 9, til socialtilsynet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn, umiddelbart efter færdiggørelsen af revisionen.

Ikrafttrædelse

§ 11. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juni 2014 og finder anvendelse for regnskaber fra og med regnskabsåret 2014.

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, den 27. maj 2014

MANU SAREEN

/ Dorte Bech Vizard

Bekendtgørelse om Tilbudsportalen, bkg. nr. 1558 af 19. december 2013

Bekendtgørelse om Tilbudsportalen

I medfør af § 14, stk. 5, i lov om social service, jf. lovekendtgørelse nr. 1093 af 5. september 2013 som ændret ved lov nr. 651 af 12. juni 2013, og § 22, stk. 3, i lov nr. 608 af 12. juni 2013 om socialtilsyn fastsættes:

Kapitel 1

Formål og anvendelsesområde

§ 1. Formålet med Tilbudsportalen er,

- 1) at sikre sammenlignelige og gennemskuelige oplysninger om de registrerede tilbud herunder om tilbuddenes målgrupper, metoder, økonomi herunder takster, resultater samt om tilsynet med tilbuddene og dermed
- 2) at styrke kommunernes grundlag for valg af effektive tilbud til den enkelte borger,
- 3) at bidrage til overblik over udviklingen på det sociale område herunder udviklingen i antal tilbud samt tilbuddenes målgrupper og metoder,
- 4) at understøtte tilsynsmyndighedernes arbejde og
- 5) at understøtte lige konkurrence mellem private og offentlige leverandører.

§ 2. Tilbudsportalen skal være internetbaseret og tilgængelig, så både myndigheder, leverandører og borgere kan søge oplysninger på portalen.

Stk. 2. Indberetninger til Tilbudsportalen skal ske elektronisk og i overensstemmelse med systematikken i den database, der er indrettet dertil.

§ 3. Tilbudsportalen indeholder oplysninger om følgende typer af kommunale, regionale og private tilbud, jf. 14, stk. 1, i lov om social service:

- 1) Særlige dagtilbud efter § 32 i lov om social service.
- 2) Særlige klubtilbud efter § 36 i lov om social service.
- 3) Generelt godkendte plejefamilier og generelt godkendte kommunale plejefamilier efter § 66, stk. 1, nr. 1 og 2, jf. § 66 a, stk. 1, nr. 1 i lov om social service.
- 4) Opholdssteder og døgninstitutioner efter § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, i lov om social service.
- 5) Tilbud om behandling af stofmisbrugere efter § 101 i lov om social service.
- 6) Beskyttet beskæftigelse efter § 103 i lov om sociale service.
- 7) Aktivitets- og samværstilbud efter § 104 i lov om social service.
- 8) Botilbud, forsorgshjem, kvindekrisecentre m.v. efter §§ 107-110 i lov om social service.
- 9) Tilbud i form af hjælp og støtte efter § 83-87, 97, 98 og 102 i lov om social service, som er omfattet af § 4, stk. 1, nr. 3, i lov om socialtilsyn.

Stk. 2. Tilbudsportalen indeholder også oplysninger om:

- 1) Behandlingstilbud til alkoholmisbrugere efter § 141 i sundhedsloven.
- 2) Almene ældreboliger, der ejes af en region, en kommune, en almen boligorganisation eller en selvejende institution, og som er tilvejebragt med særligt henblik på at betjene personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. § 105, stk. 2, i lov om almene boliger m.v.

- 3) Plejehjem efter § 192 i lov om social service.
- 4) Almene plejeboliger, der er omfattet af § 5, stk. 2, i lov om almene boliger m.v. eller boliger efter lov om boliger for ældre og personer med handicap.
- 5) Fripnejeboliger efter lov om friplejeboliger.

§ 4. Er et tilbud sammensat af flere af de typer af tilbud, som er nævnt i § 3, skal dette registreres på Tilbudsportalen.

Kapitel 2

Oplysninger på Tilbudsportalen om de registrerede tilbud Indberetning af oplysninger

§ 5. Kommunale, regionale og private tilbud, indberetter oplysninger til Tilbudsportalen som nævnt i § 7, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Socialtilsynet indberetter oplysninger til Tilbudsportalen, jf. § 8, om generelt godkendte plejefamilier og generelt godkendte kommunale plejefamilier.

Stk. 3. Socialtilsynet opretter de enkelte tilbud på Tilbudsportalen og godkender inden offentliggørelsen de indberettede oplysninger, jf. stk. 1, om kommunale, regionale og private tilbud omfattet af socialtilsynet, jf. § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, i lov om socialtilsyn. Socialtilsynet har desuden adgang til at indberette oplysninger om de enkelte tilbud. Oplysninger om nye tilbud offentliggøres, når socialtilsynet har godkendt tilbuddet med eller uden vilkår efter § 5 i lov om socialtilsyn.

Stk. 4. Kommunalbestyrelser og regionsråd opretter de enkelte tilbud på Tilbudsportalen, godkender inden offentliggørelsen de indberettede oplysninger, jf. stk. 1, og har desuden adgang til at indberette oplysninger om kommunale og regionale tilbud efter serviceloven, som ikke er omfattet af § 4, stk. 1, i lov om socialtilsyn.

Stk. 5. Kommunalbestyrelser og regionsråd opretter de enkelte tilbud på Tilbudsportalen og godkender inden offentliggørelsen de indberettede oplysninger, jf. stk. 1, om almene ældreboliger efter § 105, stk. 2, i lov om almene boliger m.v., almene plejeboliger, der er omfattet af § 5, stk. 2, i lov om almene boliger m.v. og boliger efter lov om boliger for ældre og personer med handicap. Kommunalbestyrelsen eller regionsrådet har desuden adgang til at indberette oplysninger om de enkelte tilbud. Oplysninger om nye almene ældreboliger skal senest registreres i Tilbudsportalen på ibrugtagelsestidspunktet for boligerne.

Stk. 6. For private tilbud efter lov om social service, der ikke er omfattet af § 4, stk. 1, i lov om socialtilsyn, er det den kommunalbestyrelse eller det regionsråd, som fører det generelle driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 5, stk. 7 eller § 148 a i lov om social service, der opretter det enkelte tilbud på Tilbudsportalen og godkender de indberettede oplysninger inden offentliggørelsen. Kommunalbestyrelsen eller regionsrådet har desuden adgang til at indberette oplysninger om de enkelte tilbud.

Stk. 7. For behandlingstilbud efter § 141 i sundhedsloven er det kommunalbestyrelsen i beliggenhedskommunen, der opretter det enkelte tilbud på Tilbudsportalen og godkender de indberettede oplysninger, jf. stk. 1, inden offentliggørelsen. Kommunalbestyrelsen har desuden adgang til at indberette oplysninger om det enkelte tilbud.

Stk. 8. For friplejeboliger er det kommunalbestyrelsen i beliggenhedskommunen, der opretter det enkelte tilbud på Tilbudsportalen og godkender de indberettede oplysninger, jf. stk. 1, inden offentliggørelsen. Kommunalbestyrelsen har desuden adgang til at indberette oplysninger om det enkelte tilbud.

§ 6. Socialtilsyn, kommunalbestyrelser, og regionsråd påser, at de offentliggjorte oplysninger om det enkelte tilbud er i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Stk. 2. Tilbud, socialtilsyn, kommunalbestyrelser og regionsråd, jf. § 5, skal løbende indberette oplysninger til Tilbudsportalen om nye tilbud, jf. § 3, eller ændringer i allerede eksisterende tilbud.

Stk. 3. Hvis et tilbud, der er registreret i Tilbudsportalen, nedlægges eller tilbuddets godkendelse ophører eller bortfalder, skal socialtilsynet, kommunalbestyrelsen eller regionsrådet hurtigst muligt fjerne tilbuddet fra Tilbudsportalen.

§ 7. De oplysninger, der skal indberettes om tilbuddene omfatter følgende, jf. dog § 8 om generelt godkendte plejefamilier og kommunale plejefamilier:

- 1) Organisatoriske forhold og stamdata.
 - a) Tilbudstype og juridisk grundlag.
 - b) Tilbuddets navn.
 - c) Leder af tilbuddet.
 - d) Kontaktperson og kontaktoplysninger.
 - e) Etableringsår.
 - f) Virksomhedsform.
 - g) Driftsherre og driftsforhold.
 - h) Målgrupper.
 - i) Samarbejdsrelationer.
 - j) Bestyrelser og råd.
 - k) Fysiske forhold.
 - l) Mad og spiseforhold for beboerne.
 - m) Aktiviteter for beboerne.
- 2) Adresse, pladser og personale.
 - a) Afdelinger.
 - b) Adresse(r).
 - c) Pladser.
 - d) Ansatte og faggrupper.
 - e) Timetal.
 - f) Ledig plads.
- 3) Økonomi.
- 4) Faglig tilgang og metode.
 - a) Værdigrundlag og målsætning.
 - b) Evalueringer af tilbuddet.
 - c) Faglig tilgang.
 - d) Metode(r).
- 5) Indsatser.
 - a) Ydelser.
 - b) Takster.
- 6) Godkendelse og tilsyn.

Stk. 2. For kommunale og regionale tilbud efter §§ 109 og 110 i lov om social service skal Tilbudsportalen indeholde oplysninger om revisionspåtegning af taksterne for det enkelte tilbud beregnet efter bekendtgørelse nr. 683 af 20. juni 2007 om omkostningsbaserede takster for kommunale tilbud.

Stk. 3. Tilbuddet skal oplyse på Tilbudsportalen, hvis det er omfattet af en akkrediteringsordning eller lignende.

Stk. 4. Hvis tilbuddet har en hjemmeside, skal Tilbudsportalen indeholde en elektronisk henvisning (et link) til hjemmesiden. Den elektroniske henvisning er ikke udtryk for, at oplysningerne på hjemmesiden er en del af Tilbudsportalens indhold.

Stk. 5. Tilbudsportalen skal indeholde dato for seneste opdatering af oplysninger om tilbuddet.

§ 8. For generelt godkendte plejefamilier og kommunale plejefamilier skal der indberettes oplysninger om følgende:

- 1) Tilbudstype og juridisk grundlag.
- 2) Plejefamiliens navn.
- 3) Kontaktperson og kontaktoplysninger.
- 4) Adresse.
- 5) Etableringsår.
- 6) Målgruppe.
- 7) Fysiske forhold.
- 8) Pladser og ledig plads.
- 9) Ydelser.
- 10) Godkendelse og tilsyn
- 11) Familieforhold.
 - a) Plejeforældres navn.
 - b) Plejefamiliens karakteristika.
 - c) Plejefamiliens børn.

Stk. 2. Oplysningerne som nævnt i stk.1, nr. 1, nr. 5-10, nr. 11, b og c, samt oplysning om plejefamiliens beliggenhedskommune bliver offentligt tilgængelige på Tilbudsportalen jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Plejefamilier beliggende i visse mindre kommuner offentliggøres med en nærliggende større kommune som beliggenhedskommune:

- 1) Plejefamilier beliggende i Fanø Kommune offentliggøres med Esbjerg Kommune som beliggenhedskommune.
- 2) Plejefamilier beliggende i Læsø Kommune offentliggøres med Frederikshavn Kommune som beliggenhedskommune.
- 3) Plejefamilier beliggende i Samsø Kommune offentliggøres med Aarhus Kommune som beliggenhedskommune.
- 4) Plejefamilier beliggende i Ærø Kommune offentliggøres med Svendborg Kommune som beliggenhedskommune.

§ 9. Et tilbud har ikke krav på, at andre oplysninger end de, der er nævnt i §§ 7 og 8, skal fremgå af Tilbudsportalen.

Oplysninger om takstfastsættelsen

§ 10. Taksten for hvert tilbud og ydelse, bortset fra vederlag til plejefamilier, skal fremgå af Tilbudsportalen, jf. § 7, stk. 1, nr. 5, b.

Stk. 2. Den enkelte takst for kommunernes køb af pladser og for eventuelle individuelle ydelser i tilknytning hertil skal være fordelt på følgende omkostninger:

- 1) De samlede direkte og indirekte omkostninger, der vedrører det enkelte tilbud eller leverancen af den enkelte ydelse i alt, heraf til:
 - a) Løn, der kan henføres til det pågældende tilbud eller den pågældende ydelse.
 - b) Udvikling, herunder uddannelse af personale, opkvalificering af tilbud m.v.
 - c) Administration (ledelse, administration, kontorudgifter, edb m.v.).
 - d) Andel af central ledelse og administration.
 - e) Tilsyn.
 - f) Ejendoms- og kapitalomkostninger (vedligeholdelse, afskrivning m.v.). For almene ældreboliger, skal ejendoms- og kapitalomkostninger kun oplyses for servicearealets vedkommende.
- 2) Regulering i forhold til tidligere år (dækning af underskud eller overskud).

Stk. 3. For hvert tilbud skal den uudnyttede kapacitet, i form af hvilken belægningsprocent taksten er beregnet på grundlag af, oplyses.

Kapitel 3

Stikprøvekontrol med oplysningerne i Tilbudsportalen

§ 11. Socialstyrelsen fører stikprøvekontrol med,

- 1) at oplysningerne i Tilbudsportalen svarer til de faktiske forhold i tilbuddene, og
- 2) at der anvendes en ensartet systematik og anvendelse af begreber ved indberetningerne til portalen.

Stk. 2. Stikprøvekontrollen efter stk. 1 kan foretages ved, at Socialstyrelsen anmoder tilbuddet om at indsende skriftlig dokumentation eller ved anmeldt eller uanmeldt fremmøde i tilbuddet.

Stk. 3. Hvis Socialstyrelsen finder, at oplysningerne om et tilbud ikke er i overensstemmelse med de faktiske forhold eller, at oplysningerne ikke er indberettet i overensstemmelse med databasens systematik, jf. § 2, stk. 2, kan styrelsen pålægge den godkendende myndighed, jf. § 5, at bringe indberetningerne i overensstemmelse med de faktiske forhold eller med databasens systematik.

Stk. 4. Hvis den godkendende myndighed ikke følger et pålæg givet efter stk. 3, kan Socialstyrelsen markere dette på Tilbudsportalen i forhold til det pågældende tilbud. Markeringen fjernes, når indberetningerne er bragt i overensstemmelse med de faktiske forhold eller med databasens systematik.

Stk. 5. Socialstyrelsens beslutninger efter stk. 3 og 4 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel 4

Ikrafttrædelse

§ 12. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2014.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 720 af 19. juni 2013 om Tilbudsportalen samt om godkendelse af og tilsyn med visse private tilbud ophæves.

Social-, Børne- og Integrationsministeriet, den 19. december 2013

ANNETTE VILHELMSSEN

/ Dorte Bech Vizard

Bekendtgørelse om plejefamilier, bkg. nr. 1554 af 18. december 2013

Bekendtgørelse om plejefamilier

I medfør af § 66 a, stk. 7, i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1093 af 5. september 2013 som ændret ved lov nr. 651 af 12. juni 2013, fastsættes:

§ 1. Bekendtgørelsen regulerer forhold om godkendelse, uddannelse og supervision af plejefamilier, kommunale plejefamilier og netværksplejefamilier samt tabt arbejdsfortjeneste til netværksplejefamilier.

Plejefamilier

§ 2. En plejefamilie, kommunal plejefamilie eller netværksplejefamilie, jf. lov om social service § 66, stk. 1, nr. 1-3, er en familie, som tager imod børn og unge i familiens eget hjem på foranledning af en kommune, i forbindelse med aflastning eller anbringelse efter lov om social service § 52, stk. 3, nr. 5 og 7.

Stk. 2. Herudover kan plejefamilier tage imod både forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien i døgnophold efter lov om social service § 52, stk. 3, nr. 4.

Stk. 3. En kommunal plejefamilie, jf. lov om social service, § 66, stk. 1, nr. 2, er en familie, som i kraft af dens kompetencer og kvalifikationer er godkendt til at have børn og unge i pleje, som har et behov for særlig støtte, der ikke vurderes at kunne varetages i plejefamilier eller netværksplejefamilier.

Stk. 4. En netværksplejefamilie, jf. lov om social service § 66, stk. 1, nr. 3, er en familie, som i kraft af dens personlige relation til et konkret barn eller en konkret ung, er godkendt til at have barnet eller den unge i pleje.

Godkendelse

§ 3. Plejefamilier eller kommunale plejefamilier skal godkendes som generelt egnede af socialtilsynet, med mindre særlige forhold gør sig gældende. En generel godkendelse gives på baggrund af en undersøgelse af plejefamilien eller den kommunale plejefamilies samlede forhold, jf. lov om socialtilsyn § 6, og angiver, hvilke vilkår der gælder for godkendelsen.

§ 4. Den kommunalbestyrelse, der træffer afgørelse om anbringelse, kan i særlige tilfælde godkende en plejefamilie eller en kommunal plejefamilie som konkret egnet til et eller flere nærmere angivne børn og unge, jf. lov om social service § 66 a, stk. 1, nr. 2, hvis det bedst imødekommer barnets eller den unges behov. En konkret godkendelse angiver, hvilke vilkår der gælder for godkendelsen, herunder de særlige forhold der betinger den konkrete godkendelse.

Stk. 2. Hvis en plejefamilie eller en kommunal plejefamilie er godkendt som konkret egnet i forhold til et eller flere nærmere angivne børn og unge, er det udelukket, at andre kommuner kan benytte familien som plejefamilie eller kommunal plejefamilie, med mindre særlige forhold gør sig gældende.

Stk. 3. Netværksplejefamilier kan alene være konkret godkendt, jf. lov om social service § 66 a, stk. 2. En konkret godkendelse af en netværksplejefamilie angiver, hvilke vilkår der gælder for godkendelsen, herunder den personlige relation der betinger den konkrete godkendelse.

§ 5. Plejefamilier og kommunale plejefamilier kan kun have én godkendelse, enten som generelt egnede eller som konkret egnede.

Grundkursus

§ 6. Det er en forudsætning for både generelt og konkret godkendte plejefamilier og kommunale plejefamilier, samt netværksfamilier, at familien gennemfører et kursus i at være plejefamilie, jf. lov om social service § 66 a, stk. 3 og lov om socialtilsyn § 5, stk. 7. Kurset omfatter begge plejeforældre.

Stk. 2. Plejefamilier, kommunale plejefamilier og netværksplejefamilier skal kun gennemføre grundkurset i forbindelse med deres første godkendelse. Ansøger familien om en ny godkendelse efter en periode uden godkendelse, skal grundkurset således ikke gennemføres på ny. Dog kan den godkendende myndighed stille krav herom, hvis særlige forhold gør sig gældende.

Stk. 3. Plejefamilier, der er godkendt før 1. januar 2006, er ikke omfattet af kravet om grundkursus. Dog kan den godkendende myndighed stille krav herom, hvis særlige forhold gør sig gældende.

Stk. 4. Kurset skal være gennemført, inden familien modtager børn eller unge i pleje, med mindre særlige forhold gør sig gældende. Hvis en familie modtager et barn eller en ung, inden kurset er gennemført, skal kurset gennemføres hurtigst muligt herefter.

Stk. 5. Kurset skal som minimum have en varighed svarende til fire hele kursusdage for plejefamilier, kommunale plejefamilier og netværksplejefamilier, der er godkendt til anbringelse af børn og unge uden for hjemmet efter lov om social service § 52, stk. 3, nr. 7, samt for plejefamilier godkendte til døgnophold efter lov om social service § 52, stk. 3, nr. 4.

Stk. 6. Kurset skal som minimum have en varighed svarende til to hele kursusdage, for plejefamilier, kommunale plejefamilier og netværksplejefamilier, der alene er godkendt til aflastning, jf. lov om social service § 52, stk. 3, nr. 5.

Stk. 7. Udgifter til kurset for generelt godkendte plejefamilier og kommunale plejefamilier afholdes af det socialtilsyn, som har godkendt familien. Udgifter til kurset for konkret godkendte plejefamilier, kommunale plejefamilier og netværksplejefamilier afholdes af den kommunalbestyrelse, der har truffet afgørelse om godkendelsen.

Efteruddannelse og supervision

§ 7. Den kommunalbestyrelse, der træffer afgørelse om anbringelse, er forpligtet til at tilbyde efteruddannelse til både generelt og konkret godkendte plejefamilier og kommunale plejefamilier, samt netværksfamilier, jf. lov om social service § 66 a, stk. 4. Plejefamilierne er forpligtet til at deltage heri.

Stk. 2. Efteruddannelsen skal svare til mindst to hele kursusdage årligt. Hvis flere kommuner træffer afgørelse om anbringelse af et barn eller en ung i den samme plejefamilie, kommunale plejefamilie eller netværksplejefamilie skal hver kommune som minimum sikre kommunens forholdsmæssige andel af de to årlige kursusdage.

§ 8. Den kommunalbestyrelse, der træffer afgørelse om anbringelse, er forpligtet til at tilbyde den fornødne supervision i overensstemmelse med plejeopgavens omfang til både generelt og konkret godkendte plejefamilier og kommunale plejefamilier, samt netværksfamilier, jf. lov om social service § 66 a, stk. 4. Plejefamilierne er forpligtet til at deltage heri.

§ 9. Den kommunalbestyrelse, der træffer afgørelse om anbringelse, skal sikre, at kommunale plejefamilier modtager yderligere efteruddannelse og supervision i overensstemmelse med plejeopgavens omfang.

Tabt arbejdsfortjeneste til netværksplejefamilier

§ 10. Når netværksplejefamilier modtager hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, jf. lov om social service § 66 a, stk. 2, sker det som en bruttoydelse, hvoraf der betales A-skat, arbejdsmarkedsbidrag og ATP-bidrag.

§ 11. Til personer godkendt som netværksplejefamilier, der opfylder betingelserne for at få hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, jf. § 66 a, stk. 2, i lov om social service, fastsættes denne på baggrund af den hidtidige bruttoindtægt. Udgangspunktet for beregningen er:

- 1) den seneste lønindtægt, som vedkommende har haft inden modtagelse af tabt arbejdsfortjeneste,
- 2) den indtægt, som forsørgeren efter sine forhold i øvrigt ville have kunnet opnå, i de tilfælde hvor vedkommende endnu ikke har opnået tilknytning til arbejdsmarkedet,
- 3) dokumenteret indtægtstab på baggrund af regnskab m.v. for en selvstændig erhvervsdrivende, eller
- 4) et beregnet beløb på grundlag af den pågældendes hidtidige disponible indkomst i de særlige tilfælde, hvor det ikke er muligt at tilvejebringe et realistisk beregningsgrundlag for en selvstændig erhvervsdrivende, eller eventuelt udgift til en vikar.

Stk. 2. Tillæg, som er et integreret led i lønnen, indgår i beregningsgrundlaget, hvis pågældende normalt modtager tillæggene.

§ 12. Bidrag til pensionsordning indregnes i hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste. Bidrag til pensionsordning beregnes alene for personer godkendt som netværksplejefamilier, der umiddelbart før overgangen til hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste havde en arbejdsgiverfinansieret pensionsordning. Der kan ikke ydes kompensation for andre ydelser, der kommer til udbetaling i fremtiden, herunder løn- stigninger, heller ikke som følge af skift til andet arbejde.

Stk. 2. Bidrag til pensionsordning udgør 10 pct. af bruttoydelsen, dog højest et beløb svarende til det hidtidige arbejdsgiverbidrag.

Stk. 3. Kommunen indsætter så vidt muligt bidraget til pensionsordning på kontoen i modtagerens pensionskasse, eller kommunen opretter efter aftale med den pågældende en pensionsopsparing for den pågældende.

§ 13. Ved beregning af hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste skal der tages hensyn til de besparelser, som arbejdsophøret medfører, dog ikke besparelser vedrørende fagforeningskontingent og bidrag til arbejdsløshedsforsikring.

Stk. 2. Fradrag sker i den nettoydelse, som fremkommer efter, at der er foretaget beregning af skat, arbejdsmarkedsbidrag samt ATP-bidrag.

§ 14. Der kan ikke ske udbetaling af hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste under ferie i det omfang, modtageren samtidig får feriegodtgørelse eller ferietillæg for optjent ferie, og der herved opstår dobbeltforsørgelse.

Regulering

§ 15. Bruttoydelsen reguleres én gang årligt pr. 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Tillæg til ferieformål

§ 16. Til personer godkendt som netværksplejefamilier, der modtager hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, beregnes ved årsskiftet et tillæg til ferieformål på 1 pct. af bruttoydelsen i det forudgående kalenderår. Beløbet udbetales pr. 1. maj.

§ 17. Til personer godkendt som netværksplejefamilier, der ophører med at modtage hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, udbetales et tillæg på 12,5 pct. af bruttoydelsen i det forudgående kalenderår. Tillæg beregnet efter § 16 indgår ikke i beregningsgrundlaget.

Stk. 2. Der beregnes endvidere et tillæg på 12,5 pct. af bruttoydelsen i det kalenderår, hvor ophøret finder sted. Beløbet udbetales til personen ved ferieårets start.

Afviklingsperiode

§ 18. Hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste udbetales i 3 måneder efter udgangen af den måned, hvor betingelserne for at modtage hjælpen er bortfaldet.

Stk. 2. Reglen i stk. 1 gælder ikke, når modtageren har truffet aftale med kommunen om, at hjælpen ydes i en på forhånd fastsat periode, eller når afviklingsperioden efter modtagerens ønske fastsættes til en kortere periode.

Stk. 3. Opnår modtageren i afviklingsperioden en arbejdsindtægt, ophører udbetalingen af hjælp i det omfang, arbejdsindtægten modsvarer den ydede hjælp.

Det samlede ATP-bidrag

§ 19. Der indbetales bidrag til Arbejdsmarkedets Tillægspension for netværksplejefamilier, der modtager hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste.

Stk. 2. Der betales det bidrag, der er fastsat efter § 15, stk. 1 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. Størrelsen af det ATP-bidrag, der skal betales, afhænger af det antal timer, som den pågældende person modtager hjælp for i den enkelte udbetalingsperiode.

ATP-medlemmets del af ATP-bidraget

§ 20. Modtageren af en ydelse som nævnt i § 19 betaler 1/3 af det samlede ATP-bidrag efter § 19.

Stk. 2. Kommunen tilbageholder ydelsesmodtagerens andel af ATP-bidraget ved udbetaling af den ydelse, der ligger til grund for beregning af ATP-bidraget.

Kommunens del af ATP-bidraget

§ 21. Kommunen betaler 2/3 af det samlede ATP-bidrag efter § 19.

Kommunens indbetaling og indberetning af ATP-bidrag

§ 22. Det samlede ATP-bidrag opgøres kvartalsvis af kommunen. Kommunen kan vælge at betale bidraget via eget lønsystem eller et lønservicebureau. Ved begge betalingsmuligheder skal der enten anvendes Nets Betalingsservice, Overførselsservice, Dataløn eller Letløn. Hvis kommunen ikke betaler via en af de nævnte muligheder, bliver beløbet opkrævet via Nets Betalingsservice, hvorefter beløbet opkræves ved automatisk træk, elektronisk indbetalingskort eller fysisk indbetalingskort. Opkrævningen sendes af Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 2. Bidragene efter § 19 forfalder til betaling den 1. maj, 1. august, 1. november og 1. februar. Kommunen betaler det samlede bidrag til Arbejdsmarkedets Tillægspension senest den 7. i forfaldsmåned. Indbetalingen skal ske på et særskilt SE-nummer.

Stk. 3. Hvis kommunen ikke indbetaler bidraget rettidigt, ifalder kommunen ansvar for betaling af renter for forsinket indbetaling. Renterne opkræves af Arbejdsmarkedets Tillægspension og udgør 1½ pct. af det samlede bidrag for hver påbegyndt måned regnet fra kvartalets udløb.

§ 23. Kommunen indberetter en gang månedligt under det i § 14, stk. 1, nævnte SE-nummer til Arbejdsmarkedets Tillægspension det samlede ATP-bidrag, der er indbetalt for hver enkelt ydelsesmodtager. Indberetningen sker til indkomstregisteret efter § 3, stk. 1, nr. 7, i lov om et indkomstregister.

Tilbagebetaling af ATP-bidrag

§ 24. Hvis en ydelsesmodtager skal tilbagebetale en ydelse, der er nævnt i denne bekendtgørelse, skal indbetalte ATP-bidrag af denne ydelse overføres fra Arbejdsmarkedets Tillægspension til kommunen.

Ikrafttræden m.v.

§ 25. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2014 og har virkning for ydelser, der vedrører perioden efter den 31. december 2013, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 1440 af 13. december 2006 om tabt arbejdsfortjeneste til netværksplejefamilier.

Stk. 3. Foretages der ikke indberetning til indkomstregisteret for 2013 eller for en del heraf, foretages indberetning efter § 15 på SKATs årlige oplysningsseddel for 2013. Dette gælder dog ikke, hvis kommunen senest samtidig med den første indberetning i 2013 til indkomstregistret foretager indberetning til SKAT efter § 15 for perioden fra starten af 2013 og frem til den første indberetning til indkomstregistret.

Social-, Børne- og Integrationsministeriet, den 18. december 2013

ANNETTE VILHELMSSEN

/ Lise Stidsen Vandahl

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Formål
3. Anvendelsesområde
4. Godkendelse
5. Kvalitetsmodellen
6. Godkendelse af private tilbuds organisatoriske forhold
7. Godkendelse af tilbuddenes økonomiske forhold
8. Driftsorienteret tilsyn
9. Årsrapporter
10. Delegation, sagsforberedende arbejde og andre opgaver
11. Tilbuddenes oplysningspligt
12. Henvendelser til socialtilsynene – herunder anonyme henvendelser
13. Socialtilsynets opgaver i forhold til Tilbudsportalen
14. Socialstyrelsens auditfunktion
15. Finansiering af socialtilsynet
16. Klageadgang m.v.

Bilag 1. Lov om socialtilsyn, lov nr. 608 af 12. juni 2013

Bilag 2. Bekendtgørelse om socialtilsyn, bkg. nr. 551 af 28. april 2015

Bilag 3. Bekendtgørelse om revision af regnskaber for private tilbud omfattet af lov om socialtilsyn, bkg. nr. 531 af 27. maj 2014

Bilag 4. Bekendtgørelse om Tilbudsportalen, bkg. nr. 1558 af 19. december 2013

Bilag 5. Bekendtgørelse om plejefamilier, bkg. nr. 1554 af 18. december 2013